

Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Iași

Analiza diagnostică

Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Iași – analiza diagnostic

---

Materialul de față include analiza diagnostic și analiza SWOT, destinate fundamentării obiectivelor și direcțiilor cuprinse în Strategia de dezvoltare și a proiectelor propuse în Planul de proiecte.

Cuprins

CUPRINS	2
LISTA TABELELOR ȘI FIGURILOR	3
CAPITOLUL 1 – PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI IAȘI	5
CAPITOLUL 2 – ECONOMIA JUDEȚULUI	8
CAPITOLUL 3 – DEZVOLTARE TERITORIALĂ ȘI SPAȚIALĂ	31
CAPITOLUL 4 – TURISM, CULTURĂ, PATRIMONIU	46
CAPITOLUL 5 – POPULAȚIE ȘI DEZVOLTARE SOCIALĂ	60
CAPITOLUL 6 – INFRASTRUCTURA, ECHIPAREA TERITORIULUI	80
CAPITOLUL 7 – MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU	88

Lista tabelelor și figurilor

Tabel 1 Topul celor mai dezvoltate sub-sectoare industriale din mediul urban ieșean	17
Tabel 2 Industrii creative – număr total de firme (2012)	20
Tabel 3 Industrii creative – număr total de salariați (2012)	20
Tabel 4 Industrii creative – cifra de afaceri (2012)	20
Tabel 5 Producția pentru principalele culturi vegetale din județul Iași	22
Tabel 6 Topul firmelor din CDI în județul Iași	27
Tabel 7 Importanța relativă a sectorului de turism (2012)	53
Tabel 8 Tipologii de activități conexe turismului.....	53
Tabel 9 Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, 2007-2012	54
Tabel 10 Numărul structurilor de cazare, în funcție de tipologie, 2007-2012.....	56
Tabel 11 Indicele de utilizare netă a capacității de cazare în județul Iași, 2007-2012	56
Tabel 12 Distribuția populației stabile la nivelul județului Iași după nivelul de studii	62
Tabel 13 Rețeaua școlară detaliată în funcție de tipuri de unități și de zone	63
Tabel 14 Personalul didactic pe niveluri de educație, județul Iași	64
Tabel 15 Rata abandonului școlar jud. Iași, (clasele I-X, învățământ de masă, de zi), %.....	65
Tabel 16 Rata abandonului școlar în învățământul preuniversitar la nivelul jud. Iași, %, diferite cicluri de învățământ	65
Tabel 17 Comparația mediei naționale cu cea județeană privind rata abandonului școlar.....	66
Tabel 18 Absolvenți pe niveluri de educație, jud. Iași, comparativ cu nivelul național.....	66
Tabel 19 Procent promovabilitate Bacalaureat.....	66
Tabel 20 Situație comparativă pe județele din regiunea Nord-Est a numărului de persoane adulte cu handicap	75
Tabel 21 Situația comparativă generală și pe factori de dezvoltare ai serviciilor sociale	77
Tabel 22 Situația locuințelor din mediul urban din regiunea Nord Est, 2010	81
Tabel 23 Sinteză privind calitatea locuirii.....	82
Tabel 24 Resursele de apă potențiale și tehnic utilizabile în județul Iași (anul 2012).....	88
Tabel 25 Raportul cerință de apă/cantități prelevate (2012).....	88
Tabel 26 Încadrarea calității corpurilor de ape de suprafață în județul Iași.....	90
Tabel 27 Extinderea dotării cu instalații de apă potabilă în județul Iași.....	91
Tabel 28 Distribuția pe categorii a apelor uzate generate în 2012 în județul Iași	91
Tabel 29 Încadrarea solurilor pe clase și folosințe în județul Iași	92
Tabel 30 Situri contaminate în județul Iași.....	92
Tabel 31 Gestionarea unor categorii speciale de deșuri parțial valorificabile / reciclabile	96
Tabel 32 Inventarul speciilor de importanță națională sau comunitară în județul Iași	96
Figură 1 Evoluția PIB-ului la nivel de județ, regiune și țară (mil lei, prețuri curente).....	8
Figură 2 Evoluția numărului mediu de salariați (mii persoane)	9
Figură 3 Evoluția ratei șomajului la sfârșitul anului, la nivel de județ, regiune și țară (%)	10
Figură 4 Densitatea IMM-urilor în județul Iași (2011).....	11
Figură 5 Distribuția teritorială firmelor în județul Iași (2011)	13
Figură 6 Evoluția cifrei de afaceri în județul Iași, pe sectoare ale economiei naționale	14
Figură 7 Distribuția teritorială a cifrei de afaceri în județul Iași (2011).....	15
Figură 8 Evoluția numărului de firme după intensitatea tehnologică.....	16

Figură 9 Evoluția exporturilor în județul Iași	17
Figură 10 Cifra de afaceri și a număr de salariați din industria farmaceutică	18
Figură 11 Cifra de afaceri și a numărul de salariați în textile și confecții	19
Figură 12 Evoluția și componența cifrei de afaceri și a numărului de salariați pentru industria de textile și confecții, în județul Iași	19
Figură 13 Variația producției animale față de media producției 2007-2012	23
Figură 14 Grupurile de acțiune locală existente la nivelul județului	24
Figură 14 Tipuri de folosință agricolă a terenurilor din județul Iași.....	25
Figură 16 Distribuția cifrei de afaceri în CDI în Iași, 2011	27
Figură 17 Evoluția cheltuielilor din CDI la nivel județean, regional și național (%).....	28
Figură 18 Principalii poli urbani și configurații metropolitane din Regiunea Nord-Est	32
Figură 19 Circulații majore și accesibilitatea în raport cu orașele majore ale Regiunii Nord-Est	33
Figură 20 Mobilitatea forței de muncă la nivelul Regiunii Nord-Est.....	34
Figură 21 Procesul de suburbanizare și caracterul urban la nivelul regiunii Nord-Est	35
Figură 22 Gradul de urbanizare a teritoriului în județul Iași	37
Figură 23 Direcții generale ale fluxurilor vehiculate pe teritoriul județului Iași.....	38
Figură 24 Axe de dezvoltare în județul Iași.....	40
Figură 25 Zonificarea funcțională a teritoriului la nivelul județului Iași.....	41
Figură 26 Indicatori ai competitivității la nivel regional comparativ cu nivelul național	42
Figură 27 Indicele teoretic relativ de presiune a locuințelor în 2007-2011	43
Figură 28 Situația elaborării și viabilității PUG-urilor în județul Iași.....	44
Figură 29 Distribuția în teritoriu a monumentelor istorice din județul Iași.....	48
Figură 30 Evoluția populației stabile la nivelul județului Iași (1948-2011).....	60
Figură 31 Distribuția populației stabile în județul Iași	61
Figură 32 Piramida vârstelor la nivelul județului Iași	61
Figură 33 Evoluția populației de elevi în județul Iași.....	64
Figură 34 Polarizarea elevilor de către orașe în județul Iași.....	68
Figură 35 Dotările de învățământ în județul Iași	69
Figura 36 Distribuția studenților pe universități, Iași.....	70
Figură 37 Distribuția spitalelor în județul Iași.....	72
Figură 38 Evoluția numărului de copii în sistem rezidențial în perioada 2005-iunie 2013.....	73
Figură 39 Copiii identificați ca fiind supuși unei forme de abuz (2008-2013)	74
Figură 40 Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2007-2013.....	76
Figură 41 Câștigul salarial mediu net.....	78
Figură 42 Indicele de dezvoltare locală în județul Iași.....	79
Figură 43 Dinamica numărului de locuințe 2007-2011	80
Figură 44 Suprafața locuibilă 2007-2011	81
Figură 45 Evoluția comparativă a ponderii intravilanelor din suprafața totală a localităților urbane la nivelul județului Iași între 2002 și 2011	83
Figură 46 Rețeaua de drumuri județene în Iași.....	84
Figură 47 Rețeaua de drumuri județene – categorii de importanță.....	85
Figură 48 Evoluția gradului de acces al populației județului la surse de apă potabilă	90
Figură 49 Zone expuse la riscuri naturale și antropice – situația existentă - disfuncționalități.....	98

CAPITOLUL 1 – Prezentarea generală a Județului Iași

Prezentarea generală conține o trecere în revistă a caracteristicilor definiții ale județului, incluzând: așezare, populație, suprafață, unități administrativ-teritoriale și cadrul natural, relațiile funcționale ale județului cu unitățile teritoriale vecine. Câteva aspecte ce țin de istoric, precum și evoluția organizării administrative a județului trasează, de asemenea, contextul dezvoltării în ultimele decade.

Situat în nord-estul României, județul Iași face parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, alături de județele Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău și Vaslui. Delimitat la est de râul Prut și de granița României cu Republica Moldova, județul Iași asigură o importantă punte de legătură funcțională, economică, dar și socială între țara noastră și spațiul estic, extra-comunitar. Totodată, această poziționare geografică „la est de vest, la vest de est” îi conferă o serie de caracteristici distincte, care decurg direct din situarea în cea mai săracă regiune a României și a Uniunii Europene, la interferența cu influențele culturale venite din zona estică.

Municipiul Iași, reședința de județ, păstrează eleganța și elitismul de fostă capitală a regiunii istorice Moldova și a României, între anii 1916 și 1918, constituind un spațiu în puternic contrast cu restul teritoriului județean. Nivelul său de dezvoltare îl poziționează ca principalul centru urban din nord-estul României, pol național de creștere cu rol important la nivelul întregii regiuni.

Potrivit datelor colectate prin cel mai recent recensământ¹, populația județului este în scădere cu aproape 45.000 persoane, înregistrând 772.348 locuitori, față de 816.910 în 2002. La nivel regional, Iași reprezintă cel mai mare județ ca populație, însumând 23% din totalul

¹ <http://www.recensamantromania.ro/>

Notă generală: Datele prezentate în această secțiune au ca sursă Institutul Național de Statistică, Recensământul populației 2011, dacă nu se specifică altfel.

înregistrat în Regiunea Nord-Est. Cu o suprafață de 5.476 km², și o concentrare masivă a locuitorilor în municipiul Iași (290.442), județul are o densitate a populației ridicată, de 141 locuitori/km², semnificativ mai mare decât media regională de 89,6 locuitori/km² și cea națională de 96 locuitori/km².

Privind distribuția pe medii de locuire, se remarcă un grad ridicat de ruralitate, în contextul în care, în județul Iași, 54% din populație trăiește în mediul rural (față de 47% media națională), pe teritoriul a 93 de comune. Mediul urban este compus din cinci unități administrative, dintre care Municipiul Iași este cea mai mare așezare urbană, având o populație de mai mult de 8,5 ori mai mare decât cea a municipiului Pașcani – următorul centru urban ca număr de locuitori (33.745). Sistemul urban al județului Iași este, așadar, un sistem de tip policentric cu relații mono-direcționate, dominat de Iași.

Localitate	Populație
Iași	290.422
Bacău	144.307
Buzău	115.494
Botoșani	106.847
Suceava	92.121
Piatra Neamț	85.055
Bârlad	55.837
Vaslui	55.407
Roman	50.713

La nivelul Regiunii Nord-Est, Municipiul Iași reprezintă principalul centru urban, având de două ori mai mulți locuitori decât următorul clasat – Municipiul Bacău, cu 144.307 locuitori. Din punct de vedere al relațiilor funcționale cu celelalte județe, Iașul face parte din zona aflată pe malul Siretului (râu care „împarte” regiunea Moldovei în două zone, pe axa nord-sud), având legături cu județele Vaslui și Botoșani. Transversal pe axa Siretului și în contrapondere cu aceasta se remarcă axa Iași-Neamț, de mai mică anvergură².

Din punct de vedere geografic, județul Iași este situat la intersecția dintre Câmpia Moldovei și Podișul Central Moldovenesc și este încadrat la vest și la est de două lunci, cele ale râurilor Siret și Prut. Înălțimile variază între 200 și 450 de metri, mai joase în regiunea de nord și mai înalte la granița cu județul Vaslui. Rețeaua hidrografică este compusă, pe lângă cele două râuri majore, de un important număr de acumulări de apă (lacuri, iazuri și heleștee).

Clima județului este una de tip temperat-continentală cu microclimate specifice în zonele de dealuri înalte, respectiv lunci cu altitudine redusă. Temperaturile de pe teritoriul județului variază între -36 grade iarna și +40 grade Celsius vara, media anuală fiind de aproximativ +9,5 grade Celsius.

² Axe de dezvoltare în județul Iași. Analiză geografică

Vegetația județului este specifică silvostepii, cu păduri de foioase și pajiști în zona dealurilor ce se completează în zonele plate de culturi agricole, în special de porumb și sfeclă de zahăr. Fauna este reprezentată de specii de animale de deal și câmpie înaltă (lupul, căprioara, porcul mistreț, iepurele de câmp etc.) iar fauna acvatică este compusă în special de somn și biban în apele curgătoare și crap în lacuri și iazuri.

Resursele naturale din județul Iași sunt reprezentate în special de materiale de construcții – pietrișuri, argilă, nisip, gresii în schimb solurile sunt de tip cernoziomuri, soluri brune și aluviale.

CAPITOLUL 2 – Economia județului

Această secțiune cuprinde informații privind evoluția economică a județului, indicatori de competitivitate și dezvoltarea mediului de afaceri local. Sunt analizate agricultura, industria, serviciile, evoluția pieței muncii și forța de muncă din județ, alături de structurile de sprijin a afacerilor și fenomenele de aglomerare de tip cluster / poli de competitivitate, în relație cu zona de influență economică a Municipiului Iași.

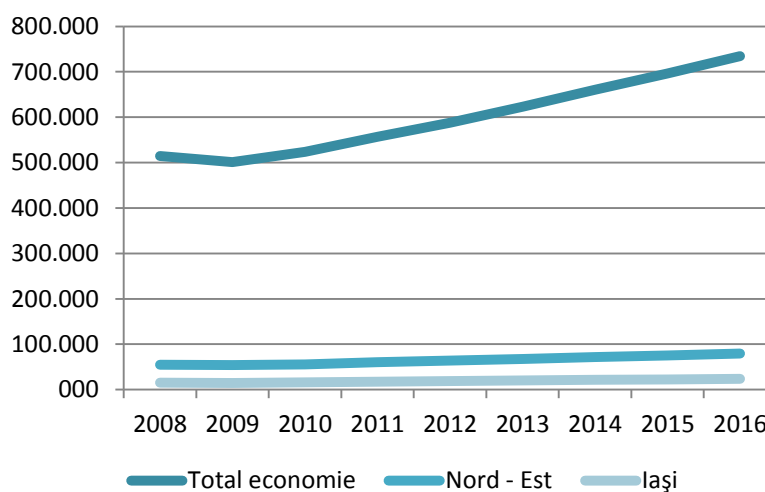
Perspectiva de ansamblu

Județul Iași ocupă locul opt în România din punct de vedere al Produsului Intern Brut. Conform Institutului Național de Statistică, județul Iași contribuia, în anul 2010, cu 3,08 % la PIB-ul național și cu 29 % la cel regional, valoarea PIB-ului în termeni absoluți fiind de 16.122,8 milioane lei. Deși în 2009 PIB-ul județului a scăzut, acesta a crescut în perioada 2008-2010 cu 7,07 %.

Județul Iași este cea mai dezvoltată zonă din cea mai săracă regiune a României, marcat de o puternică polarizare a activității economice către Municipiul Iași.

Se deosebesc astfel trei zone de intervenție: una la nivelul Zonei Metropolitane, alta în spațiul urban de mici dimensiuni și a treia în spațiul rural.

Figură 1 Evoluția PIB-ului la nivel de județ, regiune și țară (mil lei, prețuri curente)

Sursa: Anii 2008-2010, Anuarul Statistic – INS
Anii 2011-2016 estimări CNP pe baza datelor statistice la nivel național³

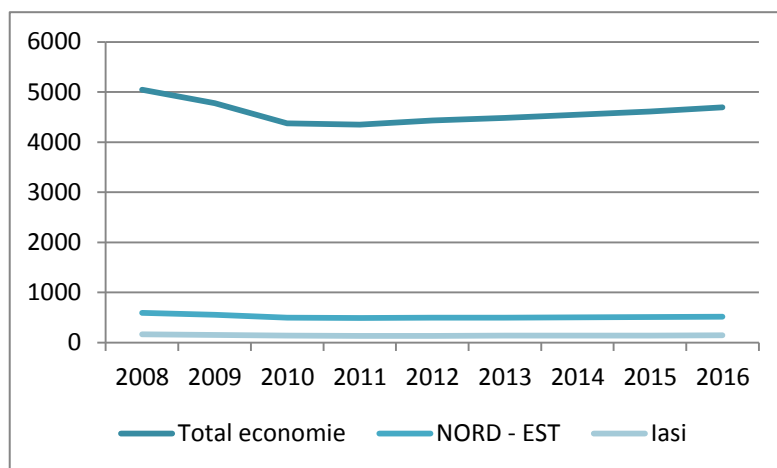
Prognozele pentru perioada următoare arată o evoluție pozitivă, pe fondul unei creșteri economice ponderate la nivel național și regional, de aproximativ două puncte procentuale. Se observă însă o dinamică inferioară celei estimate la nivel național, similară însă cu cea din Regiunea Nord-Est.

³ http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_teritoriala_primavara_%202013.pdf

Situația de ansamblu trebuie văzută diferit, pe două paliere de dezvoltare: municipiul Iași și restul teritoriului județean.

În ceea ce privește evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2008-2013, aceasta se remarcă printr-o scădere în 2009, la 153.500 persoane (față de 164.900 persoane în 2008, la începutul crizei), atingând un nivel minim în anul 2011 (134.600 persoane). În luna august 2013, în județul Iași erau înregistrați un număr de 147.370 salariați⁴, peste estimările oficiale ale începutului de an⁵. **Totodată, cifrele arată o evoluție mai bună decât cea la nivel național și regional, în sensul că, procentual, în județul Iași s-au pierdut mai puține locuri de muncă în comparație cu restul regiunii sau cu media națională.** Estimările pentru anii viitori arată o tendință pozitivă, de până la 142.700 salariați în 2016, insuficientă totuși pentru a atinge valorile anului 2008.

Figură 2 Evoluția numărului mediu de salariați (mii persoane)

Sursa: Anii 2008-2010, Anuarul Statistic – INS
Anii 2011-2012 estimări CNP pe baza datelor statistice la nivel național⁶

Pe lângă rata șomajului alți indicatori trebuie luați în considerare pentru evaluarea corectă a robusteții mediului economic. Foarte relevant este, de exemplu, procentul populației ocupate în agricultura de subsistență, care, în unele comune, ajunge până la 85%.

Această tendință este, pe de o parte, o manifestare a efectelor pe termen lung, pe care criza economică le-a produs în economia locală, iar pe de altă parte, reprezintă consecința procesului de dezindustrializare și restructurare a activității economice, în condițiile dispariției unor agenți economici mari angajatori, dar și a plecărilor masive la muncă în Uniunea Europeană.

Rata șomajului a fost de asemenea influențată de criza economică, amplitudinea fiind de această dată similară celei

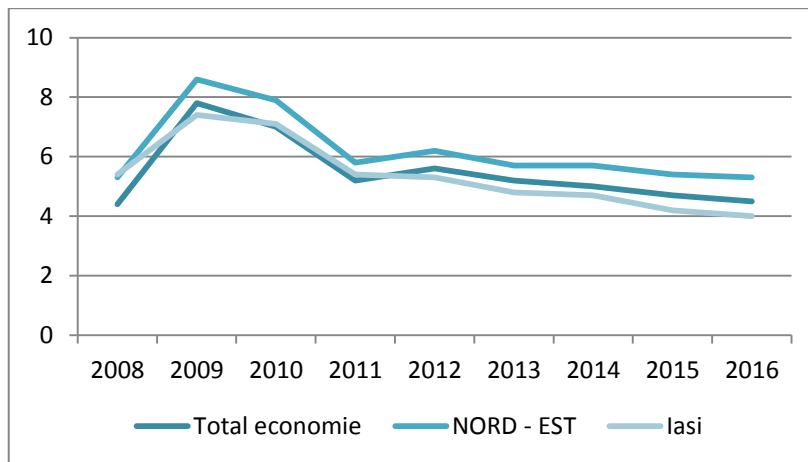
⁴ Direcția Județeană de Statistică Iași, cifre estimative ce urmează a fi definitivite la sfârșitul anului 2013.

⁵ Proгноza de primăvară a Comisiei Naționale de Proгноza

⁶ http://www.cnp.ro/user/repository/proгноza_teritoriala_primavara_%202013.pdf

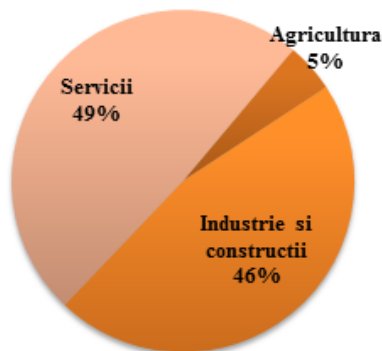
înregistrate la nivel național și regional. În luna septembrie 2013, rata șomajului înregistrat în județul Iași era de 5,04%

Figură 3 Evoluția ratei șomajului la sfârșitul anului, la nivel de județ, regiune și țară (%)

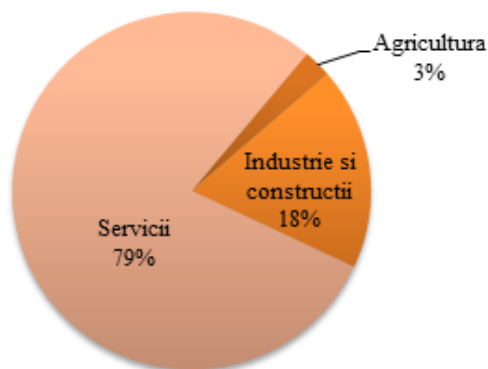

Sursa: Anii 2008-2010, Anuarul Statistic – INS
2012 – Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă
Anii 2013-2016 estimări CNP pe baza datelor statistice la nivel național

Distribuția cifrei de afaceri pe domenii de activitate (2011)

Distribuția firmelor pe domenii de activitate (2011)

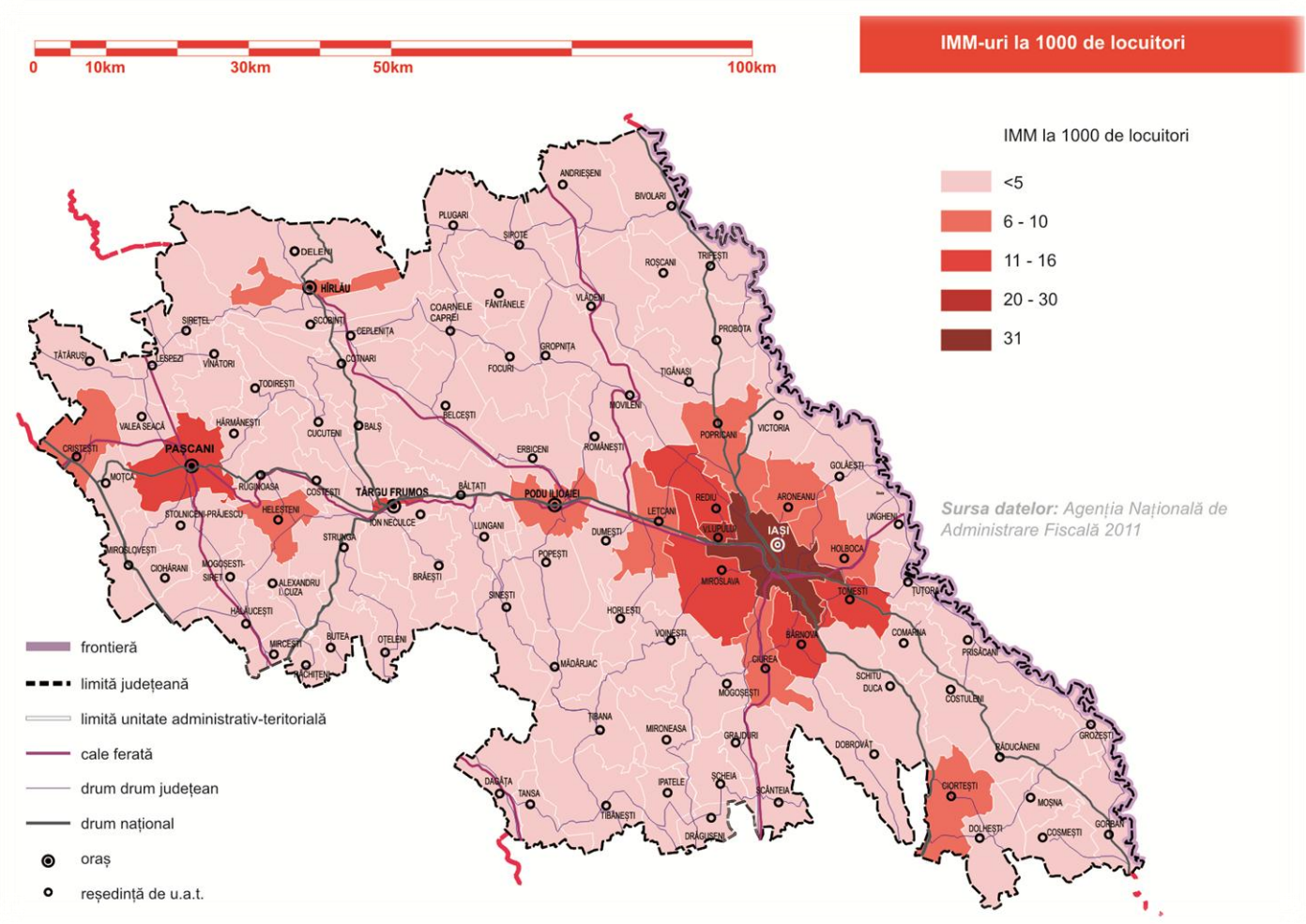

Mediul de afaceri local este dominat de servicii, cu o pondere de 79% din totalul firmelor înregistrate în județul Iași, față de 18% în sectorul de industrie și construcții. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 78%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit).

Conform statisticilor ANAF (2011⁷), în județul Iași sunt înregistrate și active 12.868 firme, dintre care 36 întreprinderi au mai mult de 250 salariați. În ceea ce privește cifra de afaceri generată de întreprinderile ieșene, 49% provine din sectorul serviciilor, 46% din industrie și construcții și 3% din agricultură. Raportul între cifra numărul de firme și cifra de afaceri arată faptul că **aproximativ 20% din întreprinderile din județ generează aproape jumătate din cifra de afaceri**. Mai mult, deși mediul rural concentrează 57% din totalul populației (417.585 pers.), numai 12.606 (14,14%) sunt active în cadrul întreprinderilor ce își desfășoară activitatea în județ. **Totodată, numai 21,11% din cifra de afaceri generată de județ provine din mediul rural.**

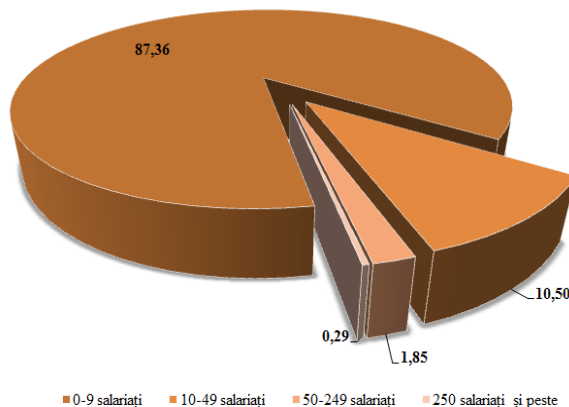
⁷ Cele mai recente date disponibile din această sursă

Figură 4 Densitatea IMM-urilor în județul Iași (2011)

Sursa: ONRC 2012, CCI Iași, 2012

Distributia firmelor din mediul urban, pe clase de marime (2011)

Cea mai mare densitate a firmelor se regăsește în mediul urban, în special în municipiile Iași și Pașcani, precum și în imediata apropiere a acestora și în Zona Metropolitană Iași. Dintre acestea, 99,72% sunt IMM-uri, situație foarte asemănătoare cu distribuția la nivel național (99,64%⁸). După cum se poate observa, 87,36% dintre întreprinderile din mediul urban din județul Iași sunt microîntreprinderi, 10,50% sunt întreprinderi mici, iar 1,85% sunt întreprinderi mijlocii.

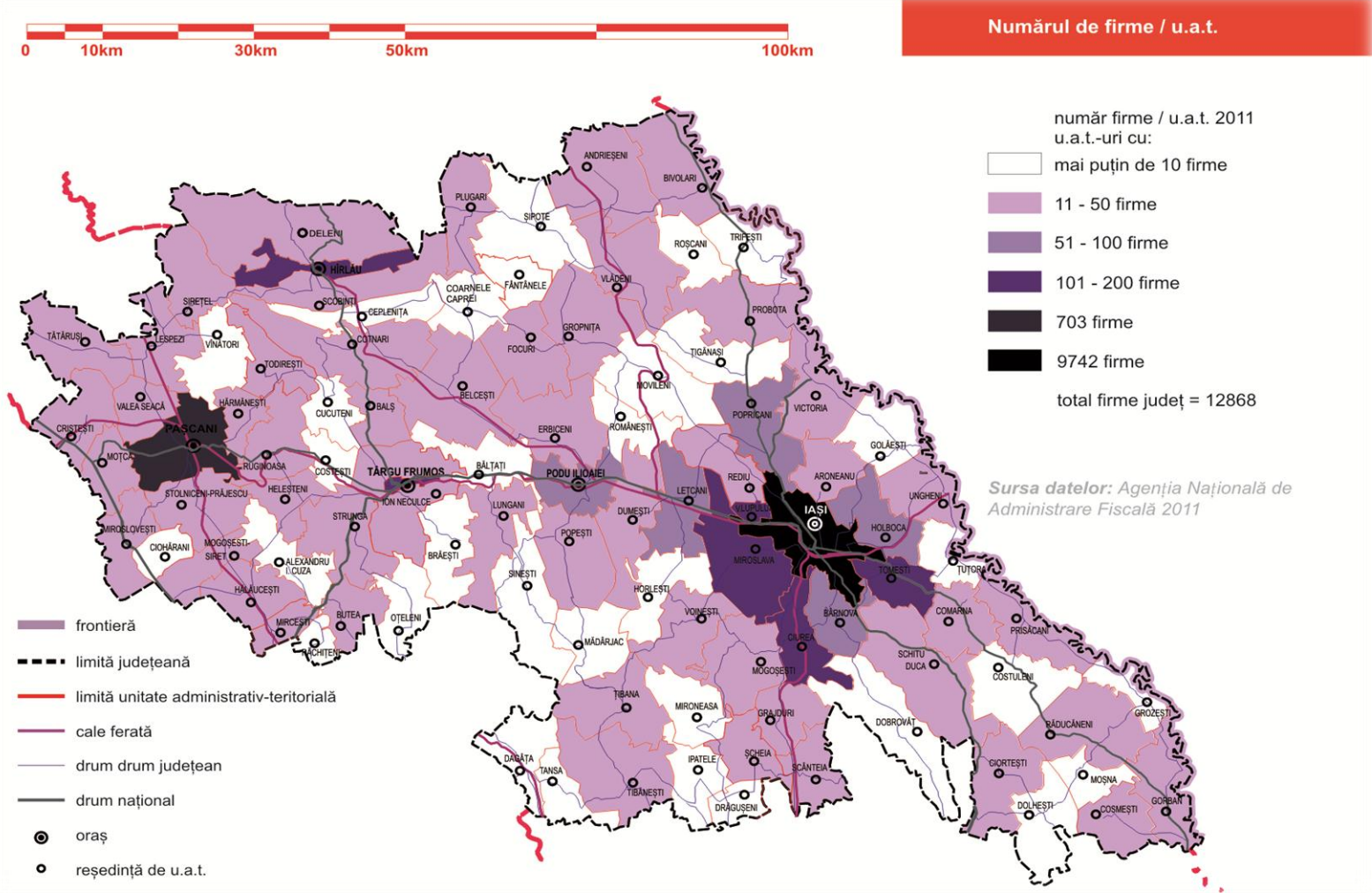
Conform datelor ANAF 2011, Zona Metropolitană Iași (municipiul Iași și comunele Aroneanu, Bârnova, Ciurea, Holboca, Lețcani, Miroslava, Popricani, Rediu, Schitu Duca, Tomești, Ungheni, Valea Lupului, Victoria și observatorii Comarna, Movileni, Prisăcani, Țuțora și Mogoșești) cuprindea 10.704 firme dintr-un total de 12.868 firme din județ. Mai mult, municipiul Iași angajează aproximativ 85% din forța de muncă ieșeană (75.406 persoane) și participă cu peste 71% la cifra de afaceri a județului (aproximativ 12 miliarde lei).

Zona Metropolitană Iași cuprinde peste 83% din numărul total de firme din județ și generează peste 87% (14,5 miliarde lei) din cifra de afaceri a județului.

De-a lungul perioadei 2008-2012, numărul de firme a scăzut cu aproximativ 18,5%, ceea ce, în cifre absolute, reprezintă 2.865 firme închise în județ, dintre care 2.200 în mediul urban. Astfel, în doar trei ani au fost închise peste 27% dintre cele menționate anterior, 18,53 % dintre categoria întreprinderilor mici și peste 16,5% din întreprinderile micro. Pe de altă parte, dispariția a numai patru companii mari a însemnat pierderea a peste 1.000 de locuri de muncă.

⁸ ONRC (2012), cele mai recente date disponibile din această sursă

Figură 5 Distribuția teritorială a firmelor în județul Iași (2011)

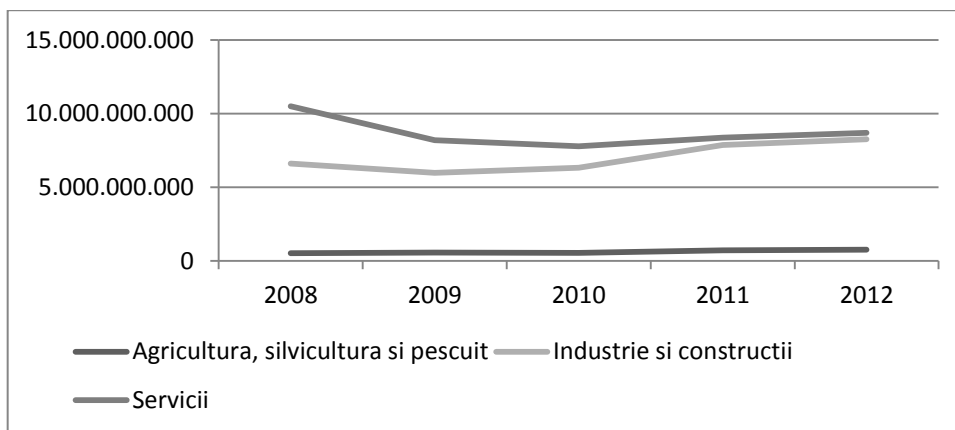
Sursa: ONRC 2012, CCI Iași, 2012

Cel mai afectat de criza economică a fost orașul Podul Iloaiei, unde peste o treime dintre întreprinderi au fost închise în perioada 2008-2011.

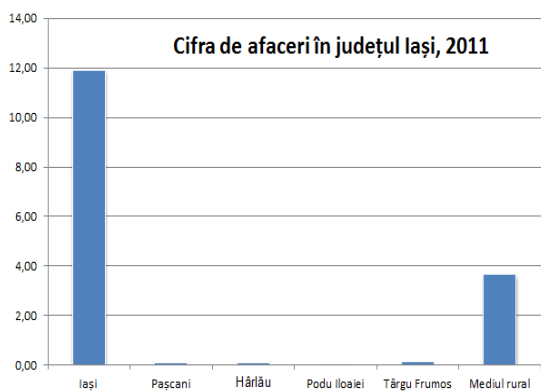
Comparativ cu anul 2008, în 2011 firmele active în mediul rural au înregistrat o creștere a cifrei de afaceri de 47,85%. Cu toate acestea, creșterea volumului cifrei de afaceri – cel mai probabil pe baza fluctuațiilor prețurilor – nu a fost susținută de creșterea sau menținerea numărului actorilor economici activi. Astfel, numărul întreprinderilor a scăzut cu 24,56%, iar numărul salariaților cu aproximativ 11%.

Evoluția cifrei de afaceri în județul Iași arată că sectorul industriei și cel al serviciilor au fost afectate de criza economică, acestea reintrând însă pe un trend crescător începând cu anul 2010. Sectorul terțiar a fost cel mai afectat de recesiune, industria și construcțiile având, la nivelul anului 2012, o creștere mai rapidă decât celelalte sectoare. De asemenea, sectorul primar, agricultura, se află pe o pantă ascendentă, deși creșterile de la an la an nu sunt spectaculoase.

Figură 6 Evoluția cifrei de afaceri în județul Iași, pe sectoare ale economiei naționale

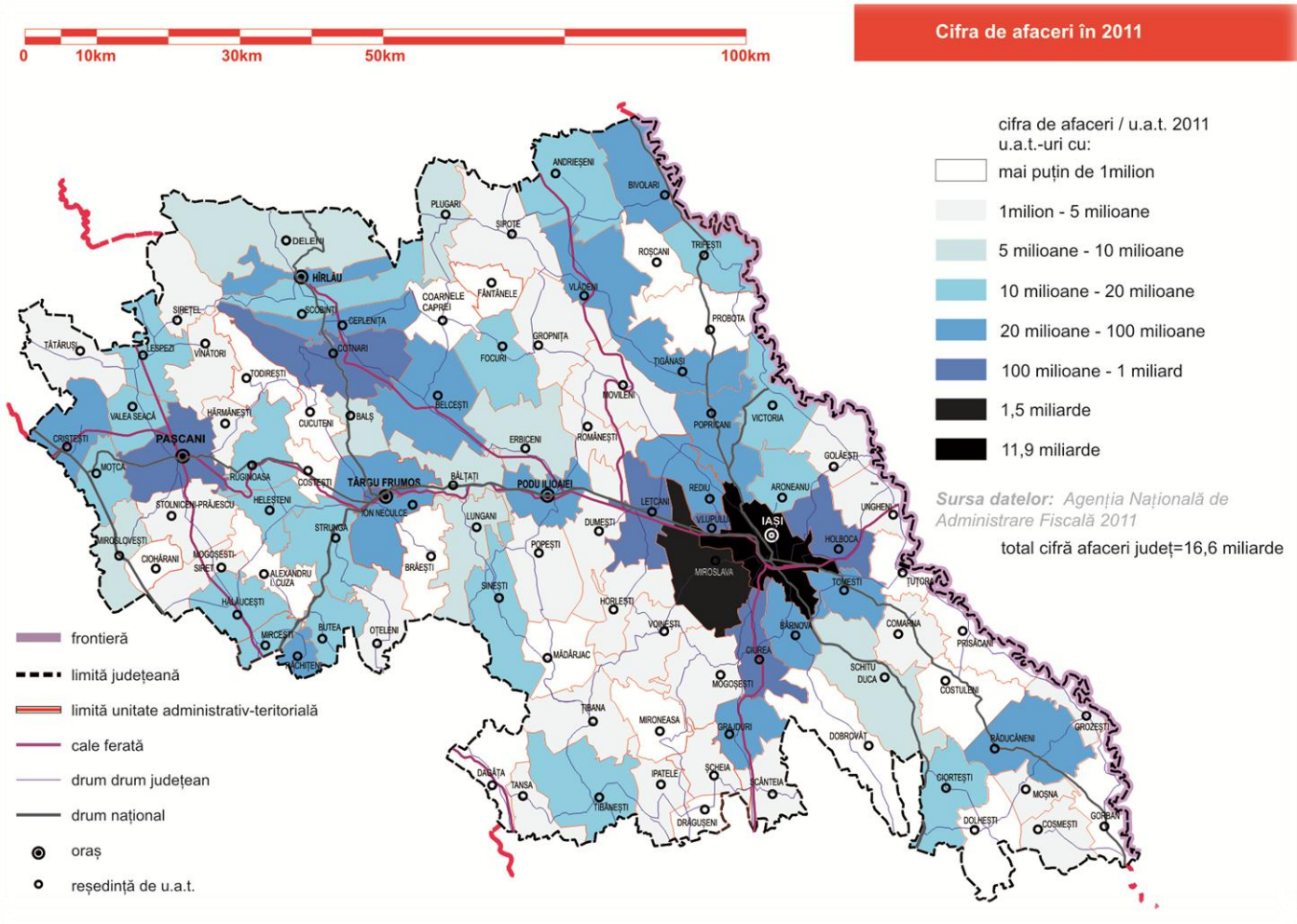

Sursa: ONRC, 2012, prelucrarea consultantului

Între anii 2008-2012 se observă o creștere a cifrei de afaceri din sectorul industrie și construcții, cu 33%, o creștere a agriculturii cu peste 52% și o scădere a serviciilor cu 11%. Această situație indică o revigorare a sectorului industriei și construcțiilor în mediul urban ieșean pe perioada de recesiune economică și o scădere a sectorului serviciilor.

Figură 7 Distribuția teritorială a cifrei de afaceri în județul Iași (2011)

Sursa: ANAF, 2011

Delphi Diesel Systems, E.ON Moldova Distribuție, Antibiotice S.A., Arcelor Mittal Tubular Product, Build Corp, S.C. Remat S.A., SC DAS, Tehnosteel LBR, IG Wateew România și ApaVital sunt cele mai puternice firme ieșene, după cifra de afaceri.

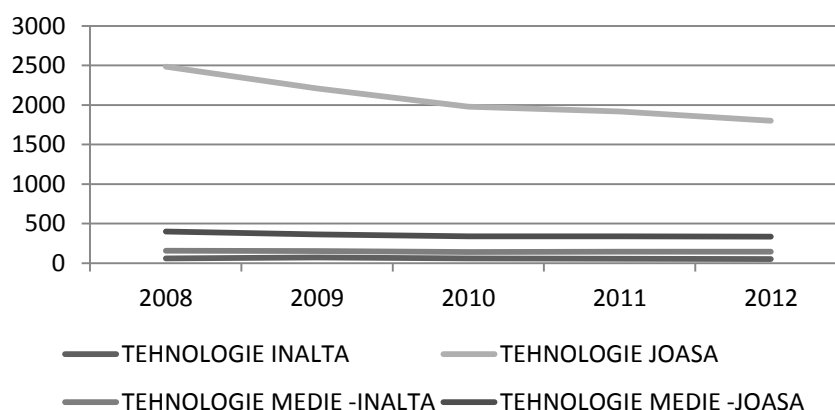
Pentru Iași, investițiile străine directe sunt critice pentru a rămâne un județ competitiv. Atragerea de capital străin necesită îmbunătățiri în infrastructura de transport și o bună conectivitate cu București precum și cu piețele internaționale.

În profil teritorial, o descreștere semnificativă a cifrei de afaceri în perioada crizei economice s-a înregistrat în orașul Hirău, în cei trei ani reducându-se cu aproximativ 43%. Evoluții pozitive ale cifrei de afaceri au înregistrat municipiile Iași (+5,05%) și Pașcani (+24,19%). Corelând creșterea cifrei de afaceri cu scăderea numărului de salariați, putem intui că a existat o tehnologizare a proceselor și/sau o creștere a productivității muncii, asociată unor investiții noi în zonă.

Peste un sfert (26%) din cifra de afaceri a mediului urban generată în sectorul industrie și construcții provine din construcții, locul doi este ocupat de fabricarea de autovehicule și alte mijloace de transport (20%), iar 12% provine din producția de energie, gaze și căldură. Industria prelucrătoare are contribuții importante la cifra de afaceri a mediului urban prin industria alimentară, a băuturilor și tutunului (8%), industria textilă (6%) și industria metalurgică (5%).

Ponderile menționate mai sus se reflectă în analiza din punct de vedere al intensității procesului tehnologic⁹, cele mai numeroase fiind firmele cu intensitate tehnologică joasă – ceea ce implică valoare adăugată scăzută și o competitivitate mai scăzută pe piața internațională. După cum se poate observa, în perioada 2008-2012 numărul lor s-a aflat într-o continuă descreștere.

Figură 8 Evoluția numărului de firme după intensitatea tehnologică

Sursa: ONRC, 2012, prelucrarea consultantului

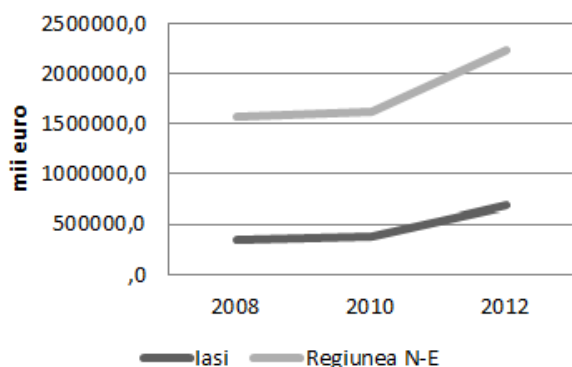
⁹ După intensitatea procesului tehnologic, sectorul secundar poate fi clasificat în: tehnologie înaltă, tehnologie medie-înaltă, tehnologie medie-joasă și tehnologie joasă.

Tabel 1 Topul celor mai dezvoltate sub-sectoare industriale din mediul urban ieșean

	Industrie	CA (mil lei)	NR firme	Nr sal
1	Construcții	2.021.694.086	1.101	11.492
2	Autovehicule si alte mijloace de transport	1.522.082.564	13	3.504
3	Producție de energie, gaze si căldura	936.035.523	24	2.831
4	Industria alimentară	605.299.666	201	3.402
5	Industria textilă	471.922.521	238	6.489
6	Industria metalurgica	406.042.404	13	874
7	Mașini utilaje	370.147.765	55	1.591
8	Farmaceutice	341.273.082	6	1.676
9	Cauciuc, mase plastice	252.093.098	93	1.185
10	Construcții metalice	230.394.347	133	1.541
11	Computere, electronică si optica	141.717.211	49	914
12	Tipărire	91.515.838	76	656
13	Industria lemnului	89.099.160	82	616
14	Industria mobilei	71.621.057	91	906
15	Industria chimica	50.993.956	22	367
16	Echipamente electrice	35.427.685	12	133
17	Repararea și instalarea mașinilor și echipamentelor	34.673.178	59	411
18	Alte activități industriale	22.906.026	34	266
19	Industria extractivă	11.724.730	11	42
20	Aparate si instrumente medicale	10.435.977	42	216

Sursa: ANAF 2011, prelucrarea consultantului

Figură 9 Evoluția exporturilor în județul Iași

Sursa: INS, prelucrare consultant

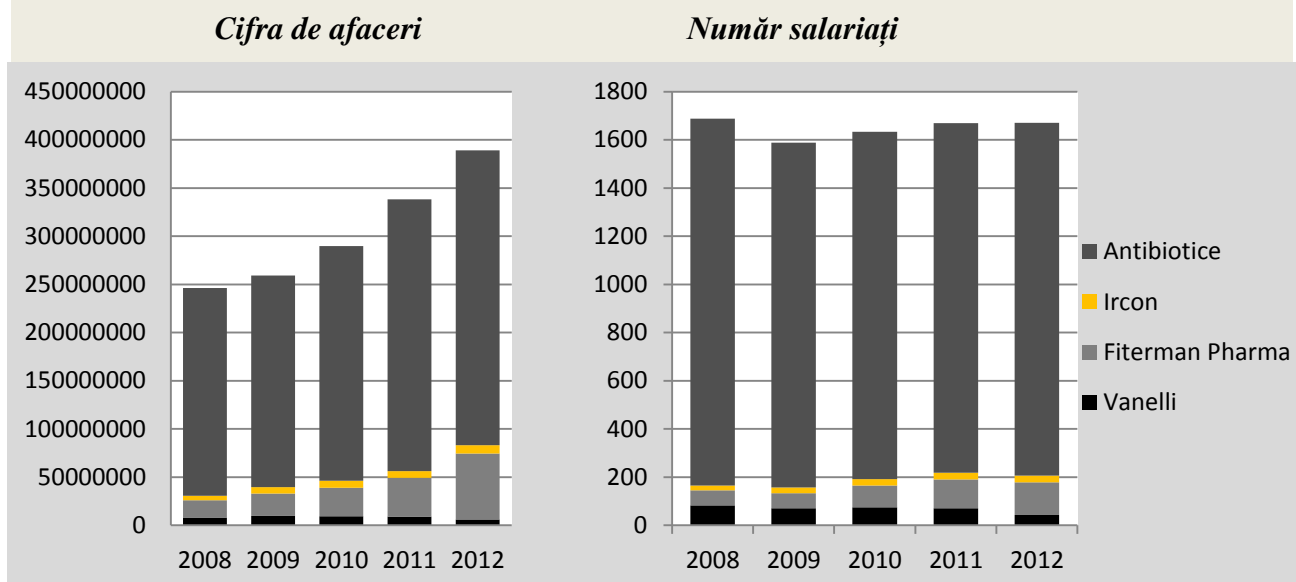
Volumul total al exporturilor generate în județul Iași s-au dublat în perioada 2008-2012, existând o creștere de 104%. Județul Iași contribuie doar cu 1,47% din exporturile țării și cu 30% din cele ale regiunii, ceea ce demonstrează competitivitate mai ridicată în plan regional față de cel național. Totuși, față de valorile anului 2010, exporturile ieșene s-au dublat, ajungându-se de la 161.896 la 348.631 mii euro.

Analiză aprofundată – Industria farmaceutică

Pe lanțul de valoare al industriei farmaceutice se regăsesc agenții economici activi în fabricarea produselor și preparatelor farmaceutice (clasa CAEN 21) și comerțul cu produse farmaceutice (codurile CAEN 4646 și 4773). La nivel agregat, companiile active în această industrie ocupă locul trei în România, după București și Cluj, dar primul loc la Fabricarea produselor farmaceutice de bază (CAEN 2110). În ce privește numărul de salariați din industrie, județul Iași se poziționează pe locul patru, la egalitate cu județul Cluj (3.086 salariați) după Ilfov, București și Argeș.

La nivelul județului, cele mai importante întreprinderi sunt Antibiotice S.A. și Fiterman Pharma, ambele situate în Municipiul Iași. Cele două companii însumau, în 2012, 96% din cifra de afaceri din industrie la nivel de județ (858.416.812 lei) și 95% din numărul de salariați.

Figură 10 Cifra de afaceri și a număr de salariați din industria farmaceutică

Sursa: Agenția Națională de Administrare Fiscală

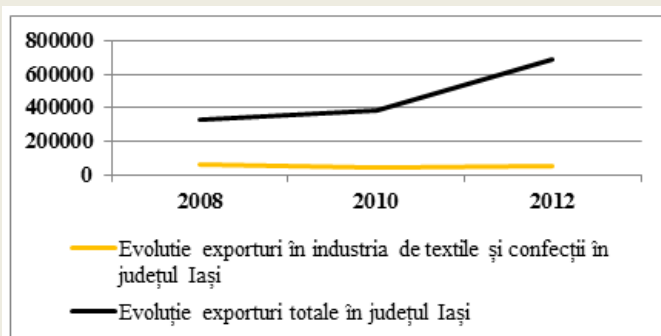
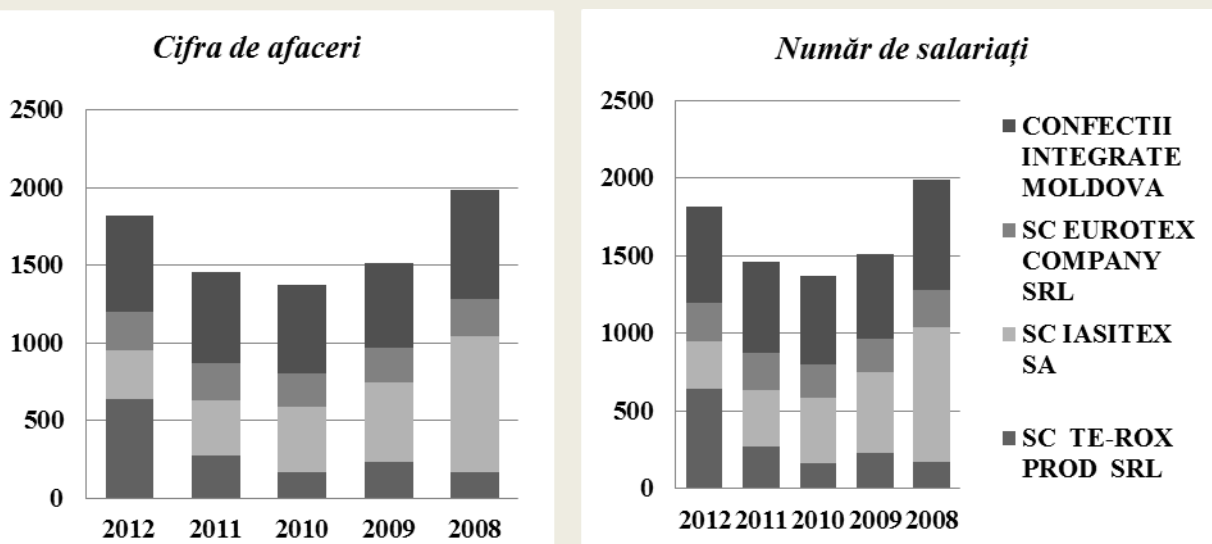
În ceea ce privește comerțul exterior, industria a pierdut din cota cu 0,6%, valoarea exporturilor ajungând la 6.272.000 euro (0,92% din valoarea exporturilor județului, în 2012). Acest lucru evidențiază că întreprinderile se orientează în special spre piața internă, Antibiotice SA, de exemplu, fiind un brand puternic în România. Ultimii ani au presupus modificări legislative de impact pentru industrie, taxa clawback având ca efect direct reducerea lichidităților pe termen scurt. Efectul este puternic și datorită specificului pieței farmaceutice care funcționează cu perioade de timp mari între alocarea și distribuția produselor de pe stoc și plățile efective.

Analiză aprofundată – Industria de textile și confecții

Industria de textile și confecții împreună cu industria încălțămintei fac parte, din punct de vedere al intensității tehnologice, din categoria de tehnologie joasă. Din cele trei subdomenii principale ale acestui sector, respectiv fabricarea produselor textile (clasa codurilor CAEN 13), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (clasa codurilor 14) și fabricarea încălțămintei (clasa codurilor CAEN 15), ultima categorie este cel mai slab reprezentată la nivelul sectorului.

Conform datelor oficiale ANAF, în 2011, industria textilă avea o cifră de afaceri de peste 406 milioane de lei fiind angajați aproximativ 6.500 de persoane. La nivelul județului, cele mai importante companii sunt Te-rox Prod SRL Pașcani, Iasitex SA, Eurotex Company SRL și Confecții Integrate Moldova generând 49% din cifra de afaceri a acestui domeniu. În ceea ce privește forța de muncă, cele patru întreprinderi angajează circa 26% din salariații din industria de textile, confecții și încălțămintă.

Figură 11 Cifra de afaceri și a numărul de salariați în textile și confecții

Sursa: Agenția Națională de Administrare Fiscală

Figură 12 Evoluția și componența cifrei de afaceri și a numărului de salariați pentru industria de textile și confecții, în județul Iași

Raportat la comerțul exterior, exportul (FOB) de textile și confecții a scăzut în perioada 2008-2012. Astfel, dacă în anul 2008, exporturile de textile reprezentau 21,18% din exporturile totale ale județului Iași, în 2012 ele reprezentau doar 9,33%. Acest lucru evidențiază faptul că există din ce în ce mai puține contracte de lohn.

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2013

Analiză aprofundată – Industriile creative

Județul Iași concentrează la nivelul anului 2009 aproximativ 3% din salariați în industrii creative. Mai mult, sectorul generează 1,85% din cifra de afaceri județeană.

Analizând rezultatele studiului „Importanța economică a industriei creative: o perspectivă teritorială” elaborat în anul 2011 de către GEA Strategy&Consulting, patru domenii se remarcă având o importanță deosebită comparativ cu media națională. Astfel, activitățile de arhitectură, cele ale agențiilor de publicitate, serviciile de tipărire, dar și de dezvoltare a soft-ului specializat sunt domenii ce indică o relativă specializare a județului Iași.

Tabel 2 Industrii creative – număr total de firme (2012)

CAEN	Domeniu de activitate	Număr firme
6201	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)	173
7111	Activități de arhitectură	112
7311	Activități ale agențiilor de publicitate	103
6202	Activități de consultanță în tehnologia informației	70

Sursa: ONRC

Dacă în perioada 2002-2009, trendul general a fost de creștere (conform aceluiași studiu național), din datele prezente reiese o tendință descrescătoare. Pe baza acestor cifre, putem specula însă că nu doar criza financiară globală a generat această diminuare semnificativă, dar și tendința de relocare a unor întreprinzători – fie spre vestul țării (zonele Timiș și Cluj sunt de asemenea recunoscute ca foarte active în industria software), fie în afara țării. Acest fenomen de migrare poate fi stopat prin măsuri specifice de sprijinire a antreprenorilor locali din aceste domenii, și nu numai.

Tabel 3 Industrii creative – număr total de salariați (2012)

CAEN	Domeniu de activitate	Număr total de salariați
6201	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)	1328
6209	Alte activități de servicii privind tehnologia informației	533
1812	Alte activități de tipărire n.c.a.	457
6202	Activități de consultanță în tehnologia informației	383

Sursa: ONRC

Tabel 4 Industrii creative – cifra de afaceri (2012)

CAEN	Domeniu de activitate	Cifra de afaceri
6201	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)	137.189.995
1812	Alte activități de tipărire n.c.a.	66.192.244
6209	Alte activități de servicii privind tehnologia informației	60.468.477
6202	Activități de consultanță în tehnologia informației	53.908.730
4762	Comert cu amănuntul al ziarelor și articolelor de papetărie, în	37.253.082

	<i>magazine specializate</i>	
5829	<i>Activități de editare a altor produse software</i>	37.005.999
5920	<i>Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală</i>	31.949.569
5811	<i>Activități de editare a cărților</i>	31.114.729
7111	<i>Activități de arhitectură</i>	26.292.452
7311	<i>Activități ale agențiilor de publicitate</i>	17.725.568
7410	<i>Activități de design specializat</i>	1.2082.078

Sursa: ONRC

Este poate important de menționat că în cadrul industriilor creative, ramura cu cea mai mare contribuție din punct de vedere al contribuției la PIB-ul românesc, la ocuparea forței de muncă, la productivitatea muncii, este industria de software. Această ramură singură surclasează ramura unităților de cazare și a alimentației publice. O altă ramură care se remarcă este industria de carte. În cadrul industriilor „nucleu” al industriilor creative, ocupă o pondere de 17% din punct de vedere al ponderii valorii adăugate brute. Un rol important în acest sens îl au editura ieșeană de talie națională Polirom, precum și Editura Universității „Al.I. Cuza”, editurile Timpul, Alfa, Gama etc.

Strict raportat la județul Iași, pe lângă industria de software, care se menține în continuare în fruntea celor mai productive afaceri creative, se remarcă activitățile corelate cu industria publicațiilor (fie ea tipărire și editare de carte, editare audio sau ziare), urmată la mica distanță de domeniile arhitectură, publicitate și design.

Amploarea fenomenului de coagulare a domeniului industriilor culturale și creative la nivelul județului Iași se remarcă și din faptul că există o serie de organizații sau instituții de stat care desfășoară proiecte pe această temă. Avem două exemple elocvente în acest sens care sunt o dovadă a evoluției domeniului. Implicarea Universității de Arte „George Enescu” din Iași în proiectul Promovarea Antreprenoriatului în Industree creative (2010-2013), cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 „Investește în oameni!”, care a presupus chiar în 2013 organizarea unei serii de traininguri pentru tineri creative dornici să lanseze o afacere în oricare din cele 11 domenii vizate (advertising; arhitectură; arte și antichități; meșteșuguri; design; modă; film, video și fotografie; software, jocuri și publishing electronic; muzică și performing arts; publishing; televiziune și radio), precum și a două seminarii regionale (iunie și noiembrie 2013) cu invitați importanți din zona industriilor creative ieșene și care s-au bucurat de un public numeros. Apoi, se mai remarcă și activitatea ONG-urilor preocupate de temă, precum Asociația Industriei Creative, care pe lângă proiectele proprii, oferă servicii de consultanță și training în antreprenoriat, management, finanțări europene etc., pentru antreprenori, artiști și meșteșugari din industriile creative, vizând un public specializat din zona autorităților publice, ONG-urilor, școlilor și universităților din domeniu, vizând dezvoltarea de parteneriate pentru proiecte destinate creșterii potențialului creativ și cultural.

Din păcate, gradul de fragmentare al exploatațiilor agricole rămâne ridicat, la nivelul județului numai 45% din suprafața agricolă fiind exploatată în regim asociativ.

În ceea ce privește activitatea economică în domeniul agricol, în județul Iași, producția vegetală are o importanță relativ însemnată în raport cu producția regională și națională. Astfel, producția de sfeclă de zahăr din județul Iași reprezintă 9,1% din cea națională, în timp ce alte culturi contribuie la nivel național astfel: cereale boabe 1,75%, leguminoase 3,53%, plante uleioase 2,21%, cartofi 3,08%, legume 4,18%, rădăcinoase 4,67% și pepeni verzi și galbeni 3,98%.

Evoluția producției vegetale în județul Iași a înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2007-2012. Astfel, dacă la nivelul anului 2011, producția de cereale boabe înregistra un nivel de 509.882 de tone, în 2012 acest nivel a scăzut cu 56%, ajungând la 225.574 de tone. Tendința diminuării producției caracterizează majoritatea culturilor, însă nu într-un ritm atât de abrupt precum în cazul cerealelor. Plantele uleioase au înregistrat o descreștere de 47% în intervalul 2011-2012, iar producția de sfeclă de zahăr o diminuare cu 29.151 de tone în 2012 față de nivelul cel mai ridicat din 2010, de 94.670 de tone.

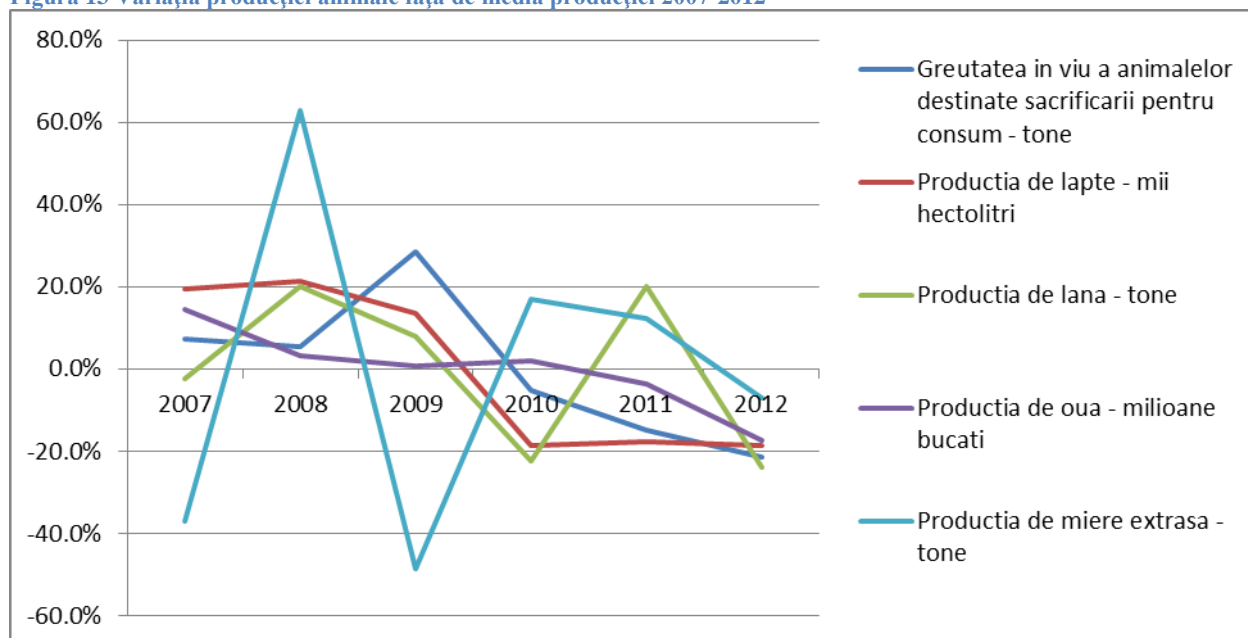
Tabel 5 Producția pentru principalele culturi vegetale din județul Iași

Principalele culturi	Unitate teritorială	An					
		2007	2008	2009	2010	2011	2012
cereale boabe (tone)	Romania	7,814,825.0	16,826,441.0	14,872,952.0	16,712,883.0	20,842,160.0	12,824,138.0
	Regiune Nord-Est	1,087,221.0	2,345,100.0	2,052,305.0	2,229,243.0	2,580,485.0	1,537,468.0
	Județul Iași	136,319.0	471,112.0	399,057.0	460,473.0	509,882.0	225,574.0
leguminoase pentru boabe (tone)	Romania	36,185.0	62,466.0	52,918.0	61,344.0	76,830.0	62,934.0
	Regiune Nord-Est	7,329.0	10,447.0	10,000.0	10,812.0	12,161.0	8,753.0
	Județul Iași	1,652.0	3,151.0	3,044.0	3,046.0	2,965.0	2,227.0
plante uleioase (tone)	Romania	1,046,558.0	1,942,289.0	1,764,047.0	2,377,651.0	2,686,860.0	1,667,601.0
	Regiune Nord-Est	135,577.0	250,238.0	231,582.0	241,206.0	306,993.0	203,860.0
	Județul Iași	30,473.0	62,054.0	54,713.0	59,766.0	70,617.0	37,002.0
sfecla de zahăr (tone)	Romania	748,839.0	706,660.0	816,814.0	837,895.0	660,497.0	719,788.0
	Regiune Nord-Est	226,928.0	221,752.0	225,567.0	243,574.0	183,331.0	237,389.0
	Județul Iași	64,930.0	90,537.0	76,394.0	94,670.0	50,629.0	65,519.0
cartofi (tone)	Romania	3,712,410.0	3,649,020.0	4,003,980.0	3,283,866.0	4,076,570.0	2,465,150.0
	Regiune Nord-Est	763,199.0	829,719.0	915,698.0	747,098.0	1,016,947.0	624,563.0
	Județul Iași	49,809.0	144,175.0	125,876.0	113,264.0	153,054.0	75,999.0
legume (tone)	Romania	3,116,801.0	3,819,890.0	3,901,862.0	3,863,617.0	4,176,298.0	3,535,316.0
	Regiune Nord-Est	498,412.0	624,114.0	618,060.0	610,421.0	665,168.0	571,721.0
	Județul Iași	117,544.0	185,415.0	154,927.0	166,090.0	172,591.0	148,012.0
rădăcinoase (tone)	Romania	209,029.0	265,999.0	238,748.0	241,578.0	275,145.0	212,438.0
	Regiune Nord-Est	32,330.0	47,992.0	41,835.0	39,950.0	43,567.0	36,017.0
	Județul Iași	7,842.0	16,419.0	11,880.0	10,971.0	12,253.0	9,927.0
pepeni verzi și galbeni (tone)	Romania	407,973.0	562,260.0	652,844.0	662,863.0	645,486.0	554,588.0
	Regiune Nord-Est	26,881.0	52,028.0	47,579.0	55,679.0	51,835.0	52,618.0
	Județul Iași	10,772.0	19,958.0	19,229.0	23,735.0	23,363.0	22,085.0

Sursa: prelucrare date INS 2012

Producția animală a cunoscut, de asemenea, fluctuații semnificative. Considerând producția medie pentru produse precum carne pentru consum, lapte, lână, ouă și miere, în intervalul 2007-2012, sunt prezentate în graficul alăturat deviațiile procentuale. Astfel, producția de miere înregistrează cele mai mari oscilații, nivelul anului 2009 de 391 de tone reprezentând o scădere cu 49% față de producția medie de 760 de tone. Similar, producția de lapte cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2010-2012 față de 2007-2009. Dacă în 2008 se produceau 2.143 hectolitri, în 2012 nivelul era doar de 1.439 hectolitri.

Figură 13 Variația producției animale față de media producției 2007-2012

Sursa: prelucrare date INS 2012

La nivelul județului nu există suficientă capacitate de colectare, stocare și procesare a produselor agricole, ceea ce afectează în primul rând micii producători.

Suprafața arabilă are un caracter dominant în județul Iași, relieful de podiș și câmpie fiind propice pentru acest tip de utilizare. Zona de vest a județului – spre exemplu, comunele Mircești, Butea, Moțca, Valea Seacă – precum și zona din proximitatea Prutului – comunele Bivolari, Victoria, Holboca – înregistrează o pondere semnificativă pentru acest tip de utilizare. Din păcate, gradul de fragmentare al exploatațiilor agricole rămâne ridicat, la nivelul județului numai 45% din suprafața agricolă fiind exploatată în regim asociativ. Pentru suprafața arabilă numai 107.280 de hectare, reprezentând 29% din totalul suprafeței arabile, se exploatează în regim asociativ.

Suprafața de pășuni și fânețe este în principal concentrată în zona de nord, centru și sud-est a județului. Facilitând activitatea

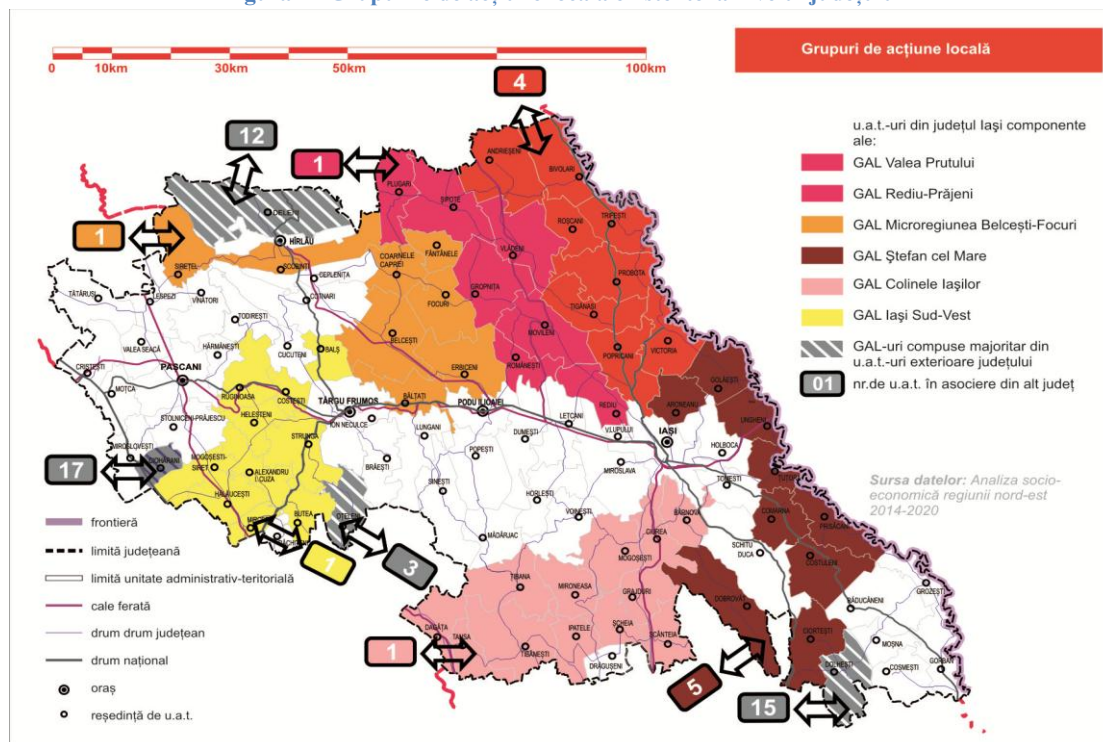

În afara GAL-urilor, inițiativele de colaborare sunt reduse. Acestea au însă un potențial semnificativ pentru diversificarea economiei rurale, diminuarea agriculturii de subsistență și crearea de locuri de muncă la sate.

de creșterea animalelor, distribuția sa este echilibrată în profil teritorial. Numai 16% din suprafața totală arabilă este exploatată asociativ pentru din pășuni și fânețe, cuantificând numai 60.052 de hectare. Județul Iași concentrează importante suprafețe viticole – în special în zona Cotnari. De asemenea, în proximitatea municipiului Iași există suprafețe pomicole cu valori mai ridicate decât în restul județului. În 2012, suprafața ocupată cu livadă a scăzut cu 7,8 hectare, iar cea de vie cu 15 hectare, terenul fiind redat în circuitul agricol.¹⁰ Din păcate, nivelul de fragmentare al exploatațiilor viticole este ridicat, numai 8,08% din suprafața totală arabilă este exploatată asociativ cu vie, iar cu livezi 0,36%.

Grupurile de Acțiune Locală (GAL), formate prin axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), sunt numeroase în județul Iași, dovedind un interes crescut al mediului rural pentru atragerea fondurilor specifice nevoilor locale. Șase GAL-uri sunt înregistrate în județul Iași, având majoritatea UAT membre pe teritoriul Iașului. Alte patru GAL-uri înregistrează membri din județ, în general câte o comună aflată la granița teritorială a județului.

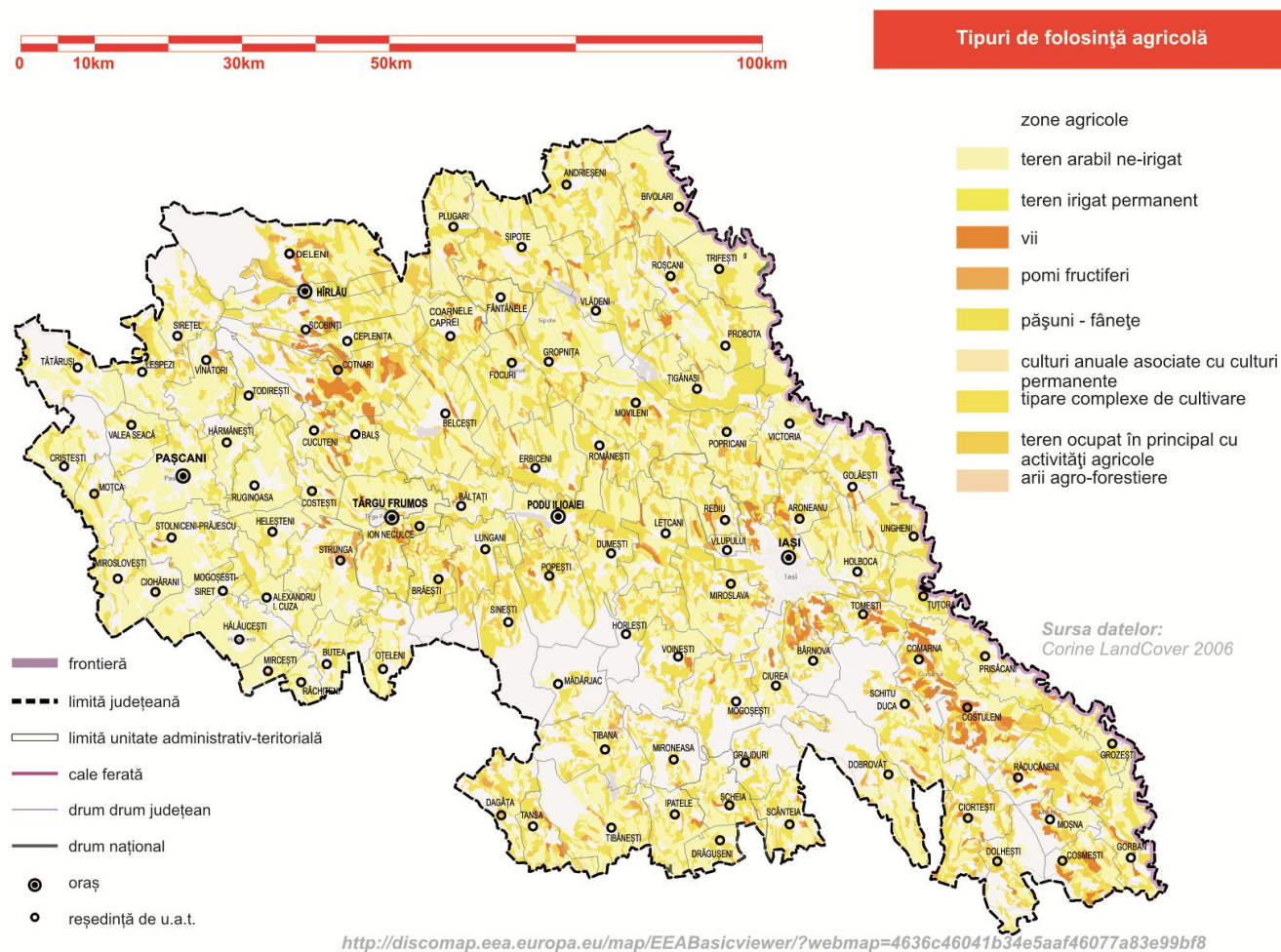
Figură 14 Grupurile de acțiune locală existente la nivelul județului

Sursa: Consiliul Județean Iași, 2013

¹⁰ Direcția Județeană pentru Agricultură Iași. (2012). *Raport de activitate al Direcției pentru Agricultură Iași pentru anul 2012*, p. 2

Figură 15 Tipuri de folosință agricolă a terenurilor din județul Iași

Sursa: Corine Land Cover

Analiză aprofundată – Activitatea de cercetare – dezvoltare – inovare

Cercetarea reprezintă elementul catalizator pentru trecerea de la economia tradițională la specializarea inteligentă și creșterea competitivității economice, utilizând punctele forte locale în ceea ce privește tehnologia folosită, resursele umane și alți factori de producție. Orientarea către inovare este parte din politicile Uniunii Europene și a fost integrată de România în cadrul documentelor programatice referitoare la perioada 2014-2014 (Strategia Națională de Competitivitate, Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI), planurile de dezvoltare regională etc). Recomandările urmăresc dezvoltarea susținută de investiții în cercetare precum și tehnologie.

*În județul Iași există un singur institut național de cercetare, și anume, **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică Tehnică – IFT Iași (INCDFT-IFT)**, cu sediul în municipiul Iași. Acesta desfășoară activități de CDI în parteneriat, atât cu institute de cercetare și universități, în cadrul programelor naționale și internaționale de cercetare, cât și cu parteneri industriali. În institut se derulează cercetare fundamentală, aplicativă și tehnologică, cât și producție de laborator în domenii de CDI precum materiale avansate cu proprietăți fizice și structurale speciale, aplicații bazate pe materiale avansate și aplicații bazate pe fenomene noi, inclusiv magnetice.*

INCDFT-IFT avea, în 2012, cifra de afaceri de 16,89 milioane lei și 75 de salariați, conform datelor Agenției Naționale de Administrare Fiscală. În ceea ce privește dezvoltarea institutului, prin Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”, acesta este beneficiarul unui Centru Euroregional de Cercetări Avansate pentru Senzori și Sisteme de Senzori pe Bază de Micro și Nanomateriale Magnetice – MAGNESENS. Scopul acestui proiect desfășurat în perioada 2010-2013 este crearea unui centru de referință, unic la nivel național, în domeniul sensoristicii.

Sub egida filialei din Iași a Academiei Române, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” derulează programe de interes economic, filosofic, psihologic, pedagogic, sociologic și juridic. Unul dintre proiectele importante ale acestui institut, Societatea Bazată pe Cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective –, a fost realizat cu ajutorul programului POSDRU și s-a încheiat în primăvara anului 2013. Alte institute relevante de cercetare-dezvoltare sunt Institutul de Inventică Iași (cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și concepție inovativă, brevete de invenție, modele de utilitate, modele industriale, servicii de consultanță pentru inovare), Institutul de Chimie Macromoleculară „Petru Poni” Iași ce derulează proiecte în domeniul chimiei organice și anorganice și Institutul Național pentru Construcții INCERC – Filiala Iași.

În ceea ce privește centrele de cercetare din Iași, sunt importante de menționat următoarele: Centrul de Cercetări pentru Oenologie – Iași din cadrul Academiei Române (competența științifică: tehnologia de producere și condiționare a vinului; analiza fizico-chimică a vinului; microbiologia vinului; efecte biologice și medicale ale vinului) și Centrul de Cercetare și Transfer Tehnologic Polytech, din cadrul Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” desfășoară activități de cercetare științifică, fundamentală și aplicativă, transfer tehnologic,

consultanță, proiectare și prestări de servicii, în domenii specifice universității.

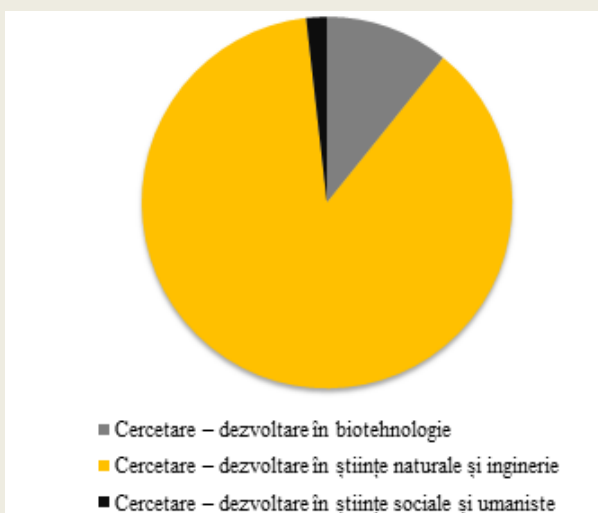
Datele furnizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în 2011 arată că la nivelul județului Iași existau 39 de întreprinderi care aveau ca principală activitate cercetarea-dezvoltare, dintre care, 37 se regăseau în Municipiul Iași. Din punctul de vedere al cifrei de afaceri, INCDFT-IFT are cea mai mare pondere în total (circa 11.000.000 lei), aceasta fiind echivalentă cu suma cifrelor de afaceri a următoarelor 23 de întreprinderi din domeniu.

Tabel 6 Topul firmelor din CDI în județul Iași

CAEN	Obiect activitate	Nume firmă	Cifra de afaceri	Nr. salariați
7219	Cercetare – dezvoltare în științe naturale și inginerie	INCDFT - IFT	10.900.081	75
7211	Cercetare – dezvoltare în biotehnologie	INSTITUTUL DE CERCETĂRI BIOLOGICE IAȘI	1.352.064	24
7219	Cercetare – dezvoltare în științe naturale și inginerie	SC PARCS SRL	1.227.147	20
7219	Cercetare – dezvoltare în științe naturale și inginerie	S.C. BIOBRIC SRL	1.012.953	5
7219	Cercetare – dezvoltare în științe naturale și inginerie	CEPROPLAST IMPEX SRL	873.909	11

Sursa: Agenția Națională de Administrare Fiscală, 2011

Astfel, în ceea ce privește structura cifrei de afaceri din CDI la nivelul Iașului, cercetarea – dezvoltare în științe naturale și inginerie predomină, generând circa 87% din cifra de afaceri a acestui domeniu. CDI în biotehnologie generează 11% din cifra de afaceri, pe baza activității Institutului de Cercetări Biologice Iași (ICBI), o filială județeană a INCD pentru Științe Biologice București.

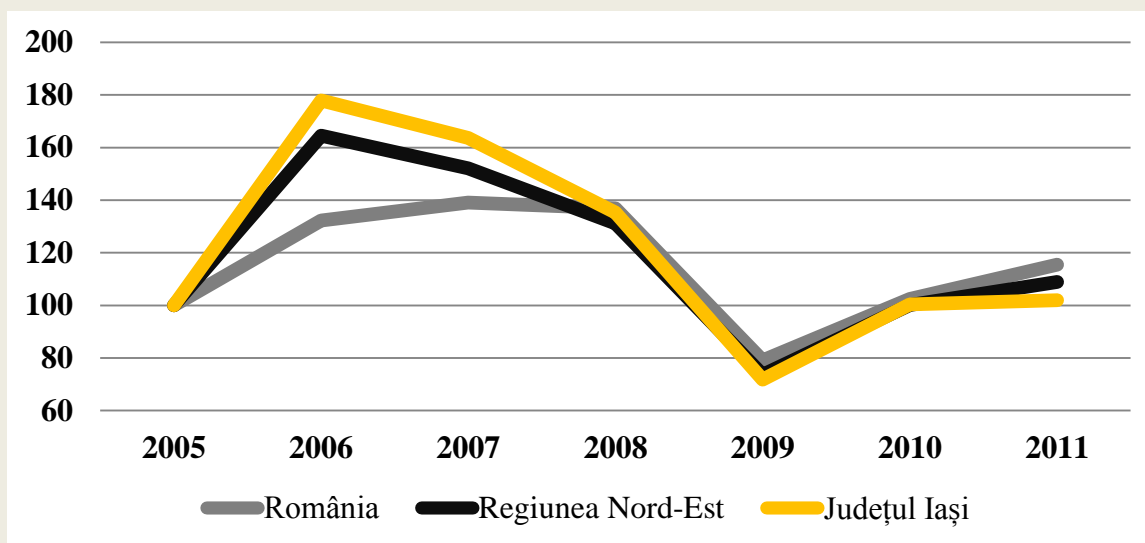
Figură 16 Distribuția cifrei de afaceri în CDI în Iași, 2011

Sursa: Agenția Națională de Administrare Fiscală, 2011

Raportat la cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, datele oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică arată faptul că acestea au scăzut în județul Iași, în perioada 2008-2011, cu circa 27%, față de o scădere de 20% la nivel regional și de 7% la nivel național. Mai exact, județul Iași avea cheltuieli totale din CDI de 176 milioane lei, ajungând în doar 3 ani la 129 milioane lei.

Figură 17 Evoluția cheltuielilor din CDI la nivel județean, regional și național (%)

(An de bază 2005=100%)

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2013

De asemenea, este important de precizat faptul că peste 75% din cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare ale Regiunii Nord-Est sunt efectuate de județul Iași, ceea ce înseamnă că acesta concentrează cele mai semnificative activități de CDI.

În ceea ce privește numărul de întreprinderi inovatoare, locul întâi la nivel național era ocupat de Regiunea București-Ilfov (2014), iar locul al doilea de Regiunea Nord-Est (1154) din care face parte și județul Iași, fapt ce subliniază un interes crescut pentru firmele din această zonă pentru activități ce presupun și componente de inovare de proces sau de produs.

În plus, universitățile cu tradiție din Iași, precum și o serie de agenți economici preocupați de domeniul cercetării – dezvoltării – inovării, derulează o activitate extinsă de cercetare. Remarcăm faptul că universitățile din Iași (printre care Universitatea „Al. I. Cuza”, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” etc.) au strategii dedicate cercetării, precum și programe specializate, cu rezultate notabile și esențiale analizei și dezvoltării domeniului.

Analiza SWOT pentru mediul economic

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zona cea mai dezvoltată din regiunea Moldovei, din punct de vedere economic ✓ Zonă propice pentru investiții de tip greenfield și brownfield, în condițiile existenței unor terenuri și spații ce pot fi puse la dispoziția investitorilor ✓ Activități de transfer tehnologic și de CDI ✓ Specializare în domenii intensive în tehnologie sau cunoaștere – IT, industrii creative, industria farmaceutică ✓ Structuri de învățământ și formare a forței de muncă diverse și dezvoltate ✓ Resurse umane bine pregătite ✓ Costuri reduse ale resursei umane 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poziționarea în cea mai puțin dezvoltată zonă a României ✓ Lipsa capitalului economic pentru investiții și dezvoltare ✓ Poziție de izolare față de principala piață de desfacere din România – București și față de piețele dezvoltate din Europa ✓ Structuri de sprijin slab dezvoltate și nivel scăzut de asociativitate și proiecte în parteneriat ✓ Preponderența lohn-ului în domeniul serviciilor IT sau în industria textilă ✓ Orașe mici afectate de procesul de destructurare economică ✓ Polarizarea economiei în jurul Municipiului Iași
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Direcții strategice de politici publice la nivel național și european ✓ Forța de muncă talentată puțin pusă în valoare ✓ Piețe de desfacere în creștere – Ucraina, Moldova, Rusia ✓ Noi surse de investiții, în spațiul estic, China, Turcia etc. ✓ Trecerea de la lohn la activități cu valoare adăugată ✓ Potențial pentru diversificarea economiei rurale ✓ Oportunități de finanțare europeană axate pe cercetare-dezvoltare-inovare 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Competiție la nivel supraregional cu alte orașe din țară și din afara granițelor ✓ Stagnarea economiilor europene ✓ Lipsa de încredere general manifestată în societatea românească, în special în ceea ce privește comunicarea și colaborarea între administrație și mediul de afaceri ✓ Percepțiile în general pesimiste ale cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la dezvoltarea viitoare a județului și a posibilelor oportunități ✓ Concentrarea marilor investiții economice naționale în jurul Bucureștiului, Clujului și Timișoarei

Analiza SWOT Agricultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pretabilitatea ridicată a terenului agricol pentru o varietate de culturi, printre care și culturi caracterizate de o rentabilitate economică ridicată precum sfecla de zahăr ✓ Producție vegetală robustă ✓ Efectiv de animale și producție animală robuste ✓ Grad de asociativitate ridicat între UAT-uri, în special prin Grupurile de Acțiune Locală 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mediul rural se caracterizează printr-un mediu antreprenorial scăzut ✓ Mediul rural concentrează un număr foarte scăzut de salariați ✓ Sistemul de irigații insuficient dezvoltat ✓ Nivel scăzut al suprafeței agricole exploatate în regim asociativ ✓ Fragmentarea proprietăților și situația ambiguă asupra regimului juridic al terenurilor ✓ Grad de colaborare scăzut între producătorii agricoli în vederea partajării unei infrastructuri comune (centru de colectare, depozitare, procesare) ✓ Practicarea agriculturii de subzistență ✓ Procent mare al populației din zonele rurale ocupat în agricultură
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunități 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunități de finanțare din ciclul următor de programare (2014–2020); ✓ Potențial semnificativ de creștere în agricultură, atât în culturi vegetale cât și animaliere, mai ales prin diversificarea capacității de producție și a piețelor de desfacere (prin procesare, analiză zonală, marketing etc.); 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liberalizarea pieței funciare începând cu ianuarie 2014 ✓ Progres limitat la nivel de politică publică națională privind creșterea cotei de piață pentru produsele agricole românești pe piața comună europeană, cât și a creșterii rentabilității producției agricole (analiză pretabilitate și măsuri pentru zonare agricolă) ✓ Investiții și demersuri necorelate în domeniul agricol (centre de procesare/ piețe de desfacere necorelate cu prezența producătorilor în arealul respectiv sau potențialul de consum din zonă) ✓ Migrația temporară a forței de muncă este la un nivel ridicat, în special sezonier și în rândul populației tinere ✓ Echilibru social fragil: populația îmbătrânită rămasă fără sprijin din cauza migrației tinerilor, practicarea agriculturii de subzistență

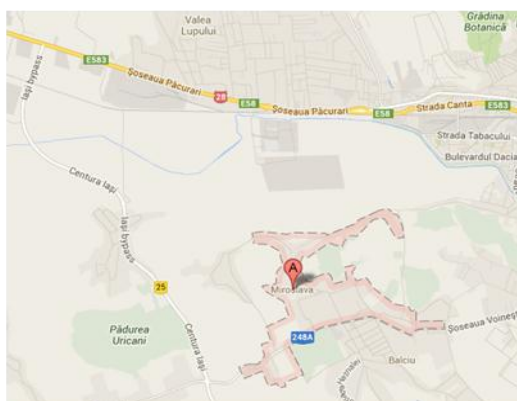
CAPITOLUL 3 – Dezvoltare teritorială și spațială

Această secțiune prezintă elemente referitoare la dezvoltarea teritorială și spațială a județului, atât prin prisma inter-relaționării la nivel național, regional și cu județele vecine, cât și din perspectiva dezvoltării urbane și a tendințelor de polarizare.

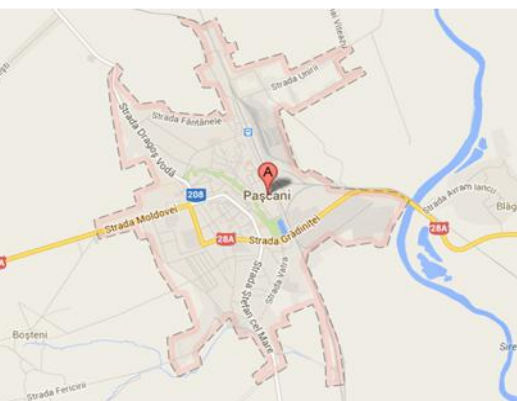
Pornind de la lecțiile învățate în actuala perioadă de programare a fondurilor europene, liniile directe pentru perioada 2014-2020 se orientează mai mult pe **ideea de creștere bazată pe valorificarea resurselor și potențialului regional, și pune mai puțin accentul pe echilibrarea disparităților de dezvoltare.**

Devine importantă astfel aria de influență directă a fiecărei localități și a bazinului său de forță de muncă, dar și de polarizare temporară, cotidiană sau pe termen mai lung.

În acest context, profilul urban al județului Iași, compus din cele două municipii (Iași, Pașcani) și trei orașe (Târgu Frumos, Hîrlău, Podu Iloaiei), este important sub aspectul ierarhic și cel al distribuției spațiale. Așa cum este deja evident din mai multe analize, **Iașul deține o poziție dominantă la nivel regional, dar mai ales la nivel județean.**

Municipiul Iași este un centru urban important, cu influență la nivel regional și național, având un nivel economic ridicat și o identitate istorică și culturală bine definită. Municipiul Iași a fost desemnat pol de creștere¹¹, alături de municipiile Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Ploiești și Timișoara, ceea ce implică alocarea cu prioritate a unor fonduri pentru investiții, din programele cu finanțare comunitară și națională.

Totodată, Strategia de Dezvoltare Spațială a României, aflată în stadiu de consultare publică, propune o nouă clasificare a polilor urbani, care parțial se suprapune și completează indicatorii minimali de definire ai localităților urbane din legea 100/2007. În plus, propune o nouă clasificare, prin care la nivelul Regiunii de dezvoltare Nord-

¹¹ Cf. Hotărârii de Guvern nr. 998/2008

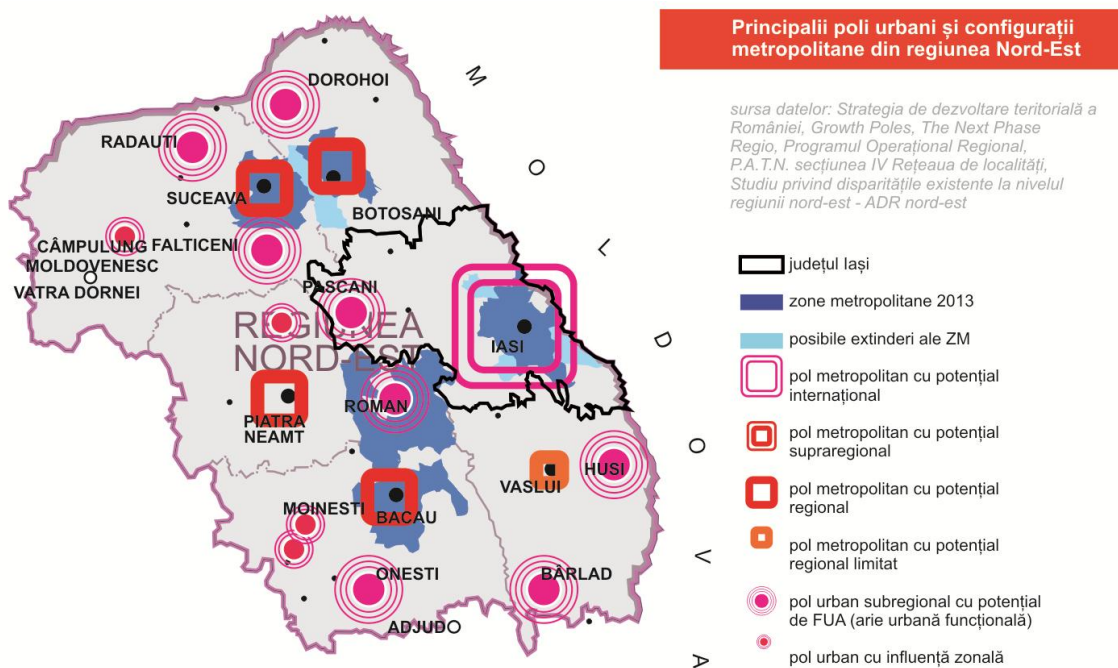

Est avem:

- **Iași** – pol metropolitan cu potențial internațional;
- **Suceava, Bacău, Botoșani și Piatra Neamț** – poli metropolitani cu potențial regional;
- **Pașcani, Huși, Roman, Fălticeni** și în poziții mai periferice ale regiunii Dorohoi, Rădăuți, Bârlad și Onești ca **poli urbani subregionali cu potențial de zone urbane funcționale**. Aceste orașe urmează să aibă un rol de echilibru în rețeaua de localități.

La nivelul regional, categoria de pol metropolitan cu potențial supraregional, categorie intermediară între cea de pol cu potențial internațional și cea de pol cu potențial regional, nu este reprezentată de niciun oraș. Consecința posibilă este o împărțire a acestui rol între Iași și polii cu influență regională. Se poate aprecia deci, cuplat și cu poziția ceva mai periferică a Iașului, o amplificare pe viitor a rolului pe care îl dețin polii metropolitani cu potențial regional, Suceava, Botoșani, Piatra Neamț și Bacău, rol deja în curs de consolidare prin constituirea zonelor metropolitane.

Figură 18 Principali poli urbani și configurații metropolitane din Regiunea Nord-Est

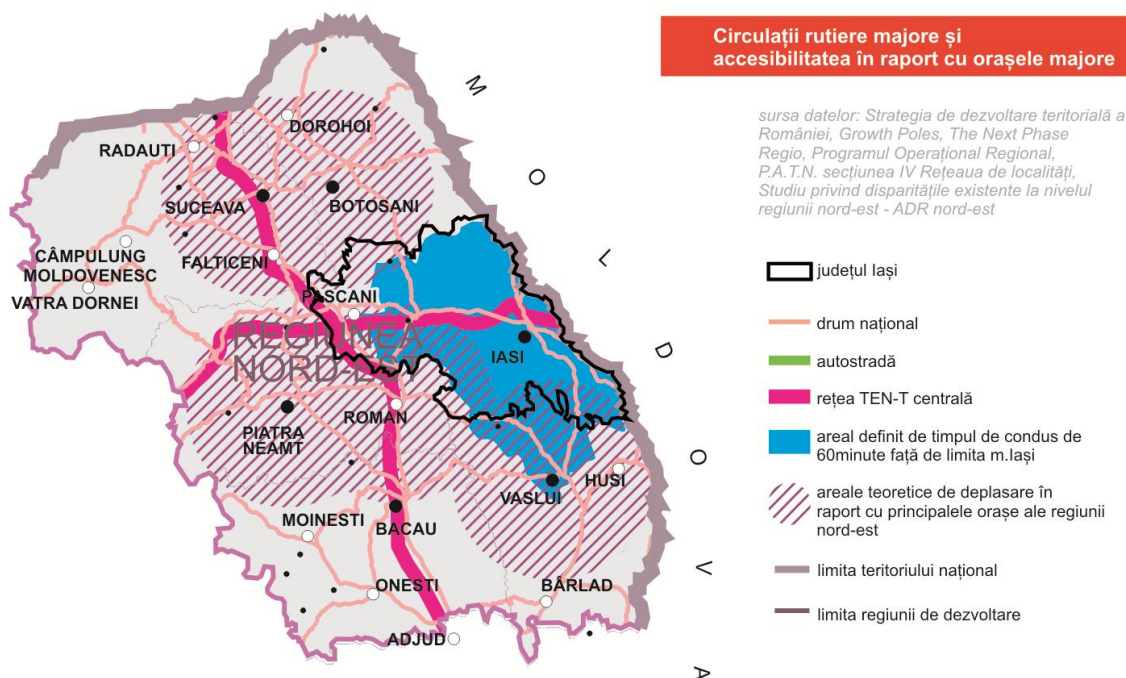
Sursa: prelucrare și interpretare date din Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2014-2035 și din Studiu privind dezvoltarea-urbană în Regiunea NE

Potențialul regional de dezvoltare se bazează în primul rând pe creșterea armăturii urbane în viitor.

Impactul acestei clasificări este major atât pentru municipiu, cât și pentru județul Iași, conferindu-i o structură teritorială superioară celei existente. Nu numai armătura urbană regională are un rol bine definit, dar în general se creează o bună structură spațială cu posibilități de cooperare. Este evidentă această tendință de cooperare, în primul rând la nivel metropolitan, Suceava, Botoșani, Roman și Bacău având deja instituite forme de cooperare instituțională de tip metropolitan.

Pe de altă parte, trebuie subliniată poziția periferică la nivelul național, european, dar și regional a județului Iași, și în particular a municipiului Iași. Această poziționare este de asemenea accentuată și de infrastructura slab dezvoltată și de fapt de posibilitățile mici de conectare a rețelei existente la intențiile de dezvoltare infrastructurală de la nivelurile superioare (în primul rând european). Cartograma de mai jos arată clar situația de zonă izolată a județului Iași în raport cu prioritățile de investiții asumate prin politica de coeziune în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii.

Figură 19 Circulații majore și accesibilitatea în raport cu orașele majore ale Regiunii Nord-Est

Sursa: prelucrare și interpretare date din raportul Regio – Growth Poles The Next Phase

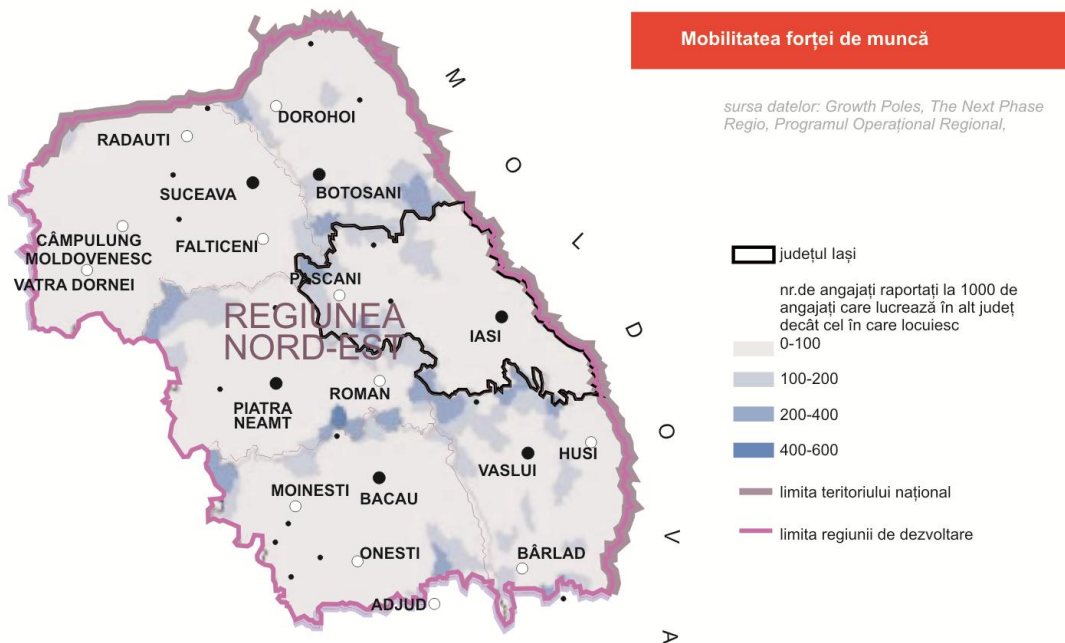
Există premisele unei bune relaționări intra-județene, condiționată de ameliorarea funcționării și diversificării infrastructurii.

Accesibilitatea teritorială dă măsura în care, la scara regiunii, se difuzează arealele potențiale de polarizare. Se evidențiază două aspecte: în primul rând, în raport cu municipiul Iași, este evident un areal amplu de acoperire corespunzător unei deplasări de cca. 60 de minute, areal care acoperă aproape în totalitate județul Iași.

În al doilea rând, partea județului care rămâne în afara acestui areal de deplasare orară devine expusă la ariile de polarizare ale orașelor din afara județului, orașe precum Piatra Neamț, Suceava, Roman, Botoșani, Vaslui, etc. Din acest punct de vedere, este necesară o atenție sporită asupra relațiilor acestor zone periferice ale județului cu orașele mari învecinate. De altfel, se poate observa că, în ariile de polarizare a forței de muncă și de atracție a elevilor sau studenților, există necesitatea unor legături interjudețene care trebuie luate în considerare.

Pe de altă parte, în realitate, infrastructura, atât cea rutieră, cât și cea feroviară, dezavantajează județul Iași din punct de vedere al unei coeziuni de ansamblu. Circulațiile majore subîmpart regiunea Nord-Est în patru părți relativ egale în relație cu care municipiul Iași are o poziție defavorabilă.

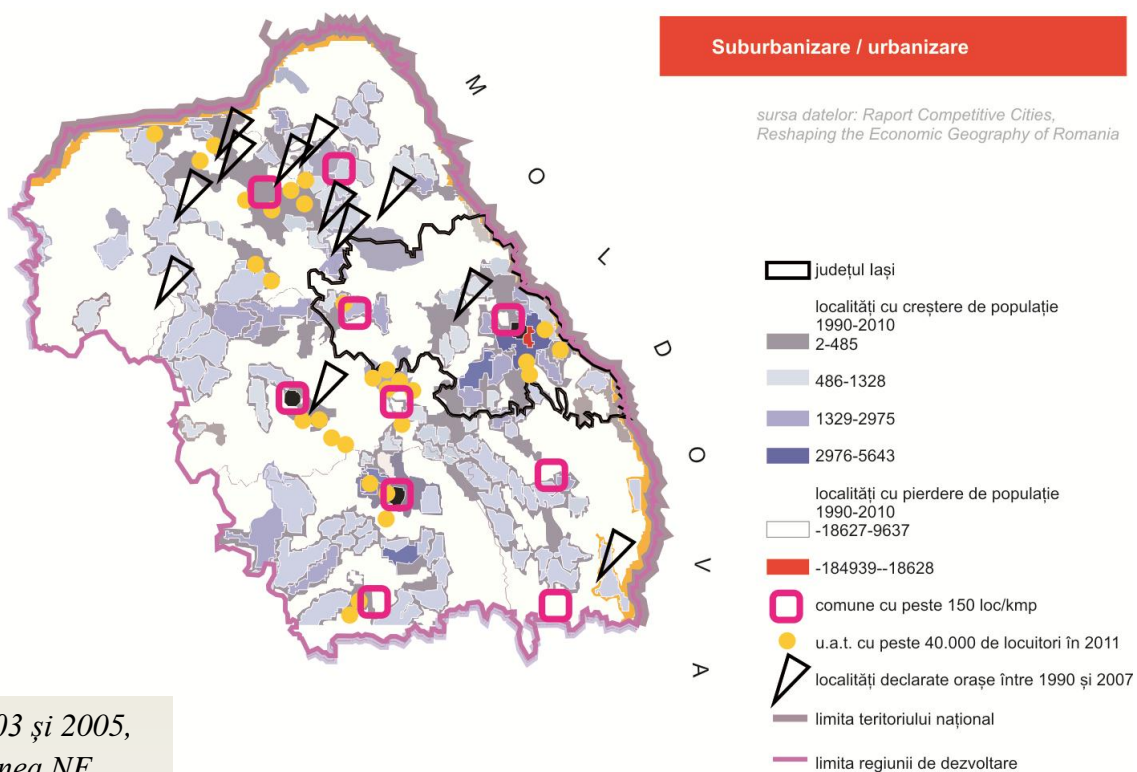
Figură 20 Mobilitatea forței de muncă la nivelul Regiunii Nord-Est

Sursa: Prelucrare și interpretare date din raportul Băncii Mondiale *Competitive Cities Reshaping the Economic Geography of Romania*

În general, la nivelul regiunii de dezvoltare, la limitele inter-județene există o predispoziție crescută a forței de muncă dintr-un județ în afara județului, întreținând astfel o oarecare inter-relaționare care nu ține cont de limitele administrative. În cazul județului Iași, această mobilitate se manifestă cu precădere în zona nordică și sudică, față de limitele județului, acolo unde, din comunele aparținătoare Botoșaniului și Vasluiului există un procentaj însemnat al forței de muncă atrasă de județul Iași, dar mai ales de municipiul Iași. Este relevant în acest sens faptul că și zona metropolitană a Iașului are o dezvoltare bună pe partea de servicii mai ales în Miroslava, Ciurea sau Tomești, exercitând astfel o atracție amplificată a forței de muncă, inclusiv a celei extrajudețene. Pe relația inversă, u.a.t.-urile ieșene din nord și vest au un procent mare de navetism către Piatra Neamț sau Botoșani.

Figură 21 Procesul de suburbanizare și caracterul urban la nivelul regiunii Nord-Est

Între 2003 și 2005, în Regiunea NE s-au înființat 11 noi orașe în aproape toate județele componente, dar cu precădere în partea nordică.

Sursa: prelucrare și interpretare date din raportul Băncii Mondiale Competitive Cities Reshaping the Economic Geography of Romania

La nivel regional se evidențiază disparități importante ale urbanizării recente. Astfel, în timp ce în jurul orașelor principale se poate observa un fenomen accentuat de creștere a populației în zonele limitrofe ale acestora, fenomenul depopulării afectează areale ample, în zonele marginale precum nordul Bucovinei, în

nord-vest aproape de arcul carpatic și în sud-est și pe culoarul central, definit de direcția nord-est sud-vest în proporție aproape egală în județul Iași și județul Neamț.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că din punct de vedere al caracterului urban al unor localități, exprimat prin presiunea demografică, județele Suceava și Neamț dețin un grad mai bun de dezvoltare a zonelor periferice a orașelor principale. **Mai importantă pentru județul Iași este zona periferică a Romanului care are un grad crescut de consolidare și poate polariza populație și activități în județul Iași.**

În ceea ce privește gradul de urbanizare, la nivelul județului Iași acesta este destul de redus. În general, tipologia morfologică a localităților, atunci când este judecată la nivel zonal sau mai amplu, este o consecință a dezvoltării impulsionate de infrastructură sau de cadrul natural, în special topografia dificilă sau cursurile de apă care au avut un aport important în atragerea locuitorilor. Cu siguranță, o altă tipologie este cea vizibilă în perioada mai recentă, care în general corespunde periferiilor localităților.

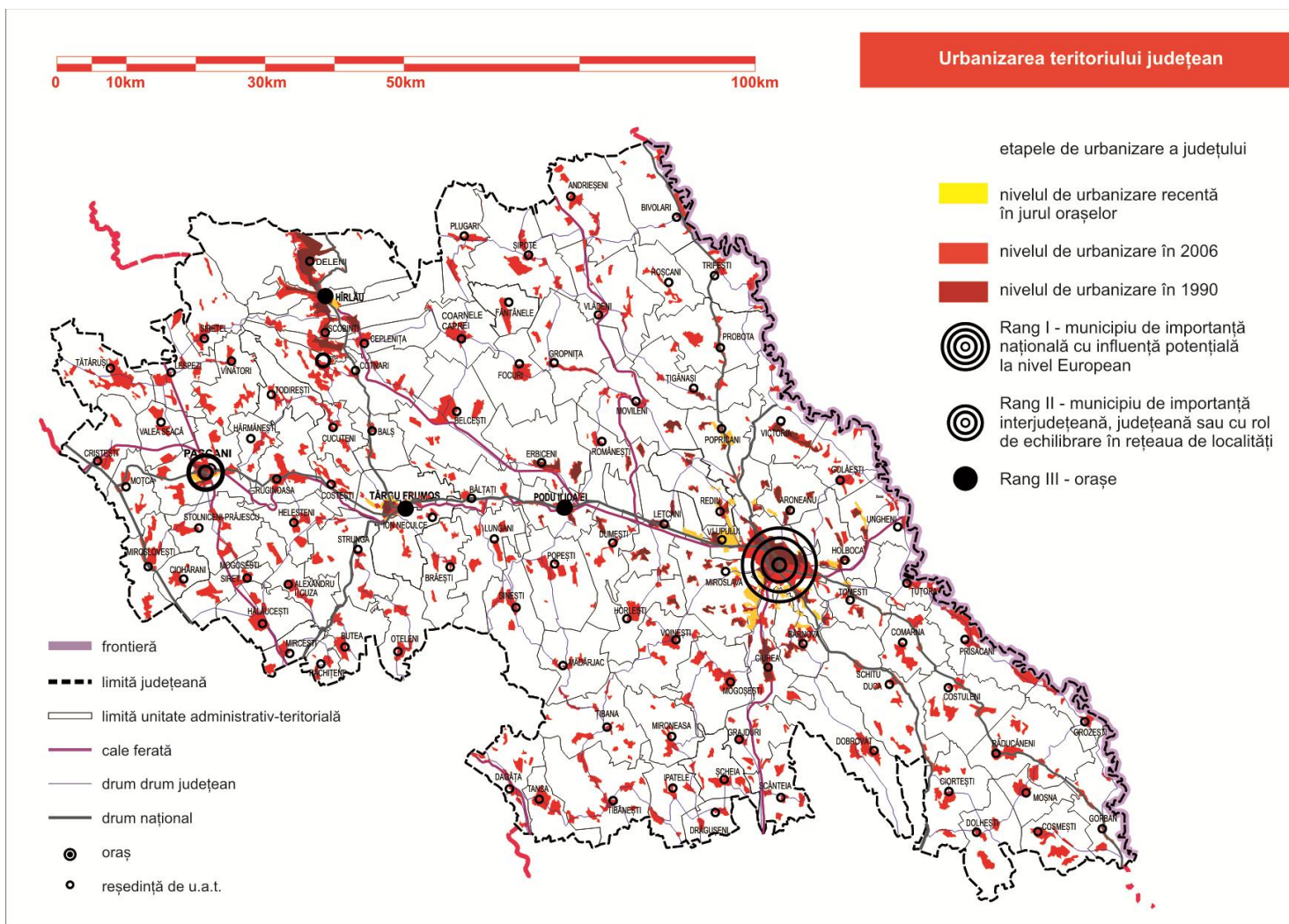
Pe de altă parte, există o dublă orientare globală a urbanizării desfășurată în raport cu axa est-vest a județului: zona Iașului mult mai consistentă ca densitate, ca amploare și ca aglomerație și zona Pașcani–Hîrlău, în care morfologia este caracterizată de o risipire ritmată care induce un grad de fragmentare ridicat al teritoriului.

Habitatul rural de câmpie și de podiș aflat pe treapta de relief cu altitudini mici, sub 300 m, este alcătuit frecvent din sate mari și foarte mari (1.000-2.000 locuitori și peste 2.000 locuitori) cu vetrele adunate sau compacte, mărginite de loturi (suprafețe de teren) cultivate cu economie preponderent agricolă. Habitatul rural colinar sau de podiș, se desfășoară, în general pe relief fragmentat, la 300-600 m altitudine. Satele sunt în general mijlocii și mici, uneori depășind 2.000 locuitori. Varietatea terenurilor agricole (pășuni, vii, livezi, arabil) și a resurselor de subsol (petrol, cărbune, gaze) a permis apariția și dezvoltarea în această formă de habitat a așezărilor cu specific agricol, viti-pomicol și zootehnic, pomicol-zootehnic, agro-industrial (predominând industria extractivă, în special înainte de 1990).

Zona centrală a județului Iași este în general caracterizată de un grad redus de urbanizare care poate justifica menținerea unui profil agricol important.

Amplasarea cu un grad de risipire mai ridicat din partea vestică a județului impune totodată și o adaptabilitate mai mică la cooperare sau la proiecte comune, neexistând decât în cazuri rare o continuitate teritorială între mai multe localități.

Figură 22 Gradul de urbanizare a teritoriului în județul Iași

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

Teritoriul județului Iași este împărțit în două zone pe axa est-vest, suferind de asimetrie în dispunerea centrelor urbane în partea de nord-est, centru-sud și sud-est.

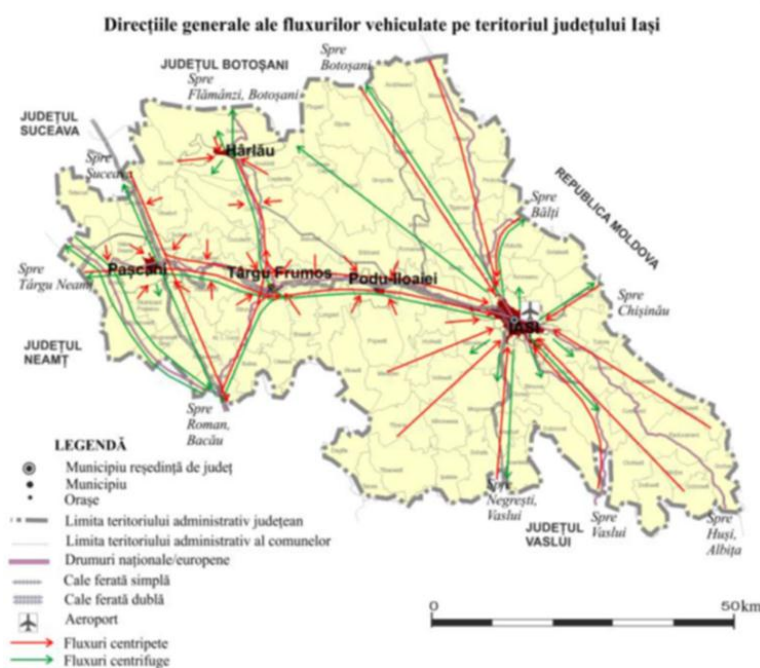
De asemenea, se observă o puternică polarizare către municipiul Iași.

Se evidențiază o densitate superioară în special în zonele cu acces la infrastructură rutieră sau feroviară de grad superior, în special în lungul drumurilor naționale. Se evidențiază axa est-vest care leagă cele două municipii Iași și Pașcani și cele două orașe, Târgu Frumos și Podu Iloaiei. Nord-estul și sud-estul județului prezintă valorile cele mai scăzute ale densității umane motivată atât de profilul agricol al acestor localități dar și de suprafața mare a unora dintre ele.

Aspectul densității este foarte important și pentru posibilitățile de cooperare cu localitățile urbane învecinate județului Iași. În această situație se află Hălăușești, Mircești, Butea sau Ciohărani aflate la limita sudică a județului spre orașul Roman și cu acces direct la drum european.

Așa cum se observă și în alte lucrări de specialitate și studii¹², distribuția localităților urbane pe axa est-vest împarte teritoriul județului în două mari zone în care nu mai există niciun oraș, în afară de Hîrlău în partea de nord-vest. Cuplat cu lipsa unor centre urbane importante și în județele limitrofe, acest fenomen implică un dezechilibru urban funcțional, cu implicații asupra activității economice și a calității vieții locuitorilor.

Figură 23 Direcții generale ale fluxurilor vehiculate pe teritoriul județului Iași

Sursa: <http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2012Februarie/Iurea%20Daniela%20-%20Axe%20de%20dezvoltare%20in%20judetul%20Iasi>

¹² A se vedea Studiul ADR Nord-Est privind dezvoltarea mediului urban din regiune

Arealele de urbanizare sunt influențate de relief și se desfășoară majoritar în lungul unor culoare, cel mai important fiind cel care străbate județul pe diagonală pe direcția sud-est – nord-vest.

Asimetriile nu sunt legate doar de amplasarea în teritoriu a centrelor urbane, ci sunt legate și de mărimea și capacitatea de polarizare a acestora.

Diferența de mărime între Iași (primul ca mărime) și Pașcani (al doilea oraș ca mărime după numărul de locuitori) este foarte mare, având o valoare de 1/8, ceea ce se reflectă în polarizarea dinspre periferie către centru (municipiul Iași). Singurul punct de contrapondere este format din municipiul Pașcani și orașele Târgu Frumos și Hîrlău. Municipiul Iași, a cărui influență transcende limitele administrative județene, exercită o influență dominantă în partea central-estică a județului, funcționând ca pol de atracție și în județele Vaslui și Botoșani.

Conform unor analize de specialitate¹³, la nivelul județului Iași se pot identifica următoarele axe de dezvoltare:

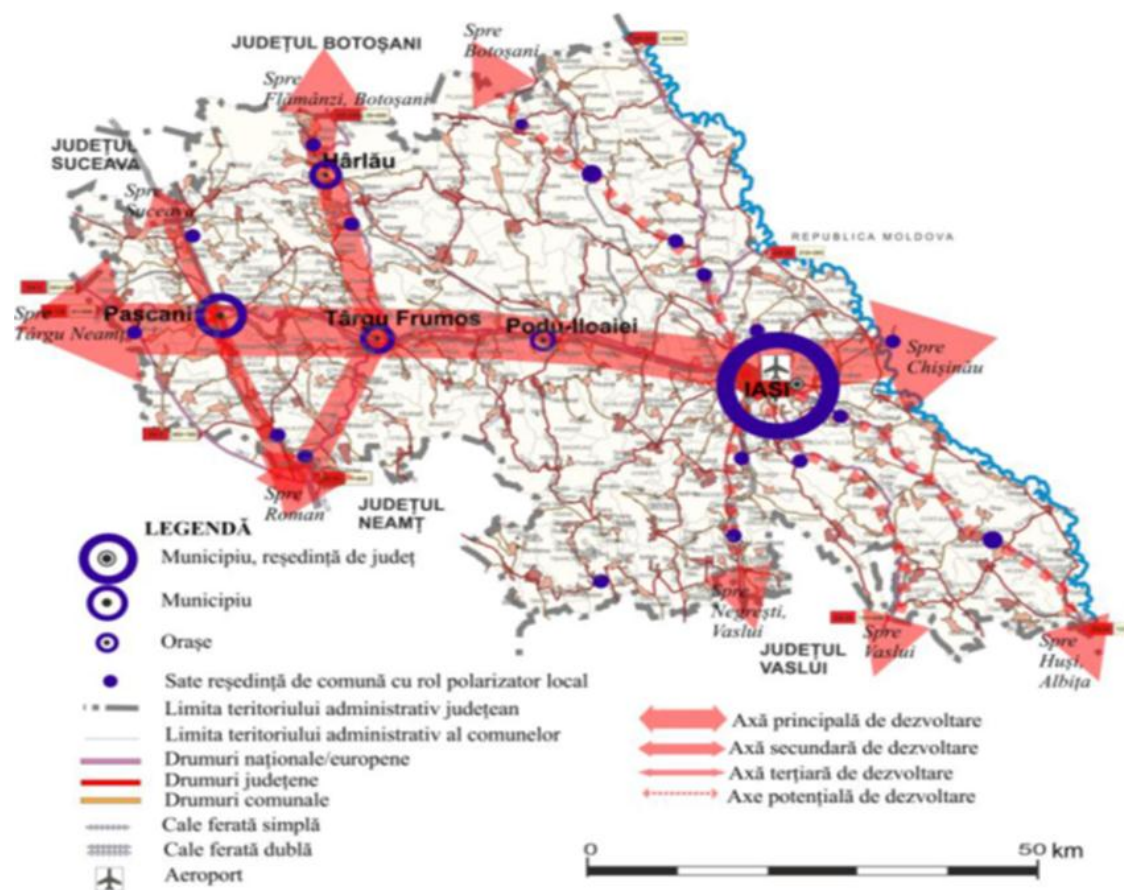
- a) **O axă principală** pe direcția est-vest, în partea mediană a județului, pe linia localităților **Iași – Podu Iloaiei – Târgu Frumos – Pașcani**, axă care, într-un context mai larg spațial s-ar putea prelungi către est, prin Ungheni către Chișinău și spre vest către Neamț.
- b) Două axe transversale, mai puțin reliefate, intersectează axa principală, și asigură relațiile în partea de vest a județului, respectiv:
  - **Axa Lespezi – Pașcani – Mircești**, dispusă pe direcția Nord-Vest – Sud-Est care constituie un segment din principala axă de structurare a teritoriului regiunii de Nord-Est; dincolo de limitele administrative județene se extinde spațial către Suceava spre nord și Roman, Bacău spre sud pe axa Siretului.
  - **Axa Deleni – Hîrlău – Târgu Frumos – Răchiteni** pe direcția Roman, Bacău spre sud și Flămânzi, Botoșani spre nord.

Municipiul Iași funcționează ca pol de atracție pentru județele Botoșani și Vaslui, fiind totodată un nod important de legătură cu Chișinău, capitala Republicii Moldova.

¹³<http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2012Februarie/Iurea%20Daniela%20-%20Axe%20de%20dezvoltare%20in%20judetul%20Iasi>

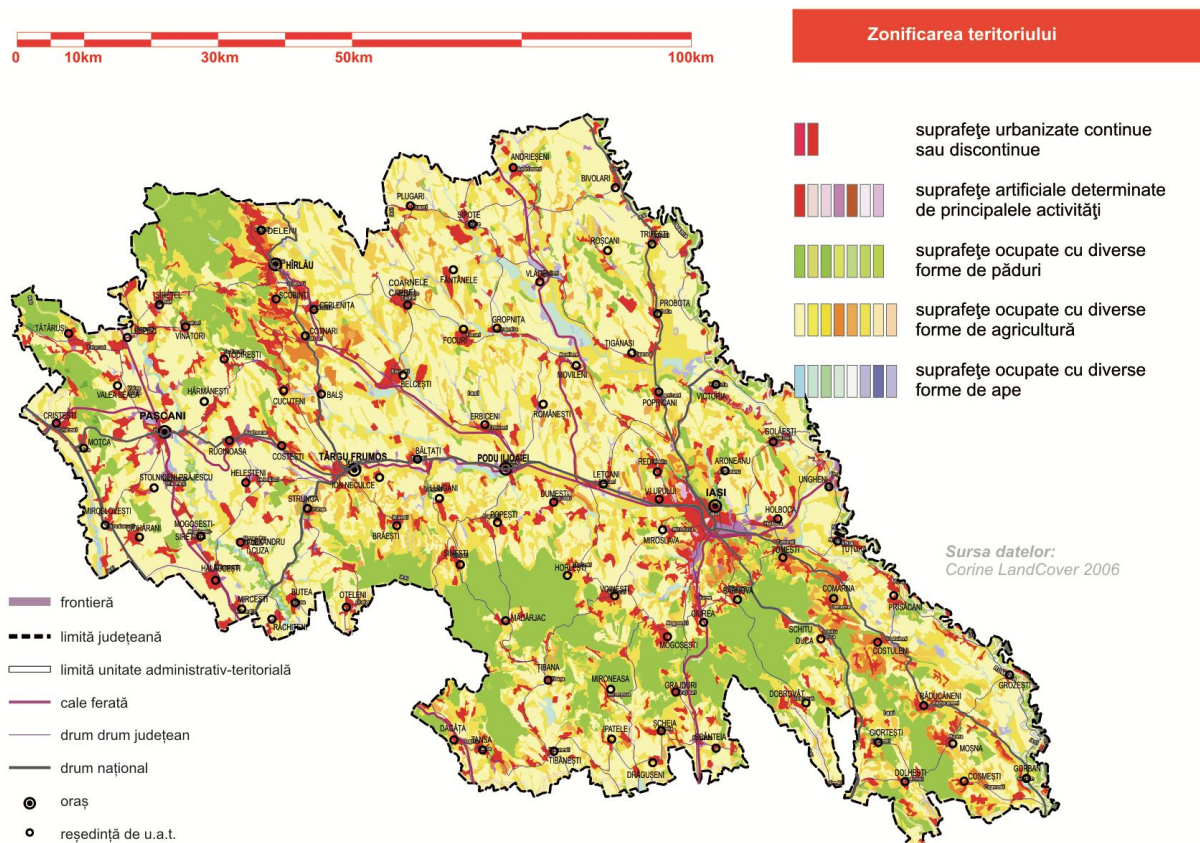
Figură 24 Axe de dezvoltare în județul Iași

Sursa: <http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2012Februarie/Iurea%20Daniela%20-%20Axe%20de%20dezvoltare%20in%20judetul%20Iasi>

Distribuția funcțiunilor la nivelul județului este puternic influențată de prezența cadrului natural reprezentat în partea sudică și nord-vestică prin declivități mari și masive împădurite dar și prin luncile determinate de principalele cursuri de apă. Astfel, arealele de urbanizare se desfășoară majoritar în lungul unor culoare, cel mai important fiind cel care străbate județul pe diagonală pe direcția sud-est – nord-vest. Această trasare determină aproape o împărțire în două a județului în raport cu această direcție: zona sudică cu relief accidentat și petice locuite izolat și zona nordică cu relief ceva mai plat, cu unele accente în vest, în care se evidențiază ca funcțiune dominantă agricultura. Structura astfel definită este susținută și de trama majoră de circulație la rândul ei influențată de limitările constructive impuse de zonele cu declivitate mare.

Figură 25 Zonificarea funcțională a teritoriului la nivelul județului Iași

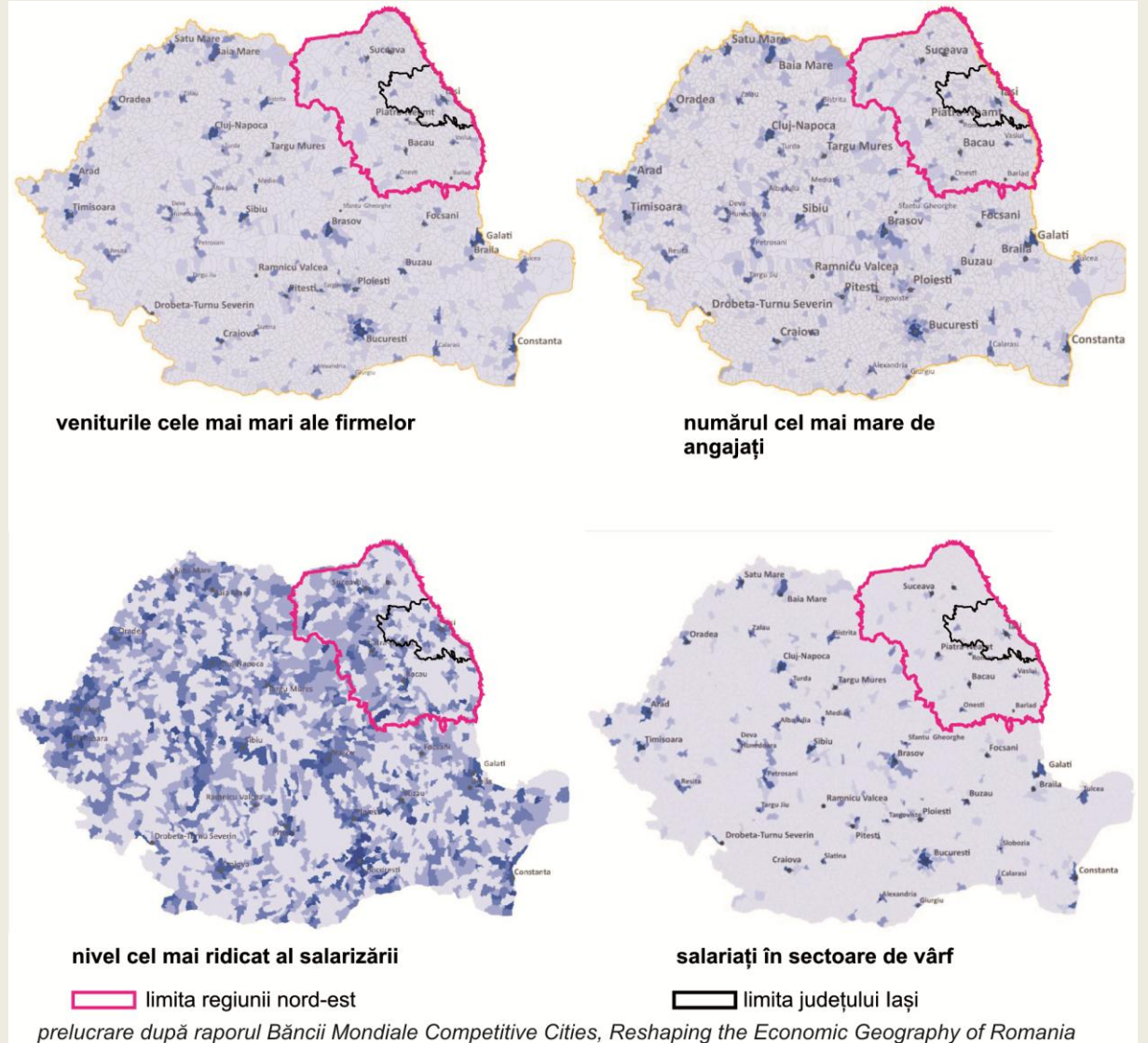

Sursa: Corine Land Cover

Analiză aprofundată – competitivitate regională și polarizare

În raport cu nivelul național, situația competitivității, analizată în baza a patru criterii, relevă o situație particulară a Regiunii Nord-Est: în timp ce la nivel național se pot identifica mai degrabă areale de polarizare ce depășesc orașele principale, la nivelul regiunii Nord-Est situația este caracterizată de o polarizare punctuală focalizată foarte puțin pe aceste arii înconjurătoare ale orașelor.

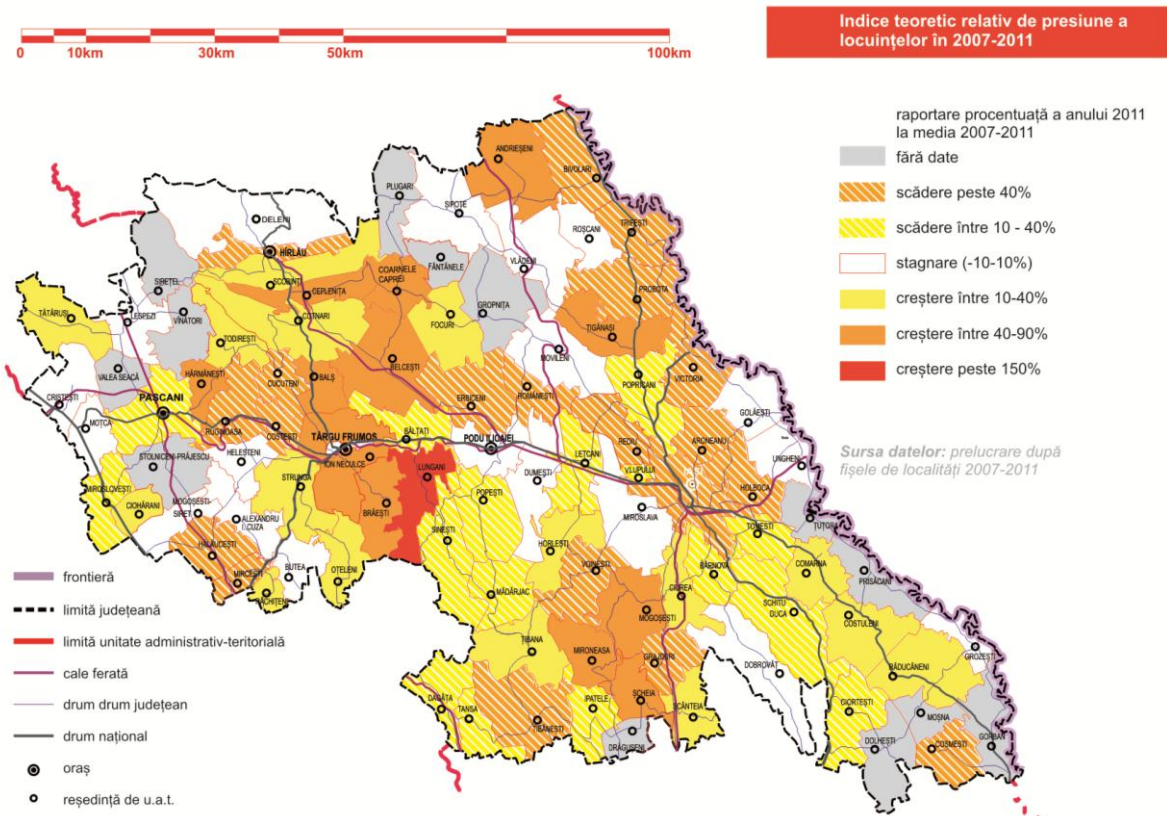
Figură 26 Indicatori ai competitivității la nivel regional comparativ cu nivelul național

Prezența polarizării de tip areal este importantă în sensul în care ajută la consolidarea unei arii funcționale mai mari în jurul orașelor, arie care poate amplifica atractivitatea și nivelul de diversificare economică viitoare. Din acest punct de vedere, cu unele excepții în cazul Iașului, atât Regiunea Nord-Est, cât și județul Iași sunt formate din orașe care absorb majoritatea dezvoltării periclitând șansele unei dezvoltări bazate pe asociativitate.

Planul de Amenajare al Teritoriului Județean Iași aprobat datează din anul 2000, deși a existat o tentativă de actualizare a acestuia în 2006. Acest lucru induce lipsa unei viziuni de dezvoltare spațială a județului și încurajează dezvoltarea foarte fragmentată.

Figură 27 Indicele teoretic relativ de presiune a locuințelor în 2007-2011

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

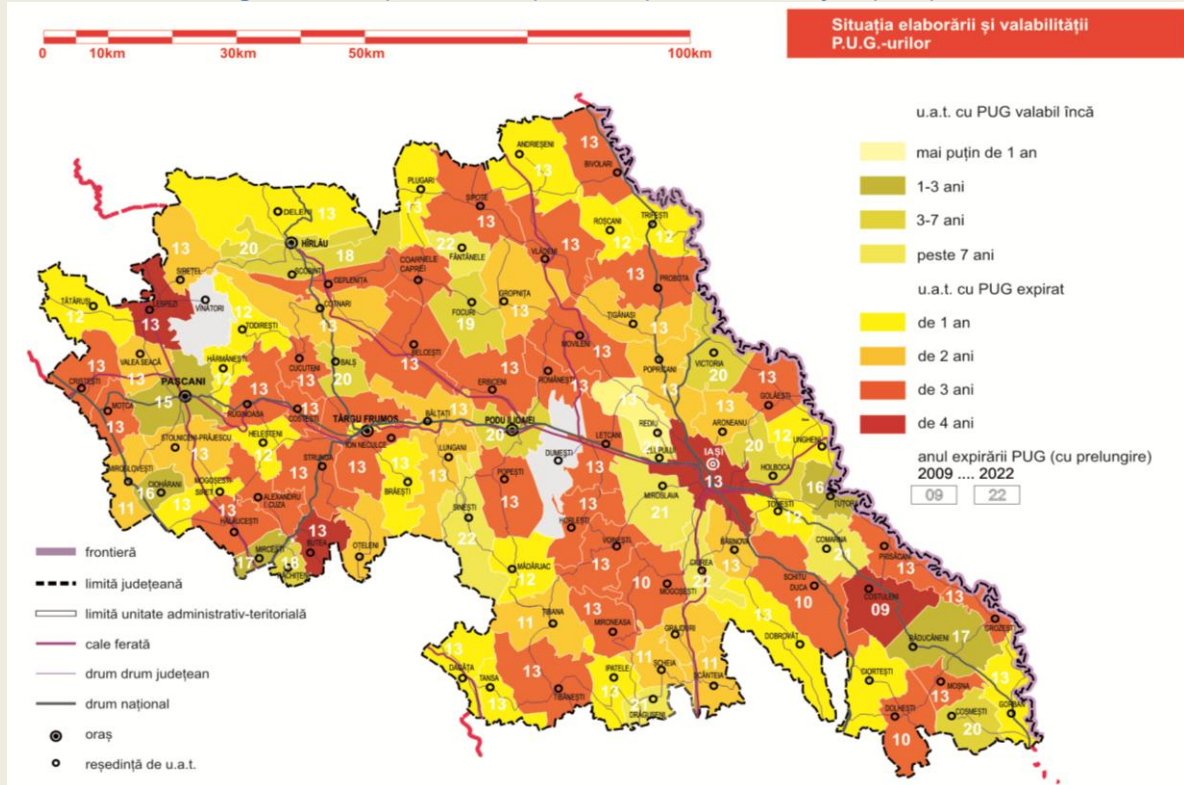
Reactualizarea PATJ-ului trebuie să rămână o prioritate în primul rând pentru a putea stabili unele principii generale de dezvoltare a județului, dar și pentru asigurarea unui echilibru în dezvoltare.

O analiză a autorizațiilor de construire acordate în ultimii cinci ani scoate în evidență faptul că în anul 2011 se remarcă o încetinire importantă a presiunii pe terenuri. Chiar dacă autorizarea nu presupune și construirea efectivă, înseamnă manifestarea intențiilor și deci marchează unele tendințe. Astfel, față de media celor cinci ani anteriori la nivelul județului se poate observa o scădere importantă în jurul municipiului Iași și pe axa Iași – Târgu Frumos – Pașcani (est-vest). În timp ce situațiile de stagnare sunt risipite în teritoriul județean, situațiile de creștere sunt puține și în general prezente în jurul orașului Târgu Frumos către Hîrlău și în zona Mironeasa, Mogoșești. Creșterea și stagnarea sunt explicabile și prin faptul că aceste localități fiind predominant rurale presiunea anterior anului 2011 nu a fost așa de mare ca în cazul localităților urbane, înscriindu-se per total într-o relativă constanță.

Analiză aprofundată

În raport cu gradul de urbanizare, dar și în raport cu felul în care acesta este rezultatul unui proces de planificare și nu al unui proces exclusiv de dezvoltare, este important bilanțul realizării documentațiilor de urbanism la nivelul județului. Analiza valabilității și întocmirii acestora a urmărit anul elaborării lor, anul expirării și eventual, în unele cazuri, prelungirile acordate.

Figură 28 Situația elaborării și viabilității PUG-urilor în județul Iași

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

Este de remarcat astfel că o mare parte a documentațiilor de urbanism a fost întocmită pe baze de date de la nivelul anului 2000, deci chiar înainte de recensământul din 2002. Așadar sunt multe PUG-uri care, deși sunt valabile 10 ani conform legii, deci sunt încă valabile prin prelungirea acordată, au la bază o bază învechită de date. În plus, anul 2000 este începutul unei perioade de boom care din multe puncte de vedere a fost mult mai dinamică decât cea anterioară anului 2000. Este cazul majorității PUG-urilor din zonele rurale, situate cu precădere în centrul județului Iași, a celor din sud-vestul județului, dar și în cazul Iașului. În cazul acestor localități, este evident că planificarea ultimilor ani a fost făcută prin impulsivitatea directă a pieței imobiliare și prin amendări progresive ale PUG-ului, chiar acolo unde el a fost prelungit ca valabilitate.

La extrema opusă se află o serie de localități, în special în nord-vestul, centru-sud și sud-estul județului unde planificarea a fost făcută din timp. Un studiu mai detaliat al PUG-urilor în primul rând în cazul localităților urbane este necesar pentru concluzii suplimentare.

SWOT dezvoltare teritorială

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poziție dominantă la nivel regional ✓ Municipiul Iași este un centru urban important, cu influență la nivel regional și național având un nivel economic ridicat și o identitate istorică și culturală bine definită ✓ Pol de creștere – alocarea cu prioritate a unor fonduri pentru investiții, din programele cu finanțare comunitară și națională ✓ Nod important de legătură cu Chișinău, capitala Republicii Moldova. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poziția periferică la nivelul național, european dar și regional a județului Iași, și în particular a municipiului Iași ✓ Posibilități mici de conectare a rețelei existente la intențiile de dezvoltare infrastructurală de la nivelurile superioare ✓ Gradul redus de urbanizare la nivelul județului Iași ✓ Distribuția localităților urbane pe axa vest-est împarte teritoriul județului în două mari zone în care nu mai există nici un oraș - implicații asupra activității economice și a calității vieții locuitorilor ✓ Lipsa unei viziuni de dezvoltare spațială a județului (PATJ datând din anul 2000).
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potențial de atracție amplificată a forței de muncă din alte județe periferice (Botoșani, Vaslui) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ O parte a județului în afara arealului de deplasare orară (60 de minute) – expusă la ariile de polarizare ale orașelor din afara județului ✓ Procent mare de navetism către Piatra Neamț sau Botoșani

CAPITOLUL 4 – Turism, cultură, patrimoniu

Evaluarea potențialului turistic al județului se referă la analiza infrastructurii și a tipurilor de atracții și servicii turistice disponibile sau care pot fi sprijinite. Pornind de la premisa că județul dispune de un bazin de atragere de potențiali turiști, se analizează modul în care poate fi valorificată această oportunitate din punct de vedere economic.

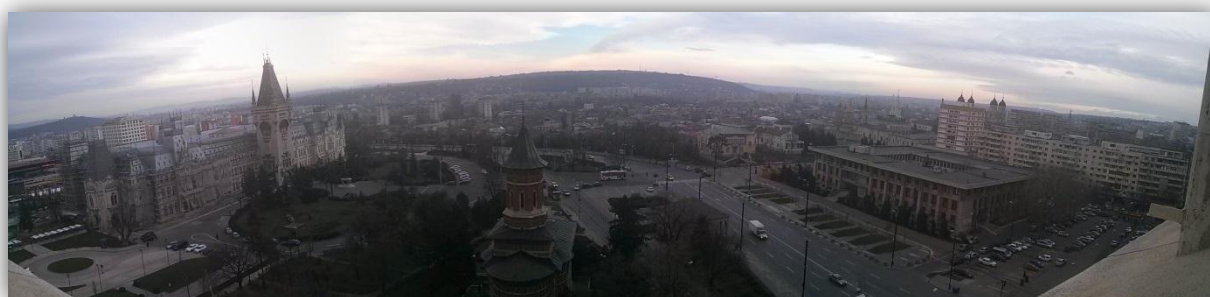
Tipuri de atracții

Patrimoniu cultural – muzee și colecții

Județul Iași beneficiază de un patrimoniu construit spectaculos, aici fiind înregistrate 1.630 de monumente de patrimoniu construit, ceea ce poziționează județul pe locul al doilea pe plan național, după București. Este reflectată astfel parțial importanța socio-economică, politică și culturală deosebită a regiunii și, respectiv, a municipiului Iași în istoria Moldovei și României.

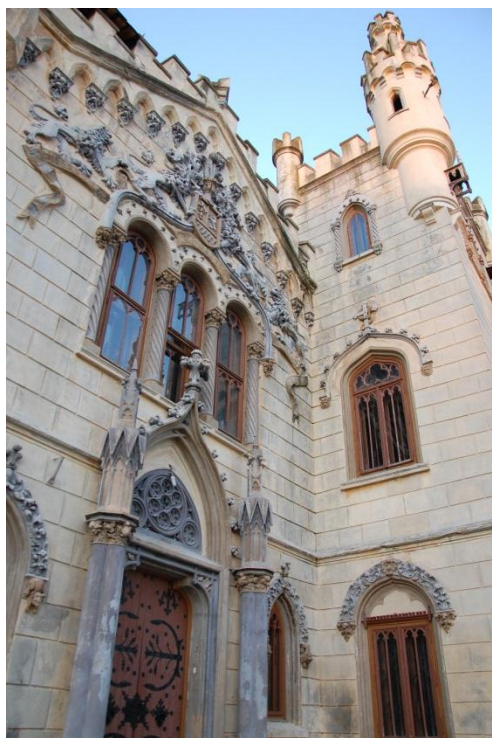
Dintre cele mai importante monumente clasate de către Ministerul Culturii amintim:

- Palatul Culturii – ridicat între anii 1906-1925 și inaugurat în 1926 de către Ferdinand de Hohenzollern, al doilea rege al României moderne, este creația cea mai însemnată a arhitectului I.D. Berindei.
- Catedrala Mitropolitană – pusă în funcțiune în anul 1887 și găzduind picturi de Gheorghe Tătărescu, catedrala găzduiește racla cu moaștele Cuvioasei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei.
- Mănăstirea Sf. Trei Ierarhi – ctitorie a domnitorului Vasile Lupu, structura exterioară rămâne unică în cadrul arhitecturii ecleziastice românești.
- Mănăstirea Golia – veche ctitorie a marelui logofăt Ioan Golia, datând din secolul al XVI-lea. Turnul Goliei este cea mai veche construcție arhitecturală din Iași secolului al XVI-lea.
- Muzeul Unirii – deschis în 1959, când se sărbătorea centenarul Unirii, muzeul își are sediul în palatul de secol XIX ce a servit drept reședință domnitorului Al.I. Cuza.
- Palatul Ruginoasa – Reședința de vară a domnitorului Al. I. Cuza, palatul a fost construit la începutul secolului al XIX-lea.
- Muzeul arheologic Cucuteni – este amenajat în situl unde au fost descoperite primele vestigii ale culturii neolitice Cucuteni.

Sursă foto: captură proprie

Sursă foto: captură proprie

Iașul deține un număr impresionant de muzee și colecții, 21 la număr. Dintre acestea, Muzeul de Artă, Muzeul Etnografic, Muzeul de Istorie, Muzeul de Știință și Tehnică sunt închise temporar, ca urmare a lucrărilor de restaurare a Palatului Culturii Iași, sediu principal pentru aceste muzee ce fac parte din Complexul Național Muzeal „Moldova“ Iași. Mai mult, complexul muzeal are în administrarea sa obiective muzeale însemnate din județ, precum Palatul Memorial „Al. I. Cuza“ Ruginoasa, Muzeul Arheologic de sit din Cucuteni și Muzeul Viei și Vinului din Hîrlău.

Se remarcă de asemenea Muzeul Literaturii Române, cu 12 case și muzee dintre care putem enumera Muzeul „Vasile Pogor”, Muzeul „George Topârceanu”, Muzeul „Mihai Eminescu” etc., a cărui activitate a devenit tot mai intensă și mai

diversificată, incluzând ateliere de creație sau organizarea de festivaluri.

Din Raportul privind Restaurarea Monumentelor 2007-2012, realizat de Direcția Județeană pentru Cultură Iași, reiese că există o serie de șantiere ce includ 19 monumente sunt în proces de restaurare (fie în plin proces de execuție, fie avizate dar fără finanțare, fie cu buget alocat parțial); 18 monumente aparținând cultelor sunt restaurante din fondurile preponderent de la

Ministerul Culturii; iar patru obiective industriale sunt încadrate ca monumente istorice abandonate, aflate în stare gravă de degradare (Fabrica de Cărămizi Ciurea, Fabrica de Țigarete, Fabrica de Bere și Fabrica Nicolina).

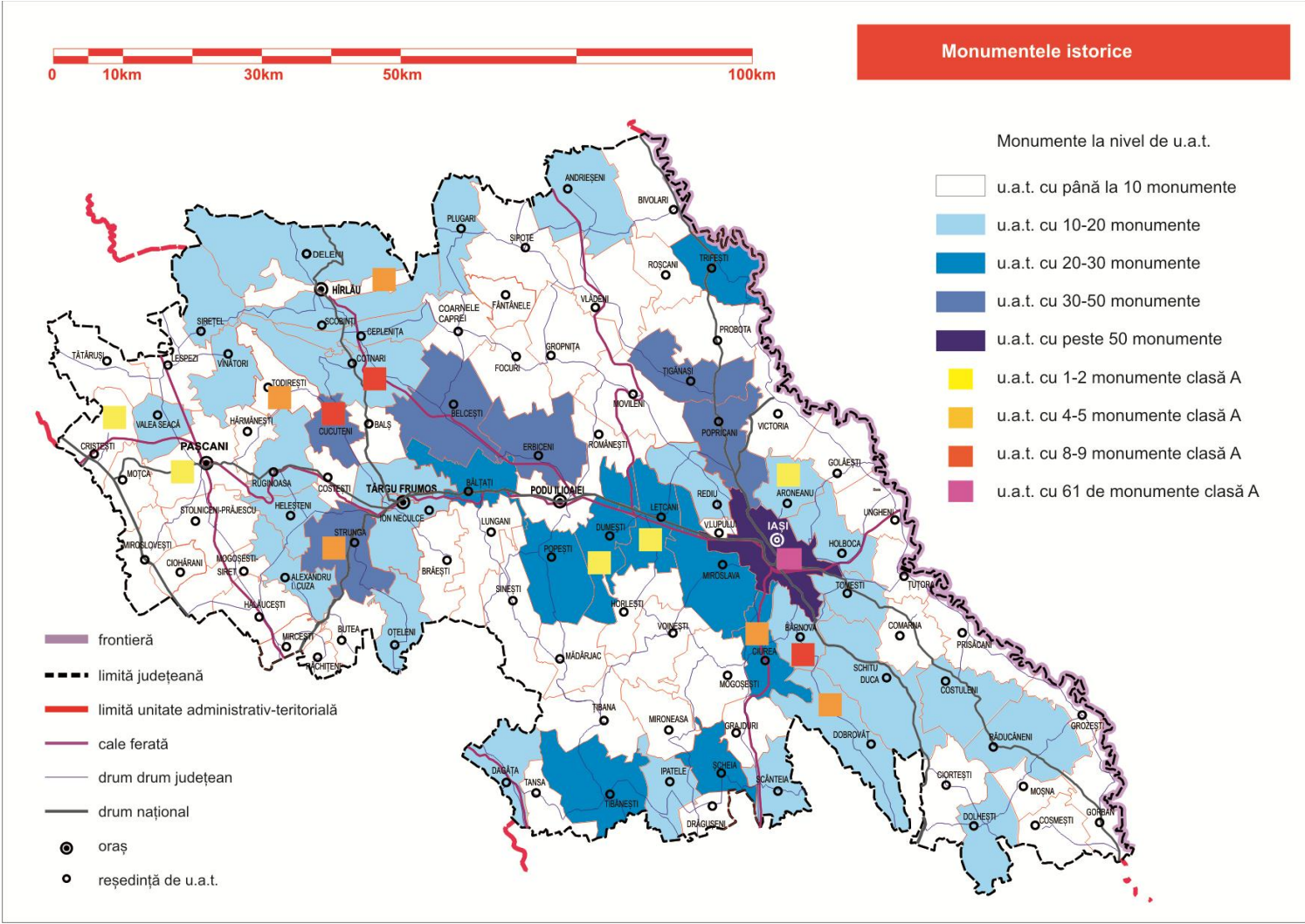
Cu toate că diversitatea și numărul ridicat al monumentelor istorice implică provocări semnificative legate de finanțarea mentenanței și restaurării acestora – în special în mediul rural – o serie de acțiuni de reabilitare și restaurare au fost finalizate cu succes în ultimii ani, în special în contextul planului integrat de dezvoltare urbană (PIDU) pentru polul de creștere Iași. Menționăm astfel lucrările efectuate la situri precum Biserica Sf. Sava din Iași, Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi și Mănăstirea Golia. De altfel, în 2012, premiul *Europa Nostra* a fost acordat pentru recunoașterea excelenței în conservare a Ansamblului Monument Istoric Mănăstirea Golia Iași.

Sursă foto: captură proprie

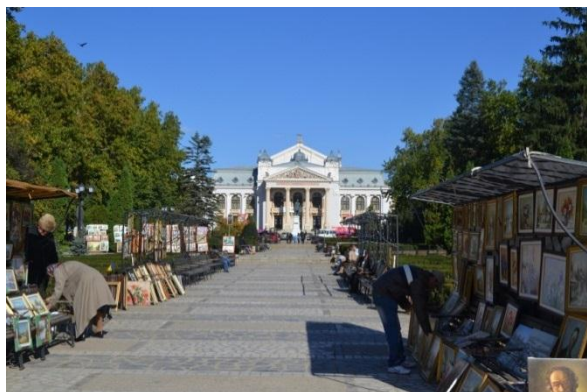
Figură 29 Distribuția în teritoriul a monumentelor istorice din județul Iași

Sursa: Direcția Județeană pentru Cultură Iași, prelucrarea consultantului

Patrimoniu cultural – tradiții și momente specifice identității locale

Spiritul Iașului – fie că vorbim de municipiu sau de întreg teritoriul administrativ – este încărcat de o efervescență caracteristică inovării și diversității culturale, dublată de un cadru istoric tumultuos. Pot fi astfel menționate episoade-cheie pentru specificul românesc și al construcției statutului-națiune, precum prima carte de legi în limba română (*Carte românească de învățătură de la pravilele împărătești și de la alte giudețe*, 1646), prima reprezentare de teatru în limba română, primul muzeu din România (Muzeul de Istorie Naturală din Iași, 1834), prima universitate română (Universitatea din Iași, 1860), Asociația culturală Junimea (1863). Pol urban important, municipiul Iași a servit atât drept capitală a României în vremuri de restriște, dar a fost și scena unor evenimente tragice, precum Pogromul de la Iași.

Tradiția unei medii intelectuale și a unei istorii bogate se reflectă în prezent printr-o constantă preocupare față de excelența în educație și cercetare (un exemplu în acest sens fiind Salonul de Inventică Iași), dar și prin diversele tipuri de festivaluri, menite să stimuleze consumul și specificul cultural și creativ local.

Sursă foto: captură proprie

Astfel, odată cu redeschiderea în 2012 a Teatrului Național „V. Alecsandri” din Iași, viața teatrală s-a revitalizat până la includerea în stagiune a punerilor în scenă realizate de regizori invitați. Un festival internațional tematic de teatru (altul decât Festivalul Internațional de Teatru pentru Publicul Tânăr organizat de Teatrul pentru copii și tineret „Luceafărul”) lipsește însă de pe piața culturală ieșeană. Și dinamica teatrului alternativ este relativ amortită, dacă avem în vedere atât potențialul existent (facultatea de teatru de la Iași este un reper al breslei la nivel național), cât și activitățile teatrelor independente (precum Teatrul Bonton și Teatrul Fix) sau pentru artiști amatori (Casa de Cultură a Studenților, Școala Populară de Arte „Titel Popovici”, Casa municipală de cultură „Mihai Ursachi” etc.).

Activitatea Operei Naționale Române Iași s-a dinamizat în mod semnificativ, spectacolele organizate bucurându-se de aprecierea publicului larg. Lucrurile stau însă diferit pentru Filarmonica de Stat Moldova din Iași, mai ales din cauza condițiilor improprii în care funcționează, având sediul parțial transformat în șantier (iar clădirea fiind în litigiu). Faima extraordinară a Filarmonicii ieșene a depășit granițele țării, un singur exemplu în acest sens fiind funcționarea a două cvartete de coarde în interiorul ei (și numeroasele concerte la care au participat pe plan internațional). Totuși, Filarmonica nu este suficient promovată în regiune (deși e singura instituție de gen de asemenea factură din regiunea Nord-Est) și asta și din cauzele menționate mai sus.

Cu situația sediului impropriu se confruntă în prezent și Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”, care are nevoie de un spațiu nou de funcționare, viabil pentru fondul de carte existent și evenimentele culturale pe care dorește să le desfășoare în viitor. Alte biblioteci importante din Iași (precum Biblioteca Central Universitară „Mihai Eminescu” și Biblioteca Filialei Iași a Academiei Române) care funcționează în sedii adecvate și bine amplasate, au început să acorde în ultima perioadă o mai mare importanță includerii de evenimente pentru publicul larg în programele lor.

Târgul național de ceramică Cucuteni 5000 care a ajuns la a 31-a ediție și se desfășoară în fiecare lună iunie în Parcul Copou și cu sprijinul autorităților locale, precum și Festivalul Folcloric Trandafir de la Moldova ajuns în octombrie 2013 la a 45-a ediție, organizate de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, ne arată că este posibilă continuitatea proiectelor la nivel de tradiții și meșteșuguri, ele fiind un gen de manifestări apreciate de public. Fenomenul are loc și la scară restrânsă, respectiv prin evenimentele din diferite comune dedicate păstrării obiceiurilor și datinilor strămoșești, fie ele ale familiei (nuntă, înmormântare etc.), fie ale satului (de iarnă, de seceriș, de Sânziene etc.). Dacă tradiționala confruntare a mascașilor de la Ruginoasa (între Deleni și Văleni) de Anul Nou nu este doar faimoasă, dar a fost și împiedicată să se desfășoare, pentru prima dată în decembrie 2012, alte obiceiuri precum cel de Mărțișor, Sîpetul Bunicii (de Florii) sau Șezătorile prind contur în anumite comune datorită colaborării dintre școală, biserică (după caz) și autoritățile locale sau județene (prin centrul numit). Și obiceiul culesului a început să fie valorificat în zona podgoriilor cu tradiție, din octombrie 2012 având loc anual Festivalul de Folclor Cotnari – primul vin al anului.

Totuși, observăm că eforturile pentru evidențierea meșteșugurilor și tradițiilor ar mai putea fi intensificate, atât pentru dezvoltarea unor activități specifice în cadrul Complexului de la Marginea (precum ateliere de olărit pentru copii, tineri, adulți, în școli de vară sau rezidențe), precum și prin deschiderea de case-muzeu în sate bogate în obiecte tradiționale vechi, situate în apropiere de orașe cu potențial turistic, respectiv în comunele de pe Axa Târgu Frumos – Ruginoasa – Cucuteni – Hîrlău– Deleni.

Ajungând cu trecerea în revistă la categoria Festivaluri, nu putem să nu menționăm proaspătul Festival de Literatură și Traducere Iași, un eveniment de anvergură aflat la prima ediție în octombrie 2013 și care a beneficiat de un buget semnificativ alocat de Consiliul Județean Iași prin intermediul Muzeului Literaturii Române. Din Raportul preliminar al FILIT¹⁴, reiese că în 5 zile de festival au avut loc 100 de evenimente, cu 180 de invitați din țară și din străinătate (autori, traducători, directori de festivaluri internaționale etc.) și 100 de jurnaliști români și străini acreditați și 16.000 de vizitatori la evenimentele FILIT. De remarcat este intensitatea promovării evenimentului la nivel regional și intenția organizatorilor de a avea aderență în timp și la publicul de peste Prut.

¹⁴ <http://www.icc.ro/sites/default/files/files/activitate/sedinte/2013/22-11-2013/D1.pdf>

În același registru, observăm că aceste manifestări sunt firești în Iași, având un public interesat, poate și ca urmare a importanței industriei de carte în zonă. Se remarcă fără doar și poate activitatea Editurii Polirom, editura ieșeană de renume național, considerată „una dintre cele mai mari edituri de pe piața locală”¹⁵, dar și celelalte edituri active, precum Editura Timpul, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Editura Alfa, Editura Gama etc.

Sursă foto: captură proprie

Un alt eveniment semnificativ pentru dinamică vieții sociale ieșene și recunoscut la nivel național pentru numărul uriaș de vizitatori este cel numit generic Sărbătorile Iașului, care au loc înainte și după data de 14 octombrie, când de ziua Sfintei Paraschiva un număr impresionant de oameni vizitează Iașul (peste jumătate de milion în ultimii ani).

Totuși, în această efervescență culturală a județului Iași, fie ea inspirată de contribuția tinerilor autori români publicați de Editura Polirom, fie de noile stagii propuse de Opera Națională Română Iași sau Teatrul Național Iași, fie de diversitatea festivalurilor (de la șezători și festivaluri de ceramică la estival de teatru pentru tineret și un grandios festival de literatură și traducere), fie de densitatea monumentelor de patrimoniu și a instituțiilor de cultură, se remarcă de departe lipsa spațiilor sau a sediilor improprie desfășurării de evenimente culturale. Numărul extrem de mic (conform datelor INS la nivelul anului 2012) de cinematografe publice (3), de săli de spectacole sau concerte (4), de galerii de artă etc. ne atrage atenția asupra lipsei alocării constante de fonduri pentru activități publice sau a unei alocări deficitare.

Sectorul independent, reprezentat de organizații neguvernamentale, fundații și asociații care derulează activități în domeniul cultural, începe și el să fie tot mai activ, câteva remarcându-se, precum: Fundația „Corona”, Asociația culturală „Junimea 90”, Asociația culturală „Zon@literară”, Asociația „Compania FaPt”, Asociația „Vector”, Fundația Culturală Timpul, Asociația „Revista Convorbiri Literare” etc. Evoluția sectorului independent este esențială pentru dinamică vieții culturale ieșene, iar în acest sens conținutul de calitate ridicată, parteneriatele și deschiderea spre sprijin financiar sunt elemente-cheie pentru vizibilitatea și continuitatea activităților lor.

¹⁵ Wall-Street România, interviu din 9 decembrie 2013: <http://www.wall-street.ro/articol/Marketing-PR/158482/silviu-lupescu-polirom-consum-de-carte-romania.html>

Patrimoniu natural

Județul Iași este bogat în arii protejate de interes local și național. Amenajate și protejate corespunzător, acestea pot influența semnificativ atât calitatea vieții rezidenților, cât și dinamicitatea economiei locale. Astfel, perimetrele speciale forestiere¹⁶ precum pădurile Ciric, Socola, Pădurea Brândușa-Țicău-Cârlig, sunt importante mai ales pentru calitatea lor de a oferi o „centură verde” față de localități și pretabilitatea lor pentru întreprinderea de activități de agrement. Eleșteiele Jijiei și Miletinului, Lunca Siretului Mijlociu, Pădurea Bârnova, Pădurea Miclești – desemnate arii speciale avifaunistice¹⁷, contribuie la diversitatea peisagistică și practicarea pescuitului sportiv. Mai mult, pe teritoriul județului Iași există o serie de situri Natura 2000¹⁸, fiecare având potențial de a fi valorificate.

¹⁶ Pentru o listă completă, informațiile sunt disponibile pe website-ul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, http://apmis.anpm.ro/arii_protejate_la_nivel_local-10098

¹⁷ Mai multe informații disponibile pe website-ul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, http://apmis.anpm.ro/natura_2000_spa-8166

¹⁸ Mai multe informații despre siturile Natura 2000 și custozii acestora sunt disponibile pe următoarele site-uri <http://www.natura2000.ro/>; http://infonatura2000.cndd.ro/documents/evenimente/seminar_iasi/prezentare_apm_iasi.pdf; http://biodiversitatecbc-apmis.ro/new/down/Buletin_informativ_2.pdf

Sursă foto: captură proprie

Studiu de caz: Drumul Vinului

Regiunea viticolă a dealurilor Moldovei are un potențial turistic însemnat, în special prin constituirea circuitelor tematice și încurajarea activităților de nișă, precum cicloturismul. Un program de tip „drumul vinului” urmărește conectarea atracțiilor turistice corelate de cultura viei și vinului (spre exemplu, de la muzeul tematic din Hîrlău și infrastructura pentru degustări din spațiul viticol ieșean) și potențarea elementelor specifice peisajului cultural viticol (spre exemplu peisajul caracteristic zonelor Bucium – Uricani și Cotnari – Hîrlău). Deși au existat multiple demersuri în vederea realizării de circuite turistice de acest tip, cele mai multe dintre aceste inițiatives au acoperit doar stadii preliminare precum identificarea atracțiilor turistice, realizarea de materiale informative etc. Astfel de trasee nu sunt în prezent marcate și semnalizate, informațiile disponibile despre atracțiile din zonă nu sunt ușor accesibile, și nu sunt dezvoltate serviciile turistice conexe (cazare, facilități pentru diverse grupuri țintă de nișă, precum cicliști sau persoane vârstnice ce întreprind în astfel de circuite internaționale). Istoria vinului din județul Iași beneficiază de asemenea de o frumoasă istorie, ce poate fi valorificată prin inițiatives culturale, dar și prin arta de a transmite povești. De altfel, cine nu ar vrea să afle că în podgoria de la Iași, Ion Ionescu de la Brad prepara în 1841 primul vin spumant din România, fapt ce va influența anumite decizii politice ale Domnului Moldovei din acel timp, Mihai Sturdza?

Turism

Sectorul turismului aduce o contribuție limitată la economia județeană. Doar 1,92% din cifra de afaceri generată la nivel de județ în anul 2012 provenea din activitățile de tip HORECA și activitatea tur operatorilor. De asemenea, doar 4,82% din populație este activă în acestor sector, acest nivel înregistrând o ușoară creștere față de anul 2008, cu 0,86%.

Tabel 7 Importanța relativă a sectorului de turism (2012)

	Cifra de afaceri (lei)	Numărul de salariați
Județul Iași	339.859.823	4.572
Regiunea Nord-Est	1.043.740.448	14.779
România	14.170.706.557	152.930

Sursa: ANAF

Potențialul, și implicit oferta turistică în județul Iași trebuie privită atât din punct de vedere al valorificării patrimoniului cultural și natural, cât și din perspectiva valorificării turismului de nișă, precum și dezvoltarea activităților de agrement. Mai mult, este important de recunoscut diferitele tipuri de consumatori pentru fiecare activitate conexă turismului.

Tabel 8 Tipologii de activități conexe turismului

Tipologie	Facilitate/ serviciu	Rezidenți	Turiști
-----------	----------------------	-----------	---------

Tipologie	Facilitate/ serviciu	Rezidenți	Turiști
Cultural	Muzeu/ expoziții temporare		
	Tradiții/ festivaluri		
Comercial	Suveniruri		
	Produse locale		
	Produse handmade		
Ospitalitate	Cafenele/Restaurante		
	Pensiuni/ Hotel cu specific local		

Sursa: Cercetare proprie

Numărul turiștilor în județul Iași a rămas la un nivel relativ constant în perioada 2007-2012. În 2012 se înregistrau 161 816 turiști români, ce reprezentau numai 24,84% din turiștii români din regiune, și doar 2,68% din numărul turiștilor înregistrați la nivel național. Pentru turiștii străini, pragul de 24 130 de persoane reprezenta 27,06% din totalul regiunii, și doar 1,45% din nivelul național. Discuțiile din cadrul focus-grupurilor au relevat pe de-o parte concentrarea activităților turistice în municipiul Iași, dar și relativa izolare pentru atracțiile turistice din județul Iași față de alte puncte de interes- precum siturile UNESCO din Bucovina sau obiective importante din Republica Moldova (precum crama Mileștii Mici). Astfel, o viitoare strategie pentru impulsivarea turismului din județ ar trebui să ia în considerare specializarea și comunicarea unei valori adăugate clare pentru potențialul turist. Exemple pot include turismul de afaceri, turismul pentru servicii de sănătate, dar și activitățile de agrement - itinerarii culturale, practicarea sporturilor în aer liber etc.

Tabel 9 Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, 2007-2012

Naționalitate	Zonă	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Români	TOTAL	5420968	5659416	4865545	4726414	5514907	6030053
	Regiunea NORD-EST	607894	633674	583491	552082	609432	651406
	Județul Iasi	137049	147121	140958	154246	161199	161816
Străini	TOTAL	1550957	1465891	1275590	1346343	1516699	1656436
	Regiunea NORD-EST	109698	91972	73010	68879	86756	89171
	Județul Iasi	22471	19537	17554	18715	21041	24130

Sursa: INS, prelucrarea consultantului

Infrastructura și servicii turistice

Accesibilitate

Distribuția teritorială pentru monumentele istorice și atracțiile turistice din județul Iași relevă un grad de dependență însemnat față de infrastructura rutieră. Astfel, așa cum este detaliat în capitolul de infrastructură din analiza diagnostic, sunt necesare lucrări de modernizare și reabilitare pentru principalele axe de transport. Din cauza deteriorării drumurilor de acces și

de tranzit către obiectivele turistice, atât tur-operatorii, cât și turiștii sunt refractari în a întreprinde vizite în zonă.

Mai mult, începând din 2007, cel mai mare complex muzeal din regiune – Palatul Culturii din Iași, ce cuprinde 4 muzee –, a fost închis pentru reabilitare și reorganizare, ceea ce a dus la o scădere cu peste 250.000 de vizitatori anual.

Un spațiu comercial care se pare că reușește să suplinească lipsa spațiilor adecvate pentru evenimente culturale, sportive și de divertisment este complexul Palas Mall Iași. Situat în spatele Palatului Culturii, a fost deschis în mai 2012 și de atunci găzduiește (cu preponderență fără niciun cost din partea organizatorilor) o gamă largă de evenimente, de la recitaluri de

pian, vioară, saxofon, teatru de păpuși, parade de modă, târguri tematice, proiecții de filme în aer liber, piese de teatru la spectacole ale Operei sau Filarmonicii ieșene. Amplasarea acestui mall în apropierea Palatului Culturii și împărțirea unui spațiu comun extrem de bine amenajat, respectiv grădina palatului, potențează în viitor transferul vizitatorilor complexului comercial spre sălile muzeale ale Palatului Culturii. În condițiile în care

se estimează un trafic de 30.000 de persoane pe zi (mai mult de 10 milioane de persoane pe an), putem presupune că numărul vizitatorilor plătitor de bilet va fi foarte crescut în momentul în care Palatul Muzeelor își va deschide porțile.

Structuri de cazare

Structurile de cazare înregistrate oficial la nivelul județului Iași sunt în principal hoteluri și pensiuni turistice. Dacă municipiul Iași oferă o diversitate de astfel de structuri, ce pot răspunde unei cereri variate – de la hosteluri și până la hoteluri de 4 stele, situația în restul teritoriului semnalează decalaje semnificative. Astfel, în zona Cotnari-Hîrlău nu apare înregistrată nicio structură oficială de cazare, în ciuda potențialul turistic. Având în vedere interdependența caracteristică acestui sector economic între accesibilitate, marketing și calitatea obiectivului propriu-zis, situația actuală indică necesitatea abordării integrate pentru încurajarea dezvoltării acestui sector. Inițiative private există (spre exemplu, conacul Polizu din proximitatea orașului Hîrlău, recent restaurat și care și-a diversificat serviciile pentru a include cazare și organizare de evenimente), însă sunt slab interconectate.

Alăturat, imagine interior din Conacul Polizu, zona Hîrlău (captură proprie)

Tabel 10 Numărul structurilor de cazare, în funcție de tipologie, 2007-2012

Structuri de primire turistică	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hoteluri	15	16	23	22	21	25
Hosteluri	3	3	6	6	7	5
Moteluri	2	2	2	2	1	2
Vile turistice	2	1	2	2	2	2
Cabane turistice	1	1	1	1	1	1
Campinguri	2	2	1	:	:	:
Popasuri turistice	1	1	1	1	2	2
Tabere de elevi și prescolari	6	6	6	1	1	1
Pensiuni turistice	11	11	24	23	22	27
Pensiuni agroturistice	9	8	8	8	10	13

Sursa: INS, prelucrarea consultantului

Având în vedere că oferta turistică nu este promovată unitar, dar mai ales deoarece majoritatea obiectivelor din județul Iași nu sunt incluse în pachetele integrate ale tur-operatorilor, nivelul de utilizare al structurilor de cazare înregistrează praguri modeste. Structurile de cazare nu sunt utilizate la întreaga lor capacitate, în 2012, indicele de utilizare netă fiind de doar 31%, în scădere față de anul 2007 când acesta ajungea la 45,1%.

Tabel 11 Indicele de utilizare netă a capacității de cazare în județul Iași, 2007-2012

An	Indicele de utilizare netă a capacității în funcțiune (%) la nivelul județului Iași
2007	45.1
2008	42.9
2009	31.3
2010	29.2
2011	30.3
2012	31

Sursa: INS, prelucrarea consultantului

Promovarea atracțiilor turistice și servicii turistice conexe

Pentru ca diversitatea obiectivelor de patrimoniu și atracțiilor turistice să poate fi accesată atât de către turiști, dar și de către rezidenții județului, infrastructura de promovare a ofertei turistice are un rol extrem de important. În acest sens, un aspect pozitiv este existența și buna funcționare a birourilor de informare turistică. Ocupând spații centrale din Iași, atât biroul de informare turistică administrat de către Asociația „Centrul de Promovare Turistică” Iași cu biroul în incinta mănăstirii Golia (asociație constituită de către Consiliul Județean Iași în parteneriat cu Primăria Municipiului Iași și cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei – Mănăstirea Golia), cât și centrele de promovare aflate direct în subordinea Primăriei Iași, joacă un rol activ pentru îndrumarea turiștilor către atracțiile din județ. De asemenea, există o serie de pagini web de informare turistică, dezvoltate prin diverse proiecte implementate de către autoritățile publice locale și județene, ce oferă informații de bază despre obiective, structuri de cazare și evenimente. Cu toate acestea, respectivele obiective și atracții nu sunt interconectate prin circuite tematice ce le-ar putea pune mai bine în valoare și genera venituri mai mari pentru comunitatea locală.

De altfel, pentru ca sectorul economic reprezentat de turism să aibă cu adevărat un impact local semnificativ, este necesară stimularea mediului antreprenorial local pentru a oferi servicii locale diverse (suveniruri, bucătărie tradițională, ghidaje tematice, evenimente etc.), dar și colaborarea cu actorii din turism pentru consolidarea ofertei din acest domeniu.

Astfel, având în vedere polarizarea economică și socială în municipiului Iași, și implicit diversificarea cererii populației rezidente, activitățile de agrement au cunoscut o dezvoltare semnificativă. Spre exemplu, zona de agrement Bucium – aflată în proximitatea municipiului Iași, dar și pădurea Bucium oferă posibilitatea pentru plimbări cu bicicleta, spații pentru campare, paintball etc, iar zona de agrement Nova Nautic include structuri de primire turistică, precum și serviciu pentru plimbare pe apă cu barca sau hidrobicicleta. Mai mult, investițiile făcute prin PIDU polului de creștere Iași, au făcut din zona de agrement Ciric, zonă limitrofă Iașiului, aflată în preajma unei salbe de lacuri, înconjurată de pădure, una dintre destinațiile preferate ale ieșenilor.

SWOT Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Număr ridicat al monumentelor istorice ✓ Resurse naturale și de patrimoniu care se pretează la activități turistice și de agrement; ✓ Existența unor surse de informare și promovare care integrează oferta turistică a județului; ✓ Investiții recente ce au valorificat puncte de atracție importante din municipiul Iași ✓ Investiții recente în organizarea unor evenimente culturale de mare amploare 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Signalistică foarte puțin dezvoltată; ✓ Surse de informare disparate; ✓ Structuri turistice conexe(restaurante, spații destinate organizării de evenimente de afaceri etc.) slab dezvoltate; ✓ Slaba dezvoltare a amenajărilor și serviciilor care să permită o generare mai mare de venituri directe pentru comunitățile destinație; ✓ Slaba accesibilitate prin mijloace de transport alternative (transport în comun, piste de biciclete etc.); ✓ Accesibilitate rutieră scăzută în principalele zone de interes, în special în afara municipiului Iași; ✓ Nivelul duratei medii de ședere scăzut ✓ Obiective importante de patrimoniu – situl Cucuteni – slab valorificat ✓ Slaba dezvoltare a itinerariilor turistice
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru prezervarea și valorificarea resurselor patrimoniului natural și construit și extinderea infrastructurii turistice. ✓ Investițiile conexe făcute în arealul zonei metropolitane Iași, deschid opțiuni pentru turismul de afaceri 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oferta turistică a zonelor din vecinătate are un grad de atractivitate superior ✓ Lipsa unor investiții consistente în infrastructura turistică din județ

SWOT Cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dinamica vieții culturale în zona literară (industria de carte, târgurile de profil, FILIT etc.) ✓ Instituții de cultură și de educație de prestigiu – Teatrul Național, Filarmonica de Stat, Opera Iași, Universitatea Al.I. Cuza, BCU etc. ✓ Existența unor centre culturale străine active pe plan local (British Council, Goethe-Institut, Institut Français etc.) ✓ Complexul Muzeal Național Moldova-Iași ✓ 1.630 de obiective istorice înscrise în lista monumentelor județului Iași (locul II după București) ✓ 21 de muzee și colecții (număr impresionant comparativ cu alte județe) ✓ Industrii creative cu cifre de afaceri importante (software și servicii conexe are, tipărire și editare, design vestimentar) ✓ Spații viabile (dar nemodernizate) pentru organizarea unor școli de vară/ tabere de creație/ ateliere de meșteșugărit în preajma unor așezări care au deja tradiție în acest sens (Cucuteni, Marginea, Deleni etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa unei coagulări, precum și caracterul sporadic al sectorului cultural independent ✓ Lipsa unui mecanism obiectiv de finanțare, gestionat de autorități ✓ Lipsa culturii manageriale în domeniul cultural (atât pentru sectorul independent, cât și pentru administrația publică) ✓ Numărul mic de cinematografe, săli de teatru/spectacol la nivel de județ ✓ Lipsa indicatoarelor stradale pentru orientarea spre diferite instituții de cultură ✓ Alocarea preferențială/ netransparentă a fondurilor publice pe zona culturală ✓ Lipsa competiției în termeni de piață ✓ Slaba colaborare dintre diferiți operatori culturali, economici, autorități etc. ✓ Eferescența unor tineri care au deja acumulată experiență pe partea de organizare evenimente/structurare proiecte, dar nu au capacitatea unei inițiative private ✓ Neconștientizarea în timp util a nevoii profesionalizării generației de manageri culturali ✓ Inconsecvența sprijinirii proiectelor culturale (determinată, printre altele, de lipsa de capital sau a informațiilor privind alte surse de finanțare)
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Posibilitatea accesării de fonduri europene sau de alt tip nerambursabile ✓ Posibilitatea stabilirii de parteneriate în domeniul cultural, sau de schimburi de experiență ✓ Posibilitatea dezvoltării de proiecte culturale cu țările învecinate: Republica Moldova și Ucraina 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Piedici din partea administrației publice ✓ Lipsa informațiilor/educației în sensul asigurării unui management performant ✓ Neaccesarea combinată a fondurilor naționale și a celor europene pe diferite paliere ✓ Resurse umane cu potențial atrase de București ✓ Deschiderea artiștilor și a produselor lor creative către piețe străine (de la lucrări de artă la design vestimentar și produse de software)

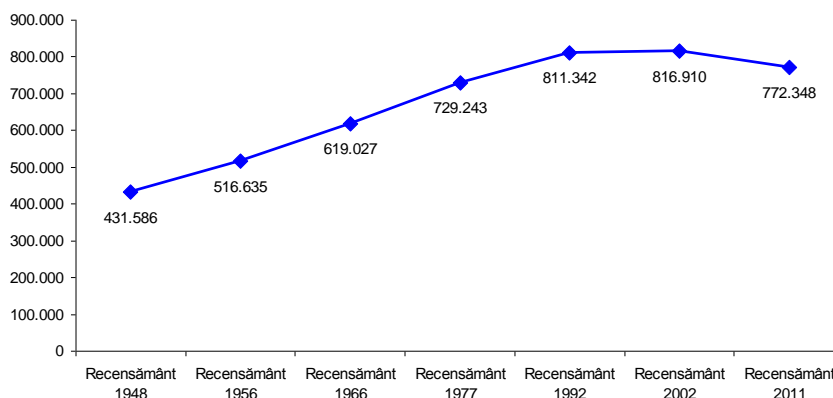
CAPITOLUL 5 – Populație și dezvoltare socială

Această secțiune cuprinde o analiză detaliată a domeniului social, educațional, de sănătate și patrimoniu, ținându-se seama de indicatorii utilizați cu precădere la nivel național și european. De asemenea, sunt realizate analize asupra disparităților intra-județene pe dimensiunile indicate, pentru a putea identifica zone sensibile, arii ce necesită intervenție sau, din contră, zone cu un potențial deosebit.

Populație

Din punct de vedere al dinamicii volumului populației stabile, județul Iași a cunoscut o evoluție pozitivă începând cu recensământul din 1948 până la recensământul din anul 2002. Recensământul din anul 2011 descrie un volum al populației totale mai scăzut decât volumul populației înregistrate în 1992.

Figură 30 Evoluția populației stabile la nivelul județului Iași (1948-2011)

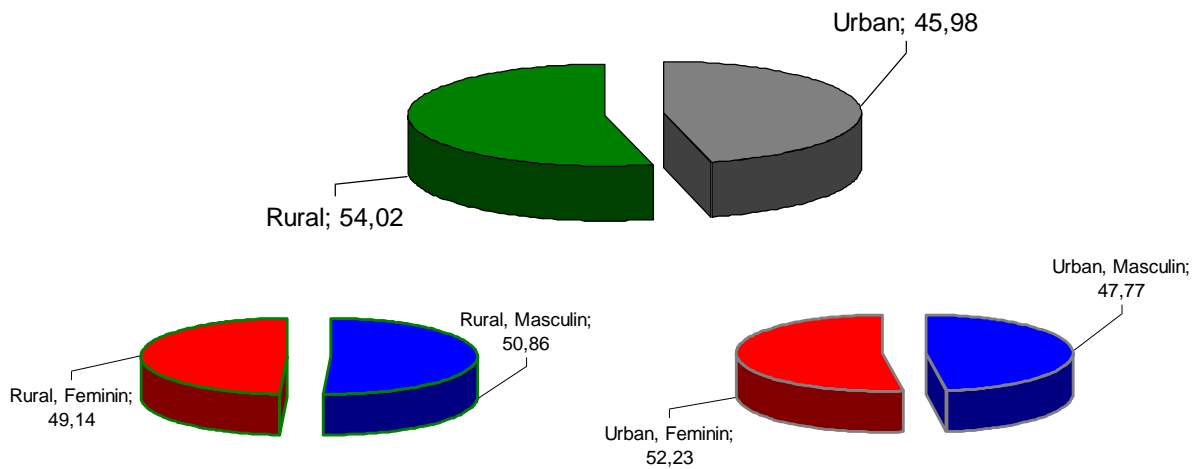

Populația stabilă a județului Iași în anul 2011, conform Recensământului Populației și Locuințelor, era de 772.348 persoane, pe locul trei în țară, după municipiul București și județul Prahova.

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, <http://www.recensamantromania.ro>

Distribuția populației stabile a județului Iași, în funcție de mediul de rezidență, arată o ușoară prevalență a mediului rural (54,02%). Din punct de vedere al distribuției pe sexe, populația județului este distribuită echilibrat (49,44% masculin, respectiv, 50,56% feminin). Analiza distribuției populației stabile pe sexe în funcție de mediul de rezidență arată faptul că mediul rural este foarte ușor dominat de bărbați (50,86% masculin, respectiv, 49,14% feminin), în timp ce mediul urban este dominat de femei (47,77% masculin, respectiv, 52,23% feminin).

Figură 31 Distribuția populației stabile în județul Iași

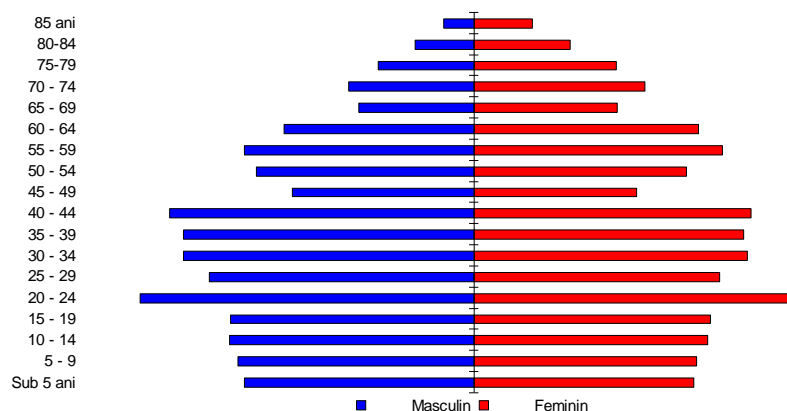

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, <http://www.recensamantromania.ro>

La nivelul județului Iași, 25,09% din locuitori aveau în 2011 vârsta cuprinsă în intervalul 0-19 ani (20,01% urban / 29,42% rural), 60,97% din locuitori aveau vârsta cuprinsă în intervalul 20-64 ani (68,40% urban / 54,65% rural) și 13,94% din locuitori cu vârsta peste 64 ani (11,59% urban / 15,93% rural). Piramida vârstelor surprinde, de asemenea, procesul de îmbătrânire a populației. Baza piramidei, în comprimare, arată o scădere accentuată a ratelor de natalitate o perioadă relativ îndelungată de timp. Datele arată și o speranță de viață în creștere, speranța de viață în cazul femeilor fiind mai mare în cazul femeilor.

Structura pe vârste a populației județului Iași indică o populație aflată în proces de îmbătrânire, procesul fiind mult mai accentuat în mediul urban.

Figură 32 Piramida vârstelor la nivelul județului Iași

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, <http://www.recensamantromania.ro>

Migrația de scurtă (persoane temporar absente, plecate în străinătate de mai puțin de 12 luni) sau lungă (persoane plecate în străinătate de mai mult de 12 luni) durată reprezintă un fenomen

Țările de destinație a migrației pe termen lung sunt: Italia (63,03%), Spania (10,50%), Marea Britanie (5,21%), Grecia (3,86%), Franța (2,70%) și Germania (2,56%).

27,24% din populația stabilă din mediul urban are studii superioare, față de numai 3,79% în mediul rural.

care afectează, conform datelor recensământului populației și locuințelor 2011, exact 7,30% din populația stabilă a județului.

21.435 de persoane (2,78% din populația totală a județului) sunt plecate în străinătate de mai puțin de 12 luni. Dintre acestea 51,21% sunt bărbați și 48,79% sunt femei. Majoritatea persoanelor absente temporar au ca țară de destinație Italia (67,29%). Procente semnificative în ceea ce privește țările de destinație a migrației pe termen scurt se mai înregistrează în cazul Spaniei (9,69%), Grecia (4,11%), Germania (3,72%), Marea Britanie (3,71%) și Franța (2,30%).

Recensământul populației și al locuințelor pe 2011 a înregistrat pentru indicatorul migrație de lungă durată 34.938 persoane (4,52%). În cazul acestui tip de migrație, spre deosebire de migrația de scurtă durată, numărul bărbaților este mai mic decât numărul femeilor (48,09% bărbați, respectiv, 51,91% femei). Italia rămâne principala țară de destinație, fiind preferată de 63,03% dintre migranții de lungă durată.

Distribuția populației stabile la nivelul județului Iași după nivelul de studii indică o falie majoră între mediul urban și mediul rural, atât în ceea ce privește învățământul superior, cât și cel secundar: în timp ce o proporție importantă a populației urbane are un nivel secundar superior de studii (liceal, profesional și de ucenici) (44,49%), populația rurală are predominant un nivel de studii secundare (gimnaziu) (37,68%) și primare (24,74%). Polarizarea urban-rural este accentuată și de procentul persoanelor fără școală absolvită, 1,57% în urban și 4,55% în mediul rural.

Tabel 12 Distribuția populației stabile la nivelul județului Iași după nivelul de studii

Nivel de studii	Județ		Urban		Rural	
		(%)		(%)		(%)
Superior	100.688	14,85	87.127	27,24	13.561	3,79
Post-liceal și de maiștri	19.333	2,85	15.295	4,78	4.038	1,13
Liceal	145.810	21,51	99.925	31,25	45.885	12,81
Profesional și de ucenici	97.507	14,38	42.667	13,34	54.840	15,31
Gimnazial	181.176	26,72	46.212	14,45	134.964	37,68
Primar	112.161	16,54	23.557	7,37	88.604	24,74
Fără școală absolvită	21.319	3,14	5.023	1,57	16.296	4,55

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, <http://www.recensamantromania.ro>

Educație

Analiza învățământului preuniversitar din județul Iași este structurată pe trei mari dimensiuni¹⁹ – resursele umane ale sistemului de învățământ, participarea la educație și eficiența internă a sistemului de învățământ și rezultatele obținute – fiecare dintre ele urmărind, prin intermediul indicatorilor specifici, poziționarea județului în raport cu media națională și poziționarea față de situația regională.

Tabel 13 Rețeaua școlară detaliată în funcție de tipuri de unități și de zone

	Tip de unitate școlară	Mun. Iași	Oraș Târgu Frumos	Oraș Hîrlău	Mun. Pașcani	Oraș Podu Iloaiei	Rural	TOTAL
de învățământ	Grădinițe	29	2	1	5	1	1	39
	Școli I-VIII	24	2	2	4	1	100	133
	Licee și colegii	15	1	1	3	-	2	22
	Grupuri școlare și colegii tehnice	16	1	1	2	1	24	45
	SAM	1	-	-	-	-	3	4
	Școli postliceale	1	-	-	-	-	-	1
	TOTAL	86	6	5	14	3	130	244
Unități masă	Școli I-VIII	1	-	-	1	-	0	2
	Licee și colegii	0	1	-	-	-	-	1
	Grupuri școlare	2	1	-	-	-	-	3
	CJRAE	1	-	-	-	-	-	1
	TOTAL	4	2	-	1	-	-	7
Unități speciale	ISJ	1	-	-	-	-	-	1
	CCD	1	-	-	-	-	-	1
	Palatul Copiilor	1	-	-	-	-	-	1
	CSS Unirea Iași	1	-	-	-	-	-	1
	TOTAL	4	-	-	-	-	-	4
TOTAL GENERAL	94	8	5	15	3	130	255	

Sursa: ISJ Iași, prelucrarea Consultanțului

Numărul de cadre didactice este indicatorul care furnizează cea mai clară imagine asupra dimensiunii sectorului educațional și a cărei evoluție poate fi atât o cauză, cât și un efect al schimbărilor produse la nivel economico-social. Analizăm acest indicator al județului Iași prin prisma situației de la nivel național și de la nivel regional.

¹⁹ Așa cum sunt definite și folosite de MECTS anual, în Rapoartele privind starea învățământului preuniversitar. Pentru cea mai recentă versiune vă rugăm consultați http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Raport_privind_starea_inv_preuniversitar.pdf

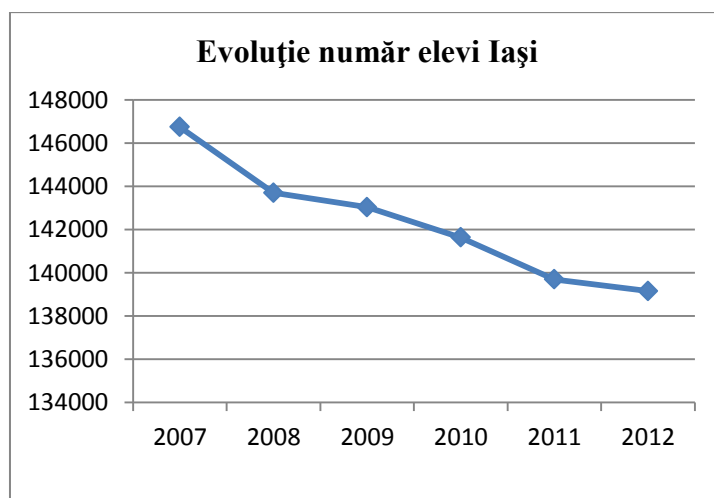
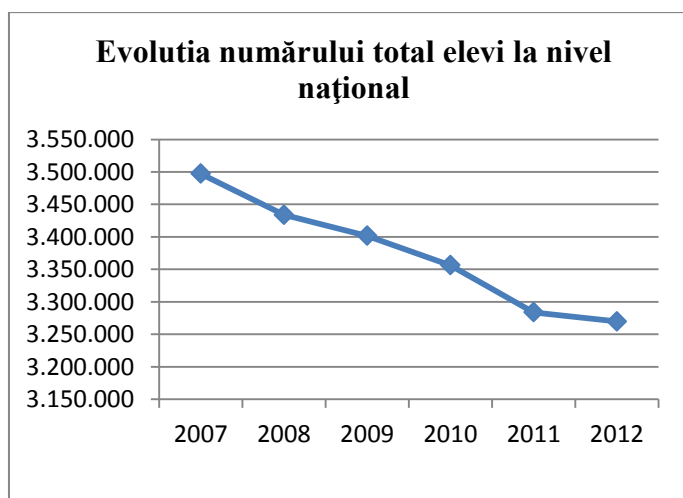
Tabel 14 Personalul didactic pe niveluri de educație, județul Iași

An	Preșcolar	Primar	Gimnazial)	Liceal	Profesional	Postliceal
2007	1420	2446	3215	2495	374	37
2008	1469	2351	3225	2366	312	36
2009	1455	2261	3195	2374	192	37
2010	1418	2180	3010	2442	0	41
2011	1465	2088	2926	2458	0	46
2012	1328	2270	2902	2317	2	57

Sursa: INS, baze de date TEMPO

Procentual, scăderea este de 11,64 %, mai mare decât mediile regională (10,67%) și națională (8,85%). Acest aspect necesită investigații suplimentare și corelări cu alți indicatori, precum evoluția numărului de elevi, pentru o mai bună înțelegere a fenomenului și o fundamentare corectă a viitoarelor intervenții sau politici publice avute în vedere de Consiliul Județean în colaborare cu Inspectoratul Școlar și alte instituții.

Scăderea numărului de elevi s-a accentuat în comparație cu anii precedenți, atât la nivel național – populația cu vârstă de școlarizare (3-23 ani) s-a redus în intervalul 2003-2010 cu peste 800.000 persoane – cât și la nivelul județului Iași. Evoluției demografice negative i s-a mai adăugat și efectul produs de emigrarea temporară sau definitivă a unui segment important de populație de vârstă activă.

Figură 33 Evoluția populației de elevi în județul Iași

Sursa: INS serii TEMPO și prelucrare Consultant

Graficele de mai sus arată faptul că populația școlară din județul Iași a cunoscut o curbă a scăderii similară cu cea de la nivel național, cu o modificare mai accentuată între anii 2007-2008 și anii 2010-2011, așa cum se vede și din tabelul următor. Astfel, la nivelul județului Iași, între 2007 și 2012 populația școlară a scăzut cu aprox. 5,17%, în timp ce la nivelul național scăderea a fost mai puternică, ajungând până la 6,5%.

Fenomenul abandonului școlar reflectă participarea la sistemul educațional. Abandonul se referă la situația în care un elev a frecventat școala o anumită perioadă de timp, după care renunță, se retrage sau părăsește școala fără intenția de a mai reveni, iar **rata abandonului școlar** se determină ca raport procentual între numărul de elevi care au abandonat școala și numărul total al elevilor care au fost înscriși în anul școlar respectiv.

Din datele noastre, în ceea ce privește rata abandonului școlar în învățământul preuniversitar, în județul Iași avem următoarea situație:

Tabel 15 Rata abandonului școlar jud. Iași, (clasele I-X, învățământ de masă, de zi), %

	Anii școlari				
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Total județ	0,685	0,642	0,498	0,571	0,499
Urban	0,648	0,397	0,321	0,404	0,369
Rural	0,713	0,836	0,640	0,706	0,608

Sursa: ISJ Iași

Observăm un abandon mai ridicat în mediul rural, în anumiți ani aproape dublu față de abandonul din mediul urban, uneori chiar și peste, cum e cazul anului școlar 2008-2009, când 0,836% dintre elevii din mediul rural au abandonat școala, față de 0,397 din mediul urban.

Față de media județeană, ciclul de învățământ analizat mai sus are o bună poziționare. Potrivit datelor din Anuarul Statistic al județului Iași 2012, în cazul învățământului primar și gimnazial (clasele I-VIII) s-a înregistrat o rată a abandonului de 1,9% în anul școlar 2007-2008. Putem trage așadar concluzia că fenomenul abandonului școlar afectează mai puțin învățământul de masă de zi decât celelalte forme – spre exemplu, tot în anul 2007-2008 în învățământul profesional s-a înregistrat o rată a abandonului de 5,9%. Rămâne de investigat în ce măsură acest fapt se datorează unor factori externi sau unor politici coerente și active în sensul reducerii abandonului în învățământul de masă, de zi.

Tabel 16 Rata abandonului școlar în învățământul preuniversitar la nivelul jud. Iași, %, diferite cicluri de învățământ

	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Învățământ primar și gimnazial	1,9	1,5	1,2	1,4
Învățământ liceal	2,9	3,1	1,1	2,5
Învățământ profesional și de ucenici	5,9	8,1	8,7	22,6
Învățământ postliceal	4,8	5,1	5,0	5,2

Sursa: Anuarul Statistic Iași 2012

Din analiza comparativă a ratelor de abandon la nivelul județului și la nivel național, putem observa că Iașul oscilează în jurul mediei naționale, având ani în care abandonul este mai

accentuat decât cel național (anul 2011-2012 în cazul învățământului primar și gimnazial), dar și ani în care se situează sub medie (anul 2009-2010 pentru învățământul liceal). Oscilația procentelor privind abandonul școlar în ultimii patru ani școlari nu permite desprinderea unei concluzii relevante. Ca urmare, I.S.J. Iași, potrivit *Raportului asupra stării învățământului județean*, își propune în anul școlar 2012-2013 o analiză separată, pe o perioadă mai lungă de timp, așa încât să fie elaborate noi strategii în vederea diminuării acestui fenomen la nivel de județ.

Tabel 17 Comparația mediei naționale cu cea județeană privind rata abandonului școlar

An	Comparație	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Rata abandonului învățământ primar și gimnazial	Media națională	1,7%	1,8%	1.4%	1.4%	1.6%
	Jud. Iași	1,9%	1,5%	1,2%	1,4%	1,9%
Rata abandonului învățământ liceal	Media națională	3,3%	2,9%	2.4%	2.2%	3.2%
	Jud. Iași	2,9%	3,1%	1,1%	2,5%	2,9%

Sursa: INS – Direcția Județeană Iași, ISJ, prelucrarea Consultantului

Principalul indicator care oferă un ordin de mărime rezultatelor sistemului educațional este numărul de absolvenți, iar pentru a avea o imagine mai bună asupra contribuției județului la numărul total de absolvenți de la nivel național, propunem o abordare comparativă, în cifre absolute.

Tabel 18 Absolvenți pe niveluri de educație, jud. Iași, comparativ cu nivelul național

Niveluri de instruire	Anul 2010		Anul 2011	
	Național	Jud. Iași	Național	Jud. Iași
Primar și gimnazial (inclusiv special)	229.609	10.302	184.599	7.971
Licee	202.160	6.639	187.521	6.660
Scoli de arte si meserii	34.733	1.055	4.570	206
Scoli postliceale	18.353	1.105	20.698	1.056
Scoli tehnice de maiștri	2.958	186	2.688	175

Sursa: INS, prelucrare Consultant

În ceea ce privește rezultatele examenului care determină trecerea elevilor spre învățământul superior, cu excepția anului 2010, județul Iași înregistrează procente de promovabilitate ale elevilor mai mari decât media națională.

Tabel 19 Procent promovabilitate Bacalaureat

	2010	2011	2012	2013
Jud. Iași	62,55%	47,28%	52,81%	54,26%
Media națională	69,30%	45,72%	44,71%	NA

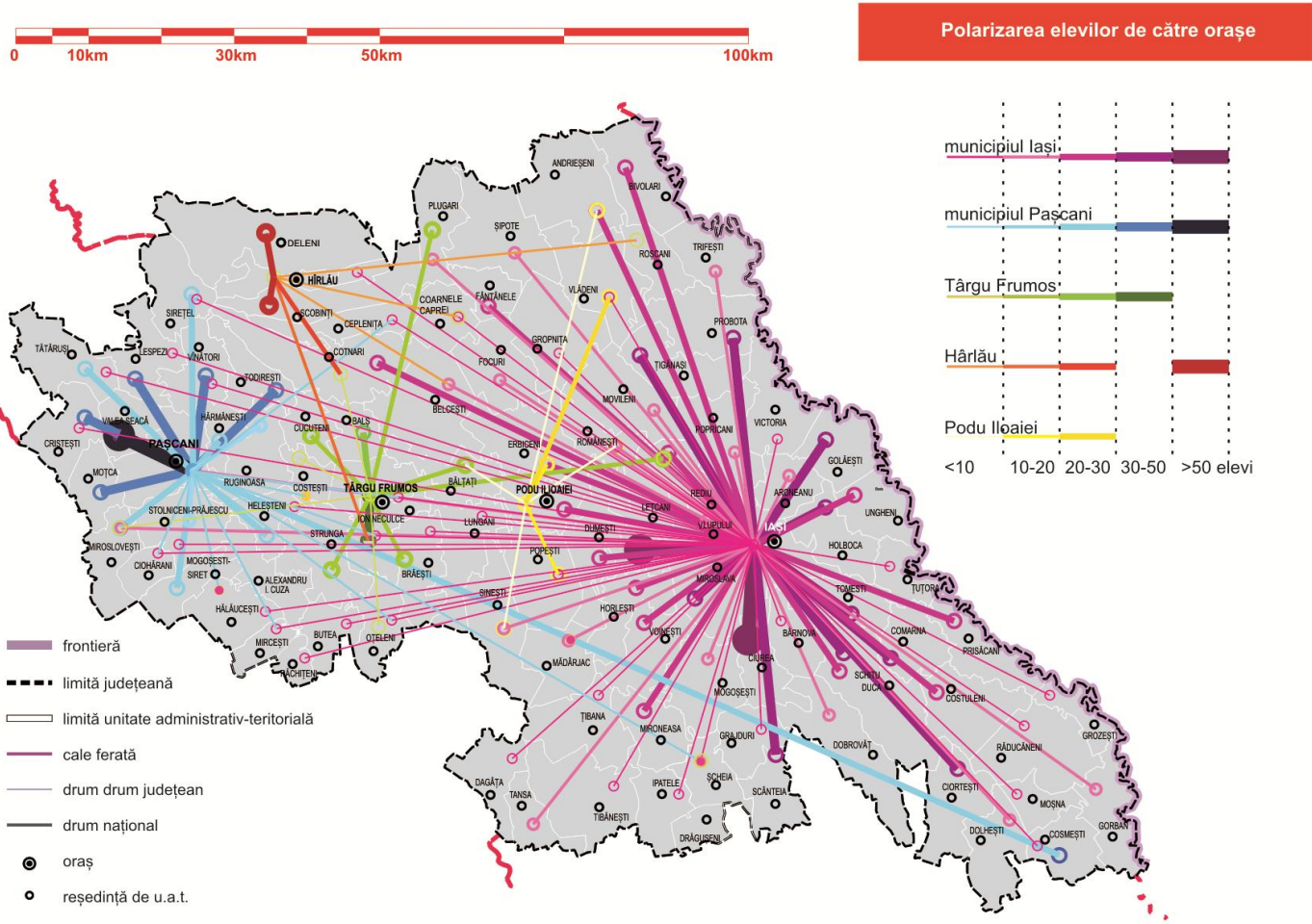
Sursa: INS, prelucrare Consultant

Analiză aprofundată – polarizarea elevilor de către orașele din județul Iași

Evidența admiterii la licee din anul 2013, rezultată din ambele repartizări, indică o serie de fluxuri viitoare potențiale relevante din punct de vedere al relației urban-rural dar și inter-județean. În privința polarizării elevilor din afara județului, municipiul Iași reușește să atragă cei mai mulți elevi din județul Vaslui (42), urmat de Botoșani (39) și mult mai puțin important de Neamț (8 elevi.) Se presupune totuși, dată fiind distanța mare a Iașului de aceste județe, că elevii nu vor genera un navetism zilnic ci vor prefera probabil localizarea în Iași pe durata studiilor.

În schimb, în privința atracției exercitate la nivel județean, Iașul polarizează spațial aproape tot județul, dar forța sa de atracție este semnificativă în raza a 40-45 minute de parcurs. Se poate estima că în acest areal atracția va genera un flux de navetism important. Deși raportat la fiecare u.a.t. limitrof, atât Pașcaniul, cât și Hîrlăul atrag un număr de elevi similar (între 60-70 în unele cazuri) celui din Iași, aria de manifestare a acestei atracții este mai mică în cazul primului și mult mai mică în cazul celui de-al doilea. De asemenea și numărul total de elevi atrași este covârșitor în favoarea Iașului.

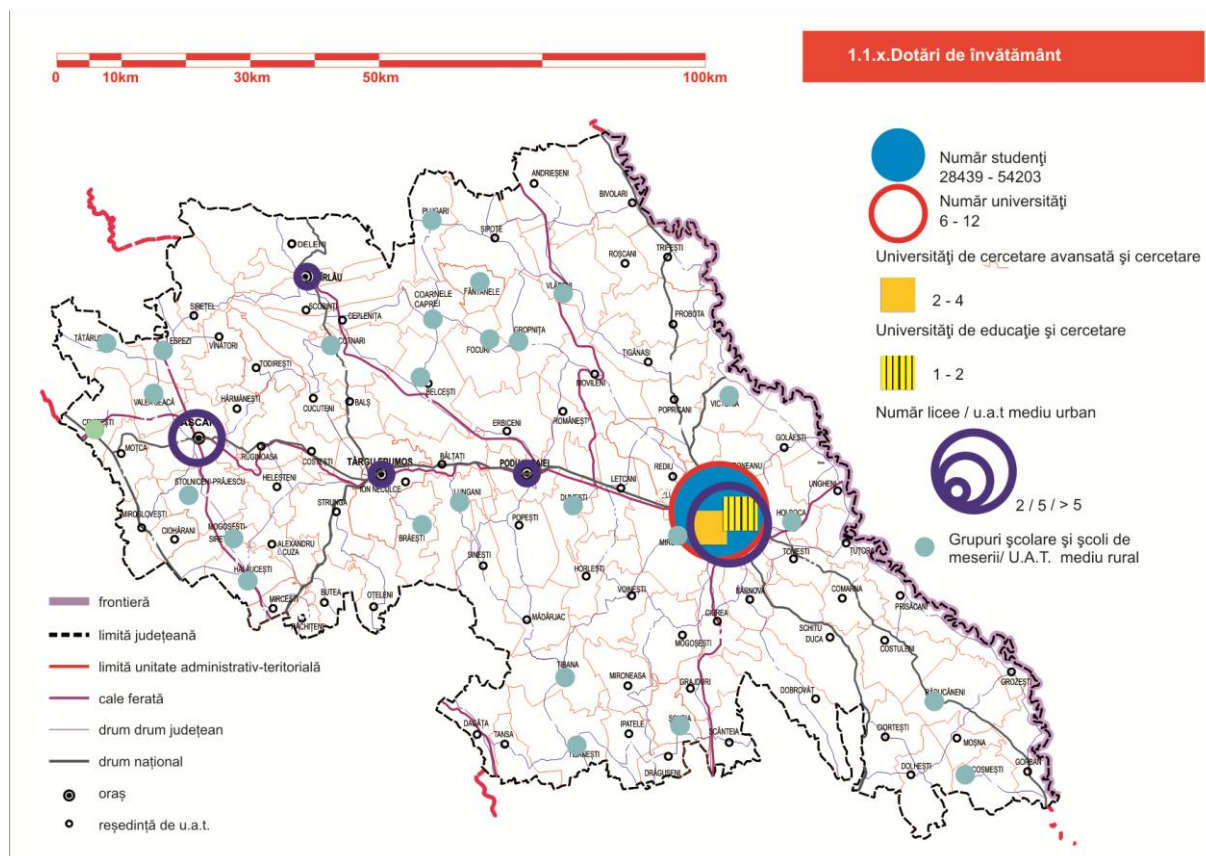
Figură 34 Polarizarea elevilor de către orașe în județul Iași

Sursa: Inspectoratul Școlar Iași, INS, Prelucrare consultant

În privința dotării cu instituții de educație de nivel secundar, licee, grupuri școlare sau școli de meserii se poate observa o repartizare mult mai echilibrată teritorial. Deși Iașul rămâne principalul atractor de elevi, unele licee din restul județului atrag elevi inclusiv din județele învecinate.

Figură 35 Dotările de învățământ în județul Iași

Sursa: Cercetare proprie

Dotările universitare și de cercetare aparțin exclusiv municipiului Iași, recunoscut de altfel ca centru universitar de importanță națională, și chiar internațională. Atractivitatea sa nu este numai una județeană, datele existente atestând polarizarea unui teritoriu amplu, inclusiv din Republica Moldova. Specializările diverse pe care le oferă, dar și prestigiul câștigat în timp sunt puncte forte prin care Iașul joacă un rol cheie în economia regională și națională.

În privința dotării cu instituții de educație de nivel secundar, licee, grupuri școlare sau școli de meserii se poate observa o repartizare mult mai echilibrată teritorial. Deși Iașul rămâne principalul oraș care atrage elevi, unele licee din restul județului atrag elevi inclusiv din județele învecinate.

Învățământul universitar, postuniversitar și cercetarea

Printre măsurile luate de-a lungul timpului și care se remarcă în procesul de modernizare a învățământului superior românesc, se numără și adoptarea Legii educației naționale nr. 1/2011, care a modificat cadrul de reglementare, prin introducerea unui regim de clasificare a universităților și ierarhizare a programelor de studii, a unui nou mod de organizare a studiilor universitare de doctorat și prin reformarea managementului universităților, concomitent cu întărirea autonomiei universitare.

Municipiul Iași este unul dintre cele mai vechi și prestigioase centre de formare universitară din România. Anual, universitățile din Iași atrag studenți din toată regiunea, dar și din Republica Moldova și alte state, fiind al doilea centru universitar al țării, după București.

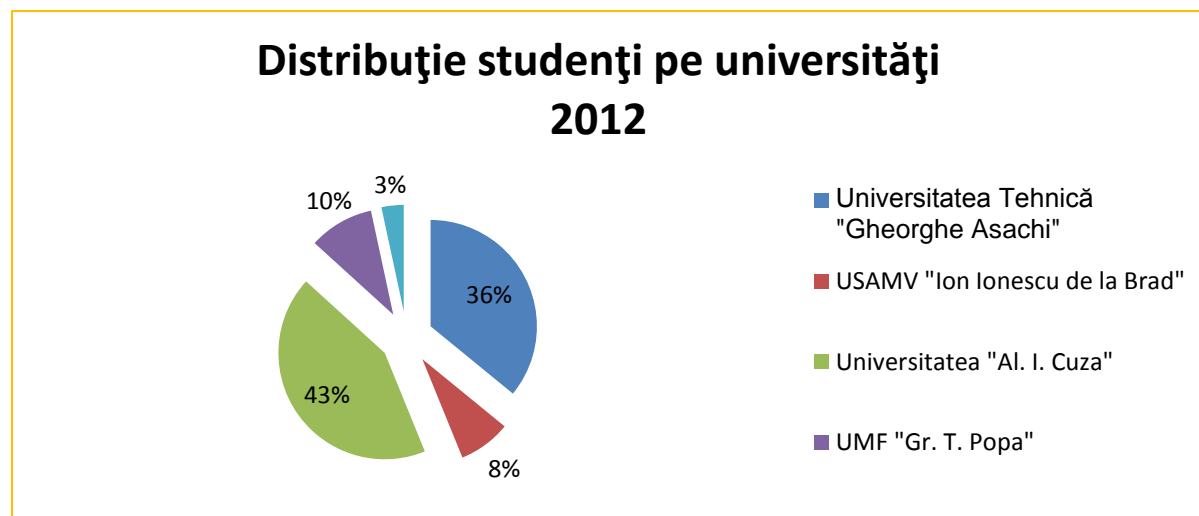
În Iași sunt organizate **5 unități de învățământ superior de stat**, după cum urmează:

- Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
- Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași
- Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” Iași
- Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași.

Dintre cele 5 universități, 3 sunt clasificate în categoria de Universități de Cercetare Avansată și Educație (categoria valorică 1), potrivit evaluării făcute de Asociația Universităților Europene și aprobată de Ministerul Educației. Cele 3 universități din Iași incluse în categoria 1, alături de alte instituții precum Universitatea din București și Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca sunt Universitatea „Al.I. Cuza”, Universitatea de Medicină și Farmacie și Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași.

Din totalul studenților din Iași, aproape jumătate (43%) sunt înscriși în anul 2012 în cadrul Universității „Al.I. Cuza”, urmați de 36% la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”.

Figura 36 Distribuția studenților pe universități, Iași

Sursa: Raport public anual 2012 Starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun, CNFIS, prelucrare Consultant

O inițiativă demnă de luat în considerare pentru dezvoltarea sistemului de învățământ superior din județ este cea a identificării și agreării unei modalități de formare a unui consorțiu sau parteneriat între universitățile din Iași, în baza unui acord negociat, urmând modele de bune practică precum Târgu Mureș sau Timișoara. Printre avantajele formării unui astfel de parteneriat se numără folosirea unui campus comun pus de dispoziție de Consiliul Județean, mai buna cooperare cu mediul de afaceri din regiune și posibilitatea includerii într-un pachet de platforme de cercetare, finanțat de Comisia Europeană, însă inițiatorii proiectului trebuie să țină cont de punctele sensibile ale unui astfel de demers și trebuie să ia în calcul posibilele efecte negative sau factori care pot periclita obținerea rezultatelor dorite.

Din consultările publice derulate de Consultant împreună cu Consiliul Județean Iași, a reieșit faptul că există o discrepanță între cererea de pe piața muncii și nivelul de specializare al absolvenților de universități, reclamată de reprezentanții mediului de afaceri ieșan. Pe de altă parte însă, universitățile sunt deschise pentru dialogul cu mediul de afaceri, promovează stagii de practică ale studenților și programe de formare specializate și sunt adaptate specificului industriei locale. Eforturile depuse de universități se concretizează și în derularea de proiecte cu finanțare de tip POSDRU, menite a aduce curricula universitară și întreg procesul educațional mai aproape de nevoile mediului privat.

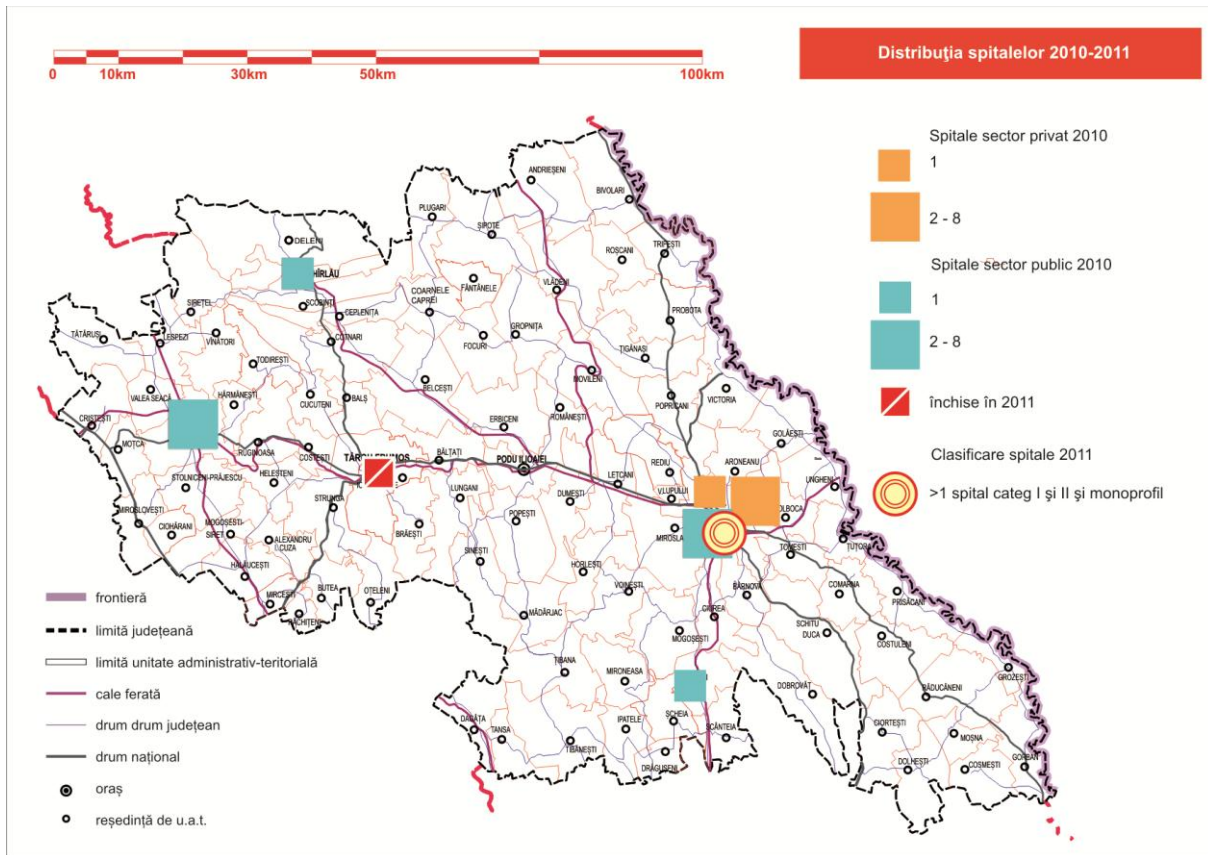
Un alt aspect semnalat cu ocazia interviurilor și consultărilor publice derulate indică gradul scăzut de retenție al absolvenților în județul Iași, majoritatea îndreptându-se către orașe precum Cluj-Napoca sau București, în special cei cu studii în domeniul IT&C.

Sănătate

În ceea ce privește serviciile medicale la nivelul județului Iași, se remarcă o amplasare privilegiată a dotărilor medicale de amploare în mediul urban, în special în municipiul Iași. Acest lucru menține o situație evidentă de dependență a majorității localităților față de centrele urbane. Pentru că în cazul orașului Târgu Frumos, cât și în cazul Podului Iloaiei nu există spitale, această dependență se distribuie către Iași, Pașcani și Hîrlău ducând astfel la o situație de izolare (aceste centre sunt foarte greu accesibile față de unele zone din nordul sau sudul județului, centrele urbane fiind distribuite către zonele periferice ale județului). De asemenea, accesul către aceste facilități este îngreunat de infrastructura rutieră sau feroviară corespunzătoare numai pe anumite culoare de deplasare (DN-est-vest are un rol de distribuție în acest sens).

Figură 37 Distribuția spitalelor în județul Iași

Sursa: date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

Protecție socială

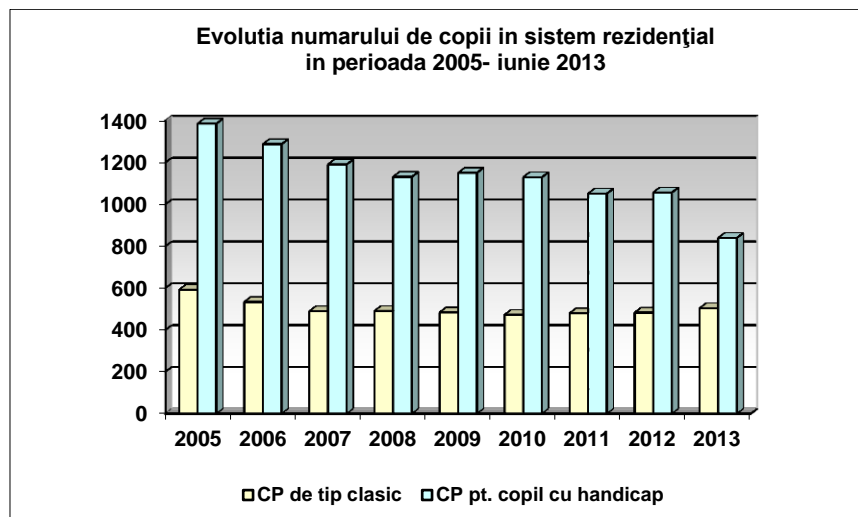
În ceea ce privește activitatea de protecție socială, aceasta a fost influențată de măsurile de reorganizare ale D.G.A.S.P.C. și de efectele diminuării alocărilor financiare din perioada crizei. Astfel, după înființarea unor complexe de servicii (prin unirea unor centre de plasament) în anul 2011, s-a constatat că, sub anumite aspecte, comasarea de centre este un factor de reducere a eficacității și calității serviciilor oferite beneficiarilor, procedându-se astfel la o nouă structură, în 2013. La nivelul județului, asistența socială a inclus prestații și servicii sociale acordate persoanelor aflate într-o categorie defavorizată sau a unui grup vulnerabil. Aici sunt incluse persoanele cu venituri mici, persoane cu dizabilități, copii și vârstnici etc.

În anul 2013, D.G.A.S.P.C. Iași oferea servicii pentru 1.344 de copii în sistem rezidențial și pentru 3.642 de copii aflați în protecție în măsuri de tip familial. Referitor la persoanele adulte, în același an, 499 de persoane adulte cu handicap erau înregistrate ca beneficiari de servicii rezidențiale în 11 centre, iar un total de 24.440 de adulți cu diverse forme de handicap beneficiau de protecție sociale pe tot teritoriul județului.

Protecția copilului

În ceea ce privește activitatea de protecție a copilului, aceasta se desfășoară în principal în sistem rezidențial, evidențiindu-se o scădere a numărului beneficiarilor între 2005-2013.

Figură 38 Evoluția numărului de copii în sistem rezidențial în perioada 2005-iunie 2013

Sursa: Raport D.G.A.S.P.C. iunie 2013

Rămân în continuare aspecte problematice, precum numărul mare de copii de vârstă mică abandonați de părinți în spitale (situație similară cu întreaga țară), sau personalul insuficient.

Foarte importante sunt și măsurile legate de prevenirea cazurilor de abandon, mai ales în condițiile nivelului ridicat al migrației în străinătate și al reducerii veniturilor pe fondul crizei

economice. În acest sens, pe lângă centre de zi de diferite tipuri, în județul Iași funcționează șase Centre Zonale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii aflați în dificultate înființate prin proiect Phare (Târgu Frumos, Hîrlau, Andrieșeni, Cozmești, Horlești, Pașcani) cu 372 de cazuri instrumentate în perioada ianuarie-iunie 2013.

Nevoile la nivel de teritoriu vizează, în special, diversificarea serviciilor de prevenție orientate către asigurării unui cadru armonios familial pentru copiii aflați în dificultate.

Totodată, din punct de vedere al activității de protecție socială, un rol important îl au măsurile de protecție împotriva abuzului și a neglijării de orice fel, cazurile instrumentate fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Figură 39 Copiii identificați ca fiind supuși unei forme de abuz (2008-2013)

Tip de abuz	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	cazuri	copii	cazuri	copii	cazuri	copii	cazuri	copii	cazuri	copii	cazuri	copii
Fizic	79	144	73	105	60	93	71	97	66	114	25	33
Neglijență	201	428	178	407	122	279	164	361	147	281	49	114
Sexual	49	50	74	82	60	75	57	61	66	68	28	28
Psihic	27	42	24	30	25	54	41	65	48	76	25	25
Trafic	23	24	15	16	18	20	21	24	24	25	9	9
Lipsire de supraveghere	71	95	54	61	32	54	23	26	10	16	2	2
Exploatare prin muncă	21	43	7	11	13	20	10	26	17	31	3	3
Audiere minori/ Informare instanta	0	0	0	0	12	18	49	50	22	23	7	7
Abandon	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18	0	0
Violență domestică											1	2
Total cazuri	471	826	425	712	342	613	436	710	418	652	149	223

Sursa: Raport D.G.A.S.P.C. iunie 2013

Asistența socială a persoanelor adulte aflate în dificultate

În ceea ce privește măsurile de protecție adresate persoanelor adulte, în evidența Serviciului Persoane Adulte cu Handicap, la data de 30.06.2013, se află un număr de 27.083 persoane cu handicap din județul Iași, neinstituționalizate, dintre care 2.643 copii și 24.440 adulți.

Ponderea persoanelor cu handicap din județ în totalul populației județului Iași este de 3,80%. Procentul se situează peste cel la nivel regional (ponderea medie la nivelul regiunii Nord-Est fiind de 3,67%) și peste valoarea la nivel național (de 3,67%)²⁰.

Tabel 20 Situație comparativă pe județele din regiunea Nord-Est a numărului de persoane adulte cu handicap

Nr. Crt.	Județ/ Regiune	Total adulți neinstituționalizați	Total instituționalizați	Total general	Rata %
	NORD-EST	90.937	3.497	94.434	3,67
1	Bacău	14.560	674	15.234	2,90
2	Botoșani	10.244	397	10.641	3,13
3	Iași	24.314	501	24.815	3,80
4	Neamț	13.521	689	14.210	3,50
5	Suceava	17.258	785	18.043	3,24
6	Vaslui	11.040	451	11.491	3,58

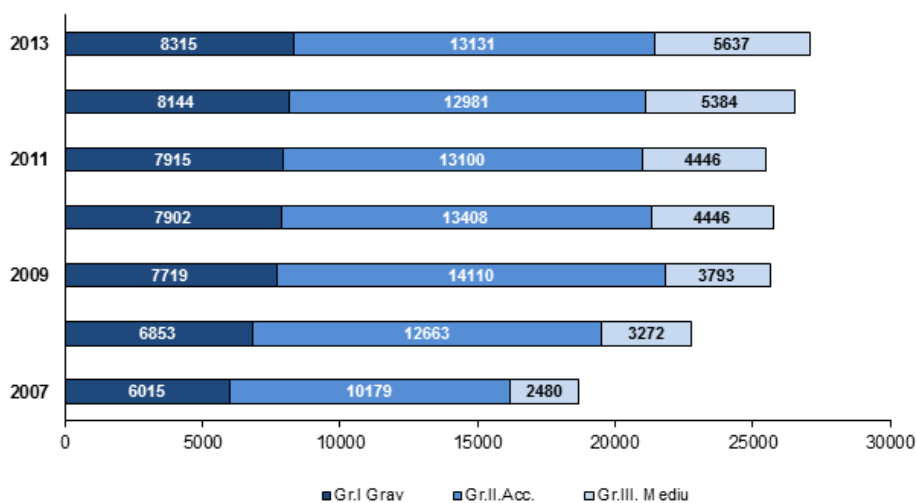
Sursa: Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale (Trimestrul I 2013)

Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2007-2013 arată o creștere pe toate categoriile. Similar cu situația din întreaga țară, serviciile pe care DGASPC le poate oferi persoanelor cu handicap nu adresează întreaga paletă de probleme ale acestora. Pe de o parte, prestațiile sociale sunt reduse, în multe cazuri (de regulă cazurile severe de handicap) este acoperă mai puțin de jumătate din necesarul de trai al acestora. Pe de altă parte, marginalizarea persoanelor cu dizabilități pe piața forței de muncă, în sistemul educațional sau în sistemul sanitar oferă acestora posibilități limitate de creștere a autonomiei individuale și în consecință un nivel redus al calității vieții. Așadar, se poate identifica la nivel local o nevoie.

²⁰ Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale, Trimestrul I 2013

În concluzie, nevoile sociale se referă la dezvoltarea unor servicii care să fie orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și crearea de servicii alternative bazate pe conceptul de întraajutorare și sprijin comunitar. Mobilizarea comunităților locale și a reprezentanților instituțiilor locale responsabile de asistența socială, cu scopul de a aborda problemele specifice fiecărei comunități reprezintă un aspect cheie pentru succesul serviciilor de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate.

Figură 40 Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2007-2013

Sursa: Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale (Trimestrul I 2013)

La fel de importantă, în acest domeniu, este colaborarea interinstituțională precum și cu reprezentanții societății civile – ONG-uri de profil. În acest sens, s-au derulat mai multe proiecte finanțate din fonduri europene sau din alte surse, existând colaborări pe termen lung. Colaborarea dintre mediul neguvernamental și DGASPC este una pozitivă dar nu valorifică necesarul și oportunitățile existente la nivel local. Acest lucru este datorat numărului limitat de inițiative sau proiecte de parteneriat de ambele părți precum și o lipsă a experiențelor anterioare care să crească nivelul de comunicare și interacțiune.

În ceea ce privește infrastructura socială, perioada 2008-2013 a presupus zece proiecte de investiții de modernizare/reabilitare/construcție în mai multe locații din proiect, urmând ca în perioada următoare să fie acoperite alte investiții în localitățile Bucium, Pașcani, Budăi și Târgu Frumos.

La nivelul anului 2011, serviciile sociale ieșene erau prezentate pozitiv în cadrul unui studiu realizat de către Institutul IRECSO – „Stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011”. Astfel, dintre județele din România, județul Iași s-a situat pe locul 6 din punct de vedere al gradului de dezvoltare al serviciilor sociale, după București, Harghita, Cluj, Sibiu și Sălaj. În cadrul aceluiași studiu, gradul de dezvoltare a fost defalcat pe trei factori, județul Iași clasându-se pe poziții fruntașe în cazul fiecăruia dintre aceștia:

Tabel 21 Situația comparativă generală și pe factori de dezvoltare ai serviciilor sociale

Județ	Clasament general	Clasament pe factori		
		Potențialul de conducere a serviciilor sociale	Potențialul de furnizare a serviciilor sociale	Performanța activităților de asistență socială
București	1	14	29	1
Harghita	2	6	1	19
Cluj	3	2	6	23
Sibiu	4	17	4	8
Sălaș	5	20	2	16
Iași	6	10	7	12
Hunedoara	7	23	12	2
Tulcea	8	1	31	17
Bacău	9	9	21	7
Arad	10	15	11	6

Sursa: Stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011, <http://www.serviciisociale.info/>

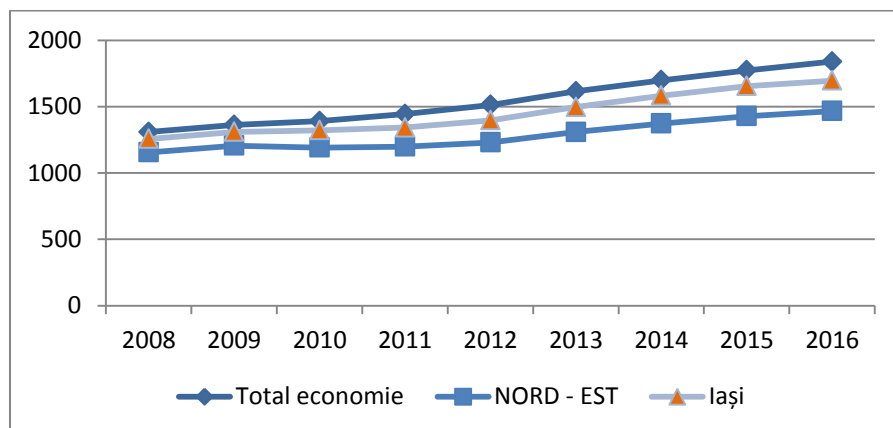
De observat este faptul că, între factorii componenți ai nu există o corelație, astfel, indicatorii de performanță ai activităților de asistență nu reflectă calificarea personalului din instituție sau structura organizațională, respectiv potențialul de furnizare sau potențialul de conducere a serviciilor sociale la nivel de județ.

Cu privire la infrastructura și serviciile de asistență socială din județ este de menționat faptul că majoritatea acestora sunt concentrate în mediul urban sau sunt greu accesibile în contextul rural județean. Acest lucru este datorat în primul rând de un grad de accesibilitate redus între mediile rural-urban (rutier și pe calea ferată). În același timp, nivelul de trai scăzut, în special în rândul populației rurale, nu permite persoanelor aflate în dificultate să călătorească pe distanțe mari, pentru a beneficia de asistență din partea instituțiilor publice.

Venituri și dezvoltare socială

În ceea ce privește câștigul salarial mediu net, județul Iași se situează sub media națională (aprox. 92%) dar peste cea regională (aprox. 113%), cu estimări pozitive pentru perioada următoare, ceea ce arată nivelul superior de dezvoltare a județului Iași față de celelalte județe din regiune și condițiile mai bune de muncă.

Figură 41 Câștigul salarial mediu net

Proгноzele privind câștigul salarial mediu net în județul Iași arată tendințe de creștere moderată pe termen mediu. Totuși, nu se estimează o reducere a decalajelor față de nivelul național.

Sursa: Comisia Națională de Prognoză, Prognoza în profil teritorial primăvara 2013

Veniturile populației sunt în general scăzute, cu precădere în mediul rural, unde o mare parte a populației este ocupată în agricultura de subsistență. Nivelul de dezvoltare socială este, de asemenea, la un nivel nu foarte ridicat, așa cum reiese din lucrări și analize de specialitate.

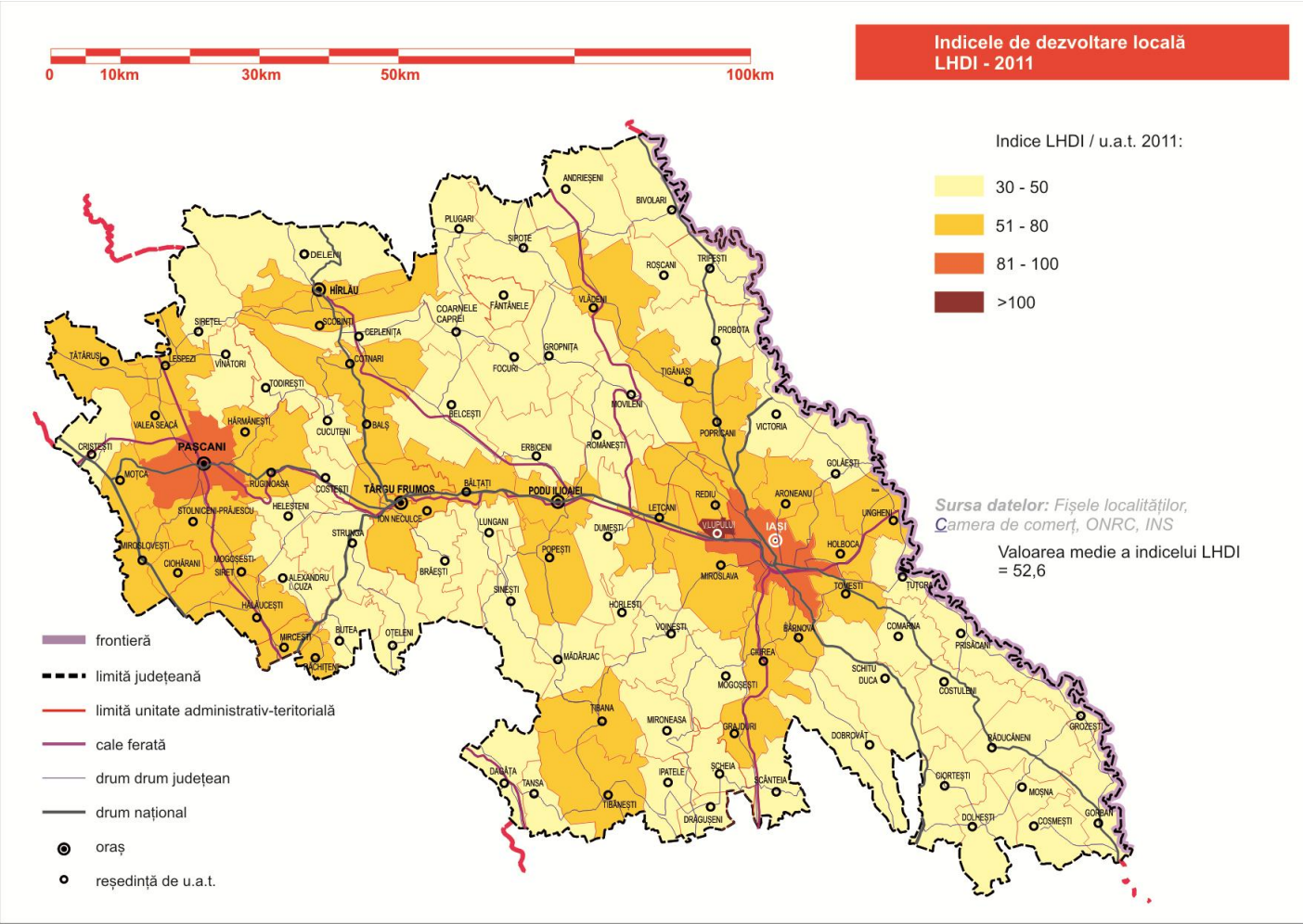
De exemplu, Indicele de dezvoltare socială²¹, calculat ca scor factorial din șapte indicatori: 1. stoc de educație la nivel de comunitate; 2. vârsta medie a persoanelor de peste 14 ani; 3. speranța de viață la naștere; 4. autoturisme la mia de locuitori; 5. suprafața medie pe locuință; 6. consumul de gaze pe locuitor, mc, 7. categorie de mărime a localității, toate acestea poziționează mediul rural din Iași la un nivel similar cu Vaslui și Botoșani, cu toate că, la nivel județean, municipiul Iași distorsionează pozitiv analiza statistică.

Se observă înregistrarea celor mai ridicate valori ale indicelui la nivelul Municipiului Iași urmat de Municipiul Pașcani. Valorile în descreștere se observă în jurul acestor două localități precum și de-a lungul principalelor axe de transport județene. La diferențe foarte mari regăsim localitățile din mediul rural din sudul și nordul județului spre județele Botoșani, respectiv Vaslui, localități cu accesibilitate scăzută, cu nivel de educație și de sănătate redus, fără acces la infrastructura edilitară și în care populația lucrează în special în agricultură.

Per ansamblu, calitatea vieții în județul Iași este sintetizată în cartograma următoare.

²¹Dumitru Sandu, *Dezvoltarea Regională în România, Granițe socioculturale în mișcare*, București, 2011

Figură 42 Indicele de dezvoltare locală în județul Iași

Sursa: Fișele localităților, CCI Iași, ONRC, INS

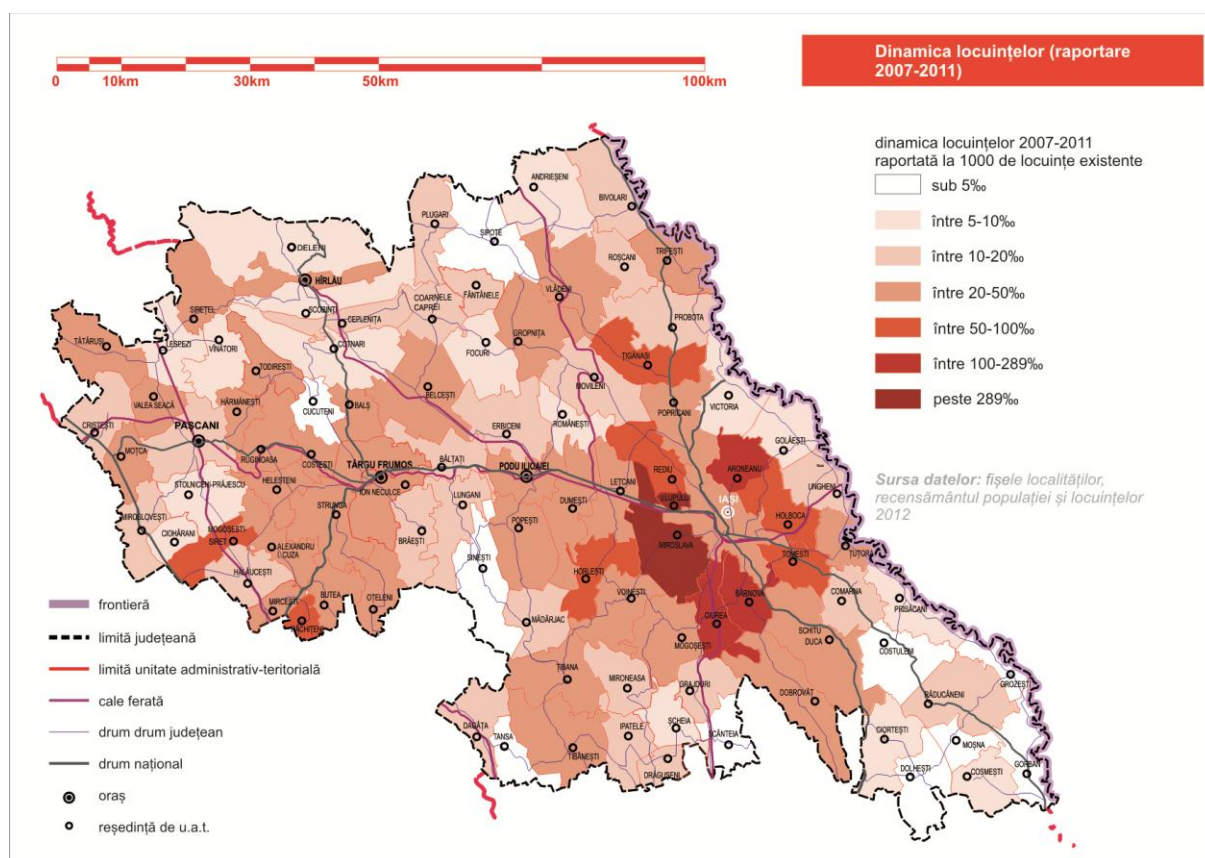

CAPITOLUL 6 – Infrastructura, echiparea teritoriului

Infrastructura și echiparea teritoriului au o relevanță crescută atât pentru calitatea vieții locuitorilor, cât și pentru funcționarea optimă a actorilor economici. Analiza include elemente referitoare la rețeaua rutieră, rețeaua feroviară, transportul aerian, rețelele editare, servicii poștale, telecomunicații și mass-media.

Fondul de locuințe și calitatea locuirii

Figură 43 Dinamica numărului de locuințe 2007-2011

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

Dinamica locuințelor indică o polarizare extremă a zonei municipiului Iași, în special în zona sa limitrofă, și o scădere a acesteia pe măsura depărtării de această zonă. De asemenea, există două arii majore cu ritm similar (mediu) de creștere al locuințelor în arealul din jurul zonei limitrofe a Iașului și în zona vestică, în jurul orașului Târgu Frumos. Similar cu situația accesibilității dinamica locuințelor este mai slabă către zona frontieră și către zona nordică și sud-estică. În timp ce valoarea relativă a dinamicii este un indicator care permite o comparație între localități, fondul de locuințe numeric cu care crește fiecare localitate este superior în cazul localităților care au deja un fond locativ mare cum este cazul Iașului.

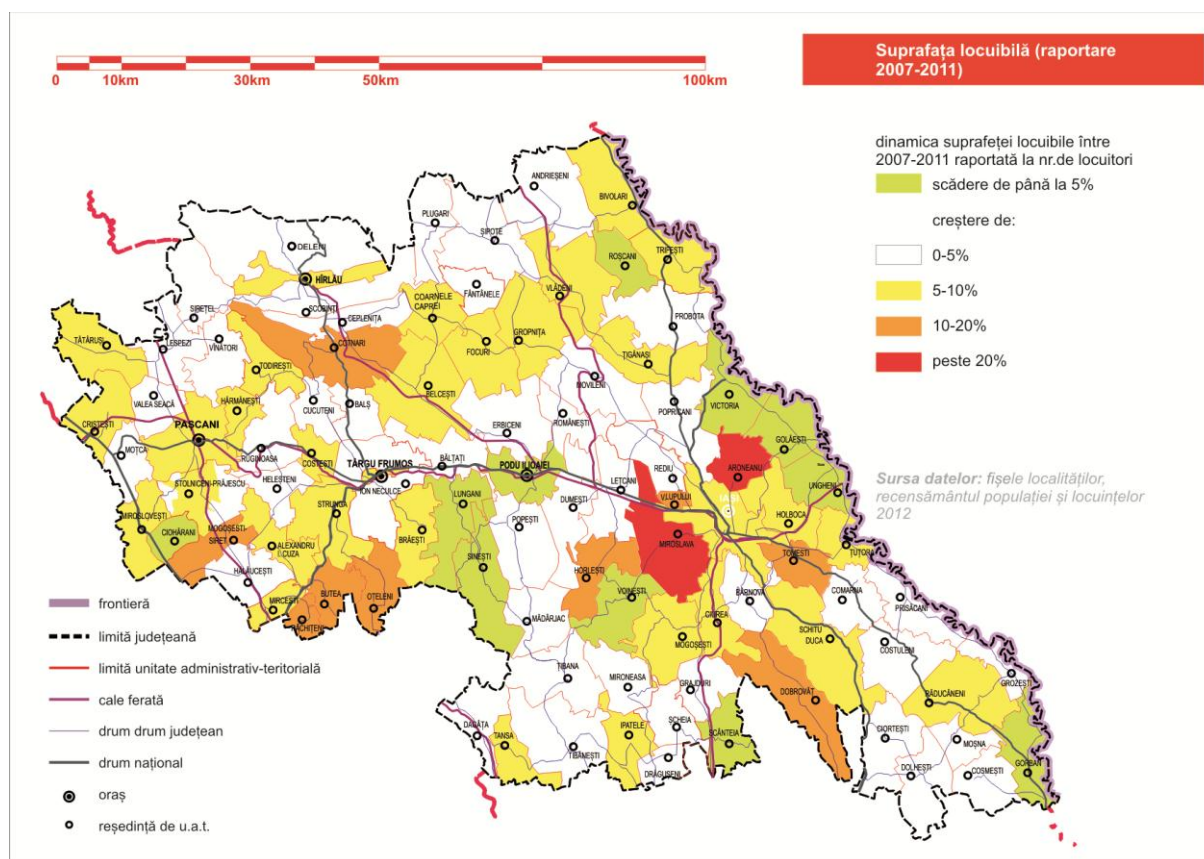
Raportarea la nivelul Regiunii de dezvoltare Nord-Est, unde în anul 2010, în mediul urban existau 586.887 locuințe, reprezentând 43,15% din numărul total de locuințe de la nivel regional, indică o situație mai bună a municipiului Iași în raport cu celelalte centre urbane²².

Tabel 22 Situația locuințelor din mediul urban din regiunea Nord Est, 2010

	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Număr persoane/locuință
Regiunea Nord-Est	1.361.785	586.887	43,1%	2,72
Iași	284.731	137.863	48,4%	2,81
Bacău	266.217	123.920	46,5%	2,61
Suceava	258.092	110.979	43,0%	2,74
Neamț	213.494	83.771	39,2%	2,53
Botoșani	169.514	65.724	38,8%	2,84
Vaslui	169.737	64.630	38,1%	2,88

Sursa: Studiu privind dezvoltarea urbană în Regiunea NE

Figură 44 Suprafața locuibilă 2007-2011

Sursa: Fișele localităților, recensământul populației și locuințelor 2011, prelucrarea consultantului

Evoluția suprafeței locuibile între 2007-2011 permite observarea unor tendințe cu dinamică pronunțată în special în zona Iașului, dar spre deosebire de cartograma anterioară și în zonele ceva mai limitrofe ale județului. Creșterea raportării ariei locuibile la numărul de locuitori se poate explica parțial prin sporul natural sau migratoriu negativ din unele u.a.t.-uri.

²² Studiu privind dezvoltarea urbană în Regiunea NE

U.a.t.-ul cu dinamica cea mai mare în sensul unei creșteri a suprafeței locuibile este Miroslava, urmată de Dobrovăț, Cotnari și alte u.a.t.-uri din sud-vestul județului.

Pe de altă parte, o serie de localități prezintă o descreștere a acestui raport, dată din contră, de bilanțul demografic pozitiv și de o creștere mai discretă a sectorului de construcții de locuințe.

Pentru a atinge ținta de 26 mp pe cap de locuitor până în anul 2013, suprafața spațiilor verzi amenajate din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est ar trebui să crească cu aproximativ 65% (minim 4.158 hectare).

În timp ce Regiunea Nord-Est deținea în 2010 cel mai ridicat grad de aglomerare a locuințelor din mediul urban, la o locuință revenind 2,72 persoane, iar în mediul urban existau 1.429.512 camere, media pe locuință fiind de 2,44 camere. Totodată, suprafața totală a locuințelor existente în localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est în anul 2010 era de 21.903.249 mp, media pe locuință fiind de 37,3 mp.

În privința numărului de persoane ce revin la o locuință din mediul urban, valoarea variază ușor între cele 6 județe componente ale Regiunii Nord-Est, față de medie regională de 2,72 persoane/locuință evidențiindu-se orașele Hîrlău, Târgu Frumos și Podu Iloaiei ca orașele cu valorile cele mai mari ale acestui indicator cu respectiv 3,3 persoane/locuință, 3,16 persoane/locuință și respectiv 3,76 persoane/locuință. Municipiile Iași și Pașcani se apropie de valoarea medie cu 2,46, respectiv 2,66 persoane/locuință.

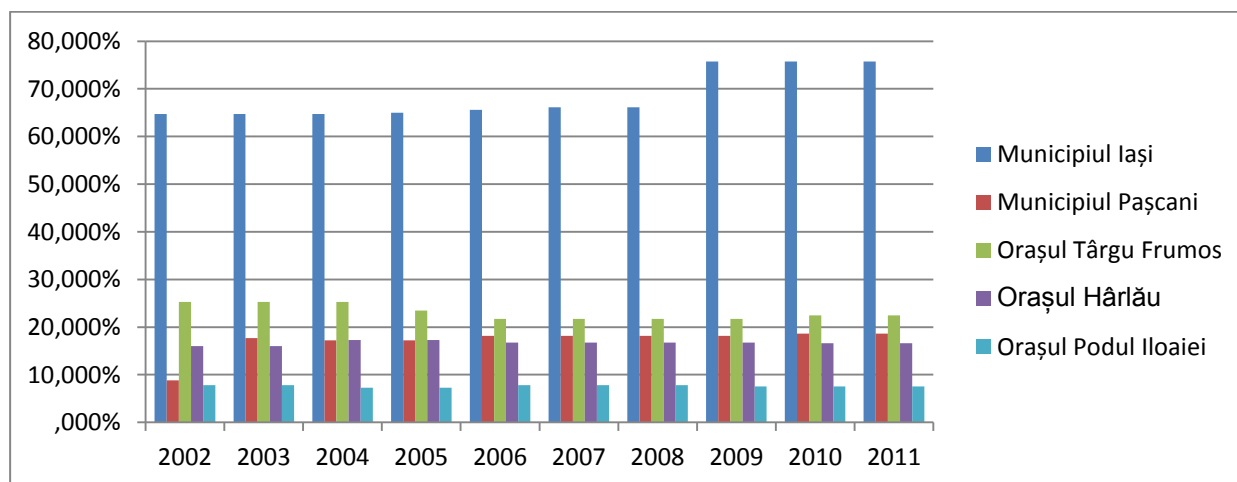
Tabel 23 Sinteză privind calitatea locuirii

DENUMIRE U.A.T.B.	cel puțin 40.000 locuitori / cel puțin 10.000 oraș	populația ocupată în activități non-agricole - oraș	dotarea locuințelor cu alimentare cu apă - oraș	dotarea locuințelor cu canalizare - municipiu oraș	dotarea locuințelor cu încălzire centrală - oraș	număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori - oraș	număr de medici la 1000 de locuitori - municipiu oraș	unități de învățământ liceal sau alte forme de Dotări culturale și sportive Locuri în hoteluri - municipiu oraș	spații verzi (mp / locuitor) - municipiu oraș											
	40.000	10.000	85%	75%	80%	70%	75%	55%	45%	35%	10	7	2,3	1,8	x	x	100	50	15	10
municipiul Iași	263410		99,17%	98,20%	94,20%	88,10%		22	9					x	x		1873		17	
municipiul Pașcani	31568		97,40%	80,90%	80,90%	93,60%		19	4					x	x	50		15		
oras harlau	10055		97,50%	65,30%	65,20%	72,90%		13,4	4,3	x	x			x	x		48		7	
oras podu iloaiei	8735		91,80%	57,40%	57,20%	43,00%		5,2	1,6	x	x					20		5		
oras targu frumos	9386		90,50%	81,90%	81,80%	63,40%		13,3	5,1	x	x					x		3		
	indicatori minimali stabiliți de legea 100																			
	parametri sub cei indicați prin legea 100																			

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

În ceea ce privește situația spațiilor verzi amenajate (parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților) din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010 acestea însumau 2.526 hectare. Media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor din mediul urban din Regiunea Nord-Est este de 15,8 mp, valoare cu 15,5% mai scăzută decât media de la nivel național.

Figură 45 Evoluția comparativă a ponderii intravilanelor din suprafața totală a localităților urbane la nivelul județului Iași între 2002 și 2011

Sursa: Date Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

Se evidențiază în primul rând o discrepanță foarte mare între Iași și restul localităților urbane în proporția pe care intravilanul o deține în suprafața totală. Fiind aproape de 60% în 2002 și crescând până la aproape 80% în 2011, această situație tinde să compromită șansele viitoare de echipare și dezvoltare ale orașului. Recuperarea decalajului suprafeței de spațiu verde pe locuitor, dar și nevoile de dezvoltare economică necesită un disponibil de spațiu care devine o resursă aproape epuizată în cazul Iașului. Pe de altă parte, acest lucru stabilește premisele pentru un proces de recuperare a unor spații nefuncționale din interiorul orașului și totodată impune necesitatea unei dezvoltări compacte bazate pe densitate crescută.

Celelalte localități urbane ale județului dețin suprafețe importante extravilane și prezintă totodată o creștere mult temperată a suprafeței intravilane în perioada recentă.

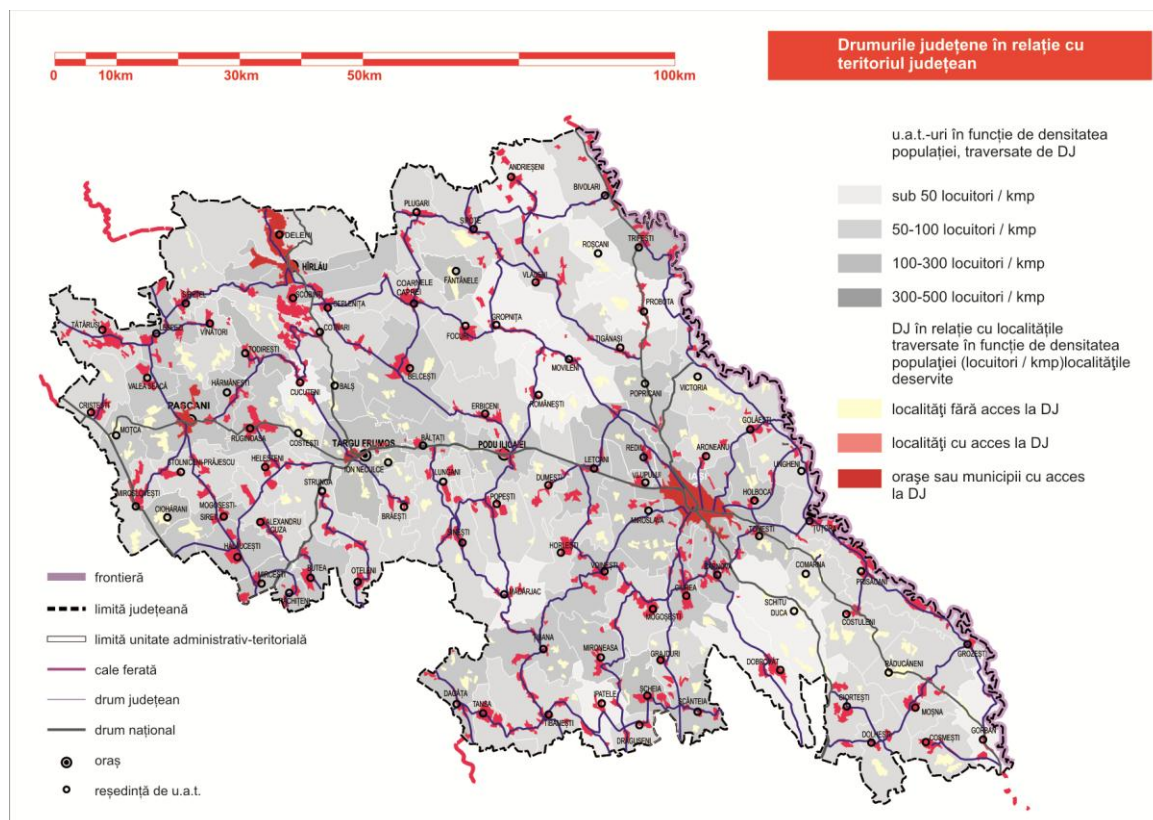
Nici la nivelul regiunii dispersia teritorială a localităților urbane nu este foarte echilibrată, existând mai multe zone lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km: sud-estul județului Botoșani – nord-estul județului Iași (comuna Hlipiceni, comuna Todireni, comuna Răusenii, comuna Bivolari, comuna Andrieșeni, comuna Vlădenii, comuna Trifești, comuna Roșcanii); sud-estul județului Iași – nord-estul județului Vaslui (comuna Răducănenii, comuna Grozești, comuna Ciorțești, comuna Codăești).

În ceea ce privește infrastructura rutieră din județul Iași, se remarcă lungimea semnificativă a drumurilor județene (1.060 km) dar și starea proastă a acestora (unele fiind drumuri de

Iașul prezintă o particularitate în rețeaua urbană a regiunii, fiind singurul centru urban major care are o dezvoltare de tip areal și nu una de tip vector dictată de culoarele de circulație.

pământ), în condițiile în care clasificarea drept drumuri județene s-a făcut adesea la solicitarea primăriilor de comună, aflate în incapacitatea de a întreține drumurile respective.

Figură 46 Rețeaua de drumuri județene în Iași

Sursa: Consiliul Județean Iași, prelucrarea Consultantului

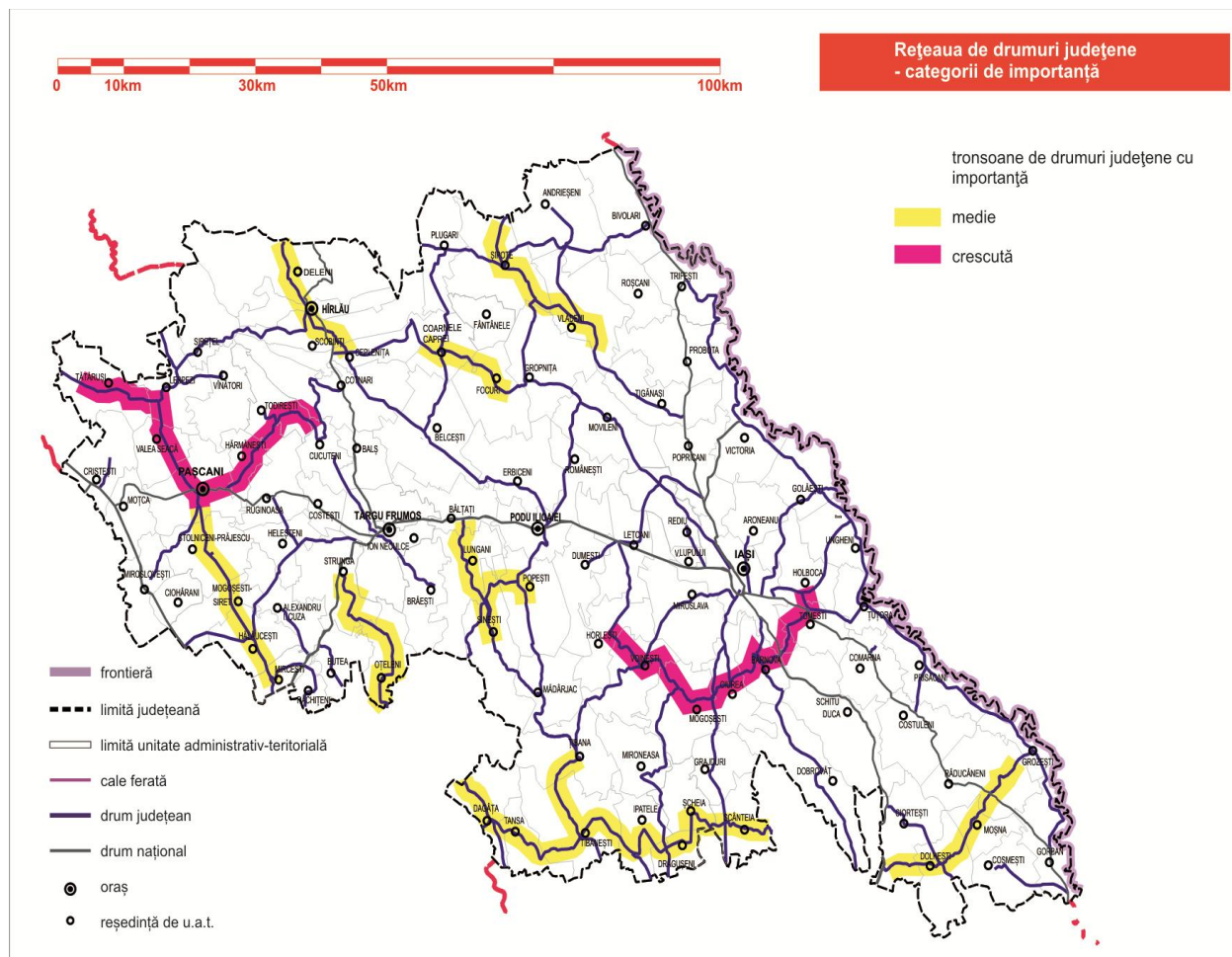
Drumurile județene au un rol foarte important în asigurarea accesibilității localităților, complementar rețelei de drumuri naționale. Cu toate acestea, nu toate au un rol egal. Judecând importanța lor în funcție de următoarele criterii:

- numărul de utilizatori potențiali în funcție de densitatea populației fiecărui u.a.t., dar și de posibilele fluxuri de navetism;
- numărul de localități din fiecare u.a.t. care are acces direct și efectiv la drumul județean. În unele cazuri o incidență foarte mare a localităților asupra traseului drumului județean îi sporește utilitatea la nivelul unei zone mai ample, devenind uneori indispensabil;
- existența unei relații rutiere paralele cu traseul drumului județean, de exemplu prin dublarea traseului său cu un drum național.

Se poate observa o importanță sporită a drumurilor județene care facilitează o accesibilitate sporită, spre exemplu în partea sudică a Iașului, acționând ca un fel de centură sau la nivelul municipiului Pașcani asigurând o relație locală cu localitățile învecinate. Drumurile județene

cu o importanță redusă sunt în general în zone periferice unde asigură legături esențiale pentru localități izolate în raport cu drumurile naționale.

Figură 47 Rețeaua de drumuri județene – categorii de importanță

Sursa: Consiliul Județean Iași, prelucrarea consultantului

Principalele propuneri cuprinse în planurile de amenajare a teritoriului pentru îmbunătățirea traficului pe transportul rutier sunt:

- Realizarea autostrăzii Ungheni – Iași – Târgu Neamț – Ditrău – Târgu Mureș care va conecta reședința de județ de Occident, via Târgu Mureș – Oradea;
- Realizarea unui drum expres, rezervat exclusiv circulației autovehiculelor, oprirea și staționarea fiind interzise, pe relația Siret – Suceava – Botoșani – Hârlău – Târgu Frumos – Iași – Sculeni, care să se suprapună parțial pe actualul DN 28B, și care ar urma să lege granița nordică cu cea estică a României;
- Realizarea autostrăzii de importanță națională și europeană București – Roman – Pașcani – Suceava care este foarte importantă pentru asigurarea legăturii cu vestul țării pe traseul Piatra Neamț – Târgu Mureș;
- Modernizarea podului peste râul Prut de la Sculeni;
- Construirea unui pod nou peste râul Prut la Ungheni, care va permite

- conectarea directă a Iașului la căile rutiere din estul Europei;
- Realizarea de centuri ocolitoare pentru orașele Iași, Pașcani și Târgu Frumos.

Transportul feroviar în Județul Iași se desfășoară pe două magistrale (500 și 600) și cinci trasee (linii) secundare.

Nivelul echipării de căi ferate este considerat acceptabil, dar infrastructura și instalațiile conexe CF nu corespund cerințelor de viteză. Astfel, nivelul dotărilor și starea tehnică a liniilor nu permit viteze mai mari de 110-120 Km/h pe magistrale (500 și 600) și de 60-80 Km/h pe liniile secundare.

Principalele propuneri privind reabilitarea infrastructurii feroviare au în vedere:

- Finalizarea liniei CF Hîrlău – Flămânzi (18,3 km) și prelungirea ei până la Botoșani (conform Legii privind aprobarea PATN);
- Dublarea liniei CF pe tronsonul Rebricea – Grajduri;
- Modernizarea instalațiilor aferente căii ferate, în vederea asigurării condițiilor de sporire a vitezei și siguranței.

Analiza SWOT a sectorului de infrastructură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poziționarea favorabilă din punct de vedere al conexiunii rutiere și fluviale cu Republica Moldova. ✓ Valoarea ridicată a investițiilor în infrastructura tehnico-edilitară în zona polului de creștere ✓ Existența Aeroportului Internațional Iași ✓ Acoperirea întregii suprafețe a județului cu operatori de transport. ✓ Densitatea drumurilor publice la un nivel peste media națională 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa unui inel de centură la nivelul Municipiului Iași. ✓ Procentul de modernizare al drumurilor județene și comunale scăzut. ✓ Îmbătrânirea parcului auto la nivelul operatorilor de transport public urban. ✓ Lipsa unui nod intermodal de transport. ✓ Variații de tensiune în rețeaua de distribuție a energiei electrice. ✓ Lipsa investițiilor în infrastructura de cale ferată
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Structuri și programe de finanțare europeană pentru proiectele de infrastructură . ✓ Conectarea județului la sisteme de transport de mare viteză prin construcția tronsonului de autostradă Ungheni – Iași – Târgu Mureș. ✓ Dezvoltarea Aeroportului din Iași din punct de vedere a realizării hub-ului de marfă. ✓ Adaptarea infrastructurii rutiere județene cerințele de transport actual. ✓ Construcția tronsonului de autostradă Ungheni – Iași – Târgu Mureș. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Interesul scăzut al investitorilor ca urmare a infrastructurii deficitar. ✓ Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare diferențiat față de județele învecinate

CAPITOLUL 7 – Mediul și infrastructura de mediu

Mediul și infrastructura de mediu sunt în egală măsură aflate sub presiunea dezvoltării imobiliare accelerate și a presiunilor ce țin de activitatea economică. Sunt evidențiate aspecte ce țin de gestiunea deșeurilor și riscurile de poluare a solului, apelor și aerului. În același timp, sunt analizate aspecte ce necesită intervenții de prezervare precum biodiversitatea sau valorificarea surselor de energie regenerabilă.

Resurse de apă

Din punct de vedere geografic, județul Iași este amplasat pe trei bazine hidrografice²³: Prut, Bârlad și Siret. Totalul estimat al resurselor de apă ale județului Iași după datele preluate de APM²⁴ Iași de la Administrațiile Bazinale de Apă Prut-Bârlad și Siret se prezintă în tabelul următor:

Tabel 24 Resursele de apă potențiale și tehnic utilizabile în județul Iași (anul 2012)

Categoria de resurse (râuri interioare + subteran)	BH ²⁵ Prut (mii m ³)	BH Siret (mii m ³)	Total Județ (mii m ³)
Teoretică	1.670.000	195.000	1.865.000
Existență potrivit gradului de amenajare a BH	435.000	-	435.000
Cerința de apă pentru captările în funcțiune	69.210	-	69.210

Sursa: Administrația Bazinală de Apă Prut – Bârlad, Administrația Bazinală de Apă Siret

Situația prelevărilor în raport cu cerințele asociate captărilor în funcțiune pentru anul 2012 este prezentată mai jos:

Tabel 25 Raportul cerință de apă/cantități prelevate (2012)

B.H.	Activitatea ²⁶	Cerința de apă (mii. m ³)	Prelevări de apă (mii. m ³)	Gradul de utilizare (%)
Prut	Populație	22.503	28.509	127
	Industrie	4.277	7.701	180
	Agricultură	41.348	32.055	78
	Total	68.128	68.266	100
Siret	Populație	263	234	89
	Industrie	22	47	214
	Agricultură	821	641	78
	Total	1106	922	83
Transfer BH Siret	Populație	23.220	19.662	85

²³ Agenția pentru Protecția Mediului Iași : „Raport privind starea mediului în județul Iași pentru anul 2012”

²⁴ APM – Agenția de Protecție a Mediului

²⁵ BH – Bazin Hidrografic

²⁶ Activitățile prezentate în tabel au următoarele semnificații: În categoria „Populație” se încadrează unități de gospodărie comunală, servicii și alte activități pentru populație; în categoria „Industrie” se încadrează unități industriale, de construcții – montaj, termocentrale, unități de transport; în categoria „Agricultură” se încadrează unități agrozootehnice de tip industrial, irigații, piscicultură, păstrăvării.

B.H.	Activitatea ²⁶	Cerința de apă (mii. m ³)	Prelevări de apă (mii. m ³)	Gradul de utilizare (%)
	Industrie	16.352	10.354	63
	Agricultură	120	280	234
	Total	39.692	30.297	76
TOTAL SUBTERAN		40.898	21.009	51
TOTAL RÂURI INTERIOARE		68.028	78.476	115
TOTAL GENERAL		108.926	99.485	91

Sursa: APM Iași – Raport privind starea mediului în județul Iași pentru anul 2012 (date furnizate de către Administrația Bazinală de Apă Prut – Bârlad)

Starea apelor de suprafață

SGA Iași²⁷, ca subunitate a Administrației Bazinale de Apă Prut-Bârlad, administrează apele din județul Iași în bazinele hidrografice ale râurilor Prut și Bârlad pe o suprafață totală de 4.714 km².

Lungimea rețelei hidrografice a cursurilor de apă codificate cadastral este de 1.859 km (BH Prut 1481 km, BH Bârlad 378 km). Principalele cursuri de apă codificate sunt: Prut (211 km); Jijia (131 km), Bahlui (119 km), Sacovăț, Stavnic, Rebricea.

În spațiul hidrografic Prut-Bârlad administrat de SGA Iași există un număr de 152 acumulări permanente, nepermanente, poldere și amenajări agro-piscicole cu un volum total de 304,286 milioane m³. SGA Iași (prin sistemele hidrotehnice Prut-Jijia și Bahlui) administrează 14 acumulări permanente (207,834 milioane m³), 5 acumulări nepermanente (27,15 milioane m³) și 4 poldere (8,546 milioane m³) cu un volum total de 243,53 milioane m³. Acumulările complexe au ca principală funcție apărarea împotriva inundațiilor, dar în același timp constituie și surse de apă pentru populație, industrie, piscicultură și irigații.

În bazinul hidrografic Prut-Bârlad, din județul Iași, au fost identificate 93 corpuri de apă de suprafață, distribuite pe categorii după cum urmează:

- 60 corpuri de apă curgătoare aflate în stare naturală;
- 17 corpuri de apă curgătoare puternic modificate și artificiale;
- 2 corpuri de lacuri naturale conținând 2 zone protejate;
- 14 corpuri de lacuri de acumulare care cuprind 22 de lacuri de acumulare.

²⁷ Sistemul de Gospodărire a Apelor Iași. Sursă: Site-ul Administrației Bazinale de Apă Prut – Bârlad www.apeprut.ro

Tabel 26 Încadrarea calității corpurilor de ape de suprafață în județul Iași

Categorie	BH	Nr. corpuri de apă		Starea ecologică			Starea chimică	
		total	mon. ²⁸	bună	medie	mediocră	bună	deteriorată
Râuri în stare naturală	Prut	48	2	1	1	-	-	-
	Bârlad	12	0	-	-	-	-	-
	Siret	1	1	1	-	1	1	-
	Moldova	1	1	1	-	-	1	-
Râuri CAPM ²⁹	Prut	15	7	-	7	-	4	3
	Bârlad	2	0	-	-	-	-	-
Lacuri naturale	Prut	2	2	-	1	1	-	-
	Bârlad	0	0	-	-	-	-	-
Lacuri acumulare	Prut	21	5	-	5	-	2	-
	Bârlad	1	1	-	1	-	1	-

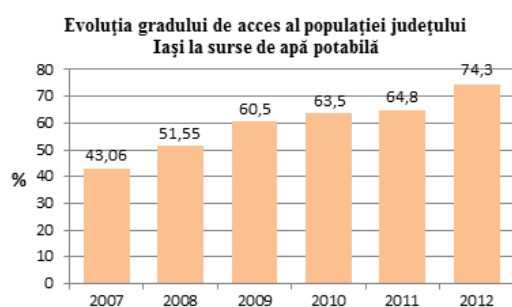
Sursa: Administrațiile Bazinale de Apă Prut – Bârlad și Siret

Din analizele efectuate în cadrul Administrațiilor Bazinale de Apă Prut – Bârlad și Siret (rezultate preluate în „Raportul privind Starea Mediului în județul Iași pentru anul 2012” (în continuare RSMJI 2012)³⁰, se poate concluziona că pe cuprinsul județului Iași nu există corpuri de apă de suprafață încadrabile în categoriile extreme de stare ecologică respectiv *Foarte bună* sau *Deteriorată (Proastă)*.

În tabelul anterior se prezintă repartiția corpurilor de apă de suprafață aferente județului Iași conform evaluării stărilor lor ecologice și chimice din anul 2012.

Din analiza calitativă a secțiunilor de monitorizare pe râuri se poate concluziona că apele uzate neepurate sau insuficient epurate influențează calitatea râurilor receptoare a efluenților de la stațiile de epurare. Ameliorarea semnificativă a calității apelor curgătoare este de așteptat după reabilitarea și modernizarea stațiilor de epurare.

Figură 48 Evoluția gradului de acces al populației județului la surse de apă potabilă

Alimentarea cu apă potabilă

În anul 2012 lungimea totală simplă³¹ a rețelei de distribuție centralizată a apei potabile era de 1760,6 km. Volumul total distribuit populației prin rețea centralizată a fost de 26,71 milioane m³. În tabelul următor este prezentată acoperirea numerică a localităților cu instalații de alimentare centralizată cu apă potabilă.

Sursa: APM Iași – Raport privind starea mediului în județul Iași (date preluate de la S.C. Apavital S.A. Iași și S.C. Prest Serv Apa S.A. Pașcani)

²⁸ Numărul corpurilor de apă monitorizate

²⁹ CAPM – Corpuri de Apă Puternic Modificate

³⁰ Agenția de Protecție a Mediului Iași – Raport privind Starea Mediului în Județul Iași pentru anul 2012

³¹ Sursa: APM Iași – Raport privind starea mediului în județul Iași (date preluate de la S.C. Apavital S.A. Iași și S.C. Prest Serv Apa S.A. Pașcani)

Tabel 27 Extinderea dotării cu instalații de apă potabilă în județul Iași

Localități existente			Localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă			
Municipii și orașe	Comune și sate	Total	Municipii și orașe	%	Comune și sate	%
5	428	433	5	100	167	39

Sursa: S.C. APAVITAL S.A. Iași și S.C. PREST SERV APA S.A. Pașcani

Apele uzate și rețelele de canalizare. Tratarea apelor uzate

Conform RSMJI³², distribuția pe categorii a apelor uzate generate în 2012 în județul Iași este după cum urmează:

Tabel 28 Distribuția pe categorii a apelor uzate generate în 2012 în județul Iași

Localitate	Ape uzate menajere (%)	Ape uzate pluviale (%)	Ape uzate industriale (%)
Zona metropolitană Iași	15	73	13
Tg. Frumos	16	68	16
Podu Iloaiei	34	43	23
Hîrlău	37	24	39
Belcești	37	53	10
Vlădeni	39	39	11
Răducăneni	43	35	22
Țibănești	49	0	51
Hălăucești	73	0	27
Municipiul Pașcani	16	53	31

Sursa: S.C. APAVITAL S.A. Iași și S.C. PREST SERV APA S.A. Pașcani

Operatorul principal de procesare al apelor uzate în județul Iași, S.C. APAVITAL S.A. este beneficiar de proiecte finanțate din POS³³ Mediu având ca obiectiv, printre altele, construirea și reabilitarea a patru stații de epurare cu tratare terțiară în localitățile: Iași, Târgu Frumos, Hîrlău și Podu Iloaiei. De asemenea, sunt în curs de execuție două proiecte de reabilitare la Belcești și Țibănești³⁴.

Pe ansamblul spațiului hidrografic Prut-Bârlad numai 24,1 % din populație este racordată la stațiile de epurare (50,17 % în mediul urban și 0,53 % în mediul rural)³⁵.

³² Sursa: APM Iași – Raport privind starea mediului în județul Iași (date preluate de la S.C. Apavital S.A. Iași și S.C. Prest Serv Apa S.A. Pașcani), tabel 3.6.1.2, pag. 64

³³ Program Operațional Sectorial

³⁴ Sursa: http://www.apavital.ro/programe_ispa-1685-ro.html

³⁵ Sursa: www.apeprut.ro, Sinteza principalelor probleme de gospodărirea apelor în spațiul hidrografic Prut – Bârlad

În anul 2012 au fost înregistrate două situații de poluare accidentală cauzate de evacuarea de ape uzate neepurate prin rețeaua de apă pluvială – pe râurile Bahlui (hm 42) și Vămășoia (hm 60) și o situație de poluare accidentală cu produs petrolier pe râul Bahlui (hm 223-225)³⁶.

Calitatea solului

Conform cu cele prezentate în RSMJI 2012 (date preluate de la Oficiul pentru Studii Pedologice și Agrochimice (OSPA) Iași, pe terenurile agricole ale județului predomină solurile de clasa III de calitate urmate de solurile de calitate IV și II.

Tabel 29 Încadrarea solurilor pe clase și folosințe în județul Iași

Folosință	Clasa I		Clasa II		Clasa III		Clasa IV		Clasa V	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Arabil	1.392	0,56	76.950	30,9	126.758	51,0	37.074	14,9	6,578	2,6
Pășuni și fânețe	149	0,14	4.770	4,6	28.123	26,6	62.962	60,1	8,665	8,3
Vii	8	0,06	3.015	22,3	5.741	41,9	3.923	29,0	858	6,3
Livezi	5	0,06	1,432	16,0	2.452	27,5	4.486	50,2	550	6,1
TOTAL	1554	0,41	86.167	22,9	163.074	43,4	108.428	28,8	16.651	4,4

Sursă: OSPA Iași

În județul Iași, starea calității solului este afectată de:

- Degradări fizice ca urmare a activității umane directe sau a fenomenelor naturale având sau nu cauze de natură umană – defrișări, eroziune, alunecări de teren, acidifiere, sărăturare, gleizare sau pseudogleizare, inundare;
- Degradări chimice – poluări/contaminări cauzate de activități antropice.

Din inventarul preliminar al siturilor contaminate/potențial contaminate, întocmit în baza prevederilor HG 1408/2007 se poate constata că în județul Iași acestea provin din activități industriale (metalurgie, energetică) – trei situri; depozitarea de deșeuri municipale – trei situri; depozitarea nămolului provenit din Stația de Epurare a municipiului Iași – un sit. Suprafața de teren totală a siturilor contaminate, așa cum rezultă din inventarul preliminar este de aproximativ 45 hectare. În tabelul următor este prezentată o descriere a siturilor contaminate din județ.

Tabel 30 Situri contaminate în județul Iași

Localitate	Cod și nume sit	Supr. Cont. (ha)	Poluanți	Tip proprietate	Stadiul la 31.12.2012
Iași	RO1APMIS00002 Arcelor Mittal - Incintă	4,37	Metale grele, hidrocarburi	Privată	4,1 ha decontaminate prin fito-remediere
Iași	Arcelor Mittal – depozit de deșeuri industriale	0,3	Metale grele	Privată	Reabilitat în anul 2012

³⁶ Sursa: Administrația Bazinală de Apă Prut – Bârlad.

Localitate	Cod și nume sit	Supr. Cont. (ha)	Poluanți	Tip proprietate	Stadiul la 31.12.2012
Holboca	RO1APMIS00003 SC CET SA Iași - depozit produse petroliere	1,2	Gudron	Publică – Consiliul Mun. Iași	
Valea Seacă	RO1APMIS00007 RAGCL Pașcani dep. Deșeuri municipale	3,5	Extractibile	Publică – primăria mun. Pașcani	Închiderea depozitelor este inclusă în proiectul Consiliului Județean Iași „Sistem de management integrat al deșeurilor”
Tomești	RO1APMIS00008 depozit deșeuri urbane	14,8	Metale grele (Cu, Pb, Cd)	Publică – Consiliul mun. Iași	
Hîrlău	RO1APMIS00009 depozit deșeuri urbane	2	Extractibile	Publică – Consiliul Local Hîrlău	
Tomești	RO1APMIS00010 SC APAVITAL – batale de nămol	18,9	Metale grele (Zn, Pb, Cd)	Concesiune	Aflat în proces de fito-remediere

Sursa – RSMJI 2012

Calitatea aerului

În județul Iași, monitorizarea calității aerului se face numai în rețeaua locală de monitorizare a calității aerului din aglomerarea Iași.

Principalele surse responsabile de depășirea normelor privind protecția sănătății umane la particulele în suspensie PM10 în municipiul Iași și împrejurimile acestuia sunt (așa cum au fost identificate în urma monitorizării):

- Transportul rutier
- Numărul mare de șantiere de construcții deschise în anul 2012 și lucrările la instalații subterane (înlocuirea conductelor de apă și termoficare, înlocuire cabluri aeriene, etc.).
- Arderile rezidențiale și din industria energetică (CET I și CET II) în perioadele reci ale anului.
- Sursele fixe de emisie aferente agenților economici din zona industrială.

Fără a influența în mod semnificativ nivelul mediu general al calității aerului, în județul Iași funcționează un sector industrial care, cel puțin la scară locală, poate prezenta impact semnificativ asupra mediului. Exemple privind situații locale cronice sau accidentale de poluare a aerului înconjurător sunt semnalate atât în presa locală³⁷ cât și în rapoartele de inspecție ale Comisariatului Județean Iași al Gărzii Naționale de Mediu.

³⁷ <http://www.ziare.com/ziare-iasi/stiri-actualitate/bomba-ecologica-la-doi-pasi-de-iasi-4083404>

Managementul deșeurilor

Din datele raportate de operatorii de salubritate privind categoriile și tipurile de deșuri colectate (în amestec și selectiv)³⁸ rezultă ca indice de generare a deșeurilor în mediul urban valoarea medie de 398kg/locuitor/an. Pentru mediul rural indicele estimat de generare a deșeurilor este cel recomandat de Planurile Regionale și Județene de Gestionare a Deșeurilor (PRGD), respectiv 152 kg/locuitor/an (0,41kg/loc/zi).

În anul 2012, eliminarea deșeurilor municipale din județul Iași s-a realizat (până în luna iulie) atât în depozitul neconform Târgu Frumos-Adâncata, cât și în singurul depozit conform din județ, Țuțora. Începând cu a doua jumătate a anului 2012, eliminarea deșeurilor municipale s-a efectuat numai în depozitul conform Țuțora.

Pentru colectarea și transportul către depozitul final de la Țuțora a deșeurilor municipale, primăriile urbane și majoritatea primăriilor rurale au încheiat contracte cu operatori autorizați de servicii de salubritate. În celelalte comune (14 din totalul de 93 de comune și orașe) deșeurile sunt gestionate la nivel local sau în gospodăriile individuale.

Gestionarea deșeurilor biodegradabile

În județul Iași deșeurile biodegradabile reprezintă de departe cea mai importantă componentă a deșeurilor municipale. În această categorie sunt cuprinse:

- Deșuri biodegradabile rezultate din gospodării și unități de alimentație publică;
- Deșuri vegetale din parcuri și grădini;
- Deșuri biodegradabile din piețe;
- Componentele biodegradabile din deșeurile stradale;
- Nămolul de la epurarea apelor uzate.

Soluțiile tehnice de reducere a cantității de deșuri biodegradabile eliminate prin depozitare finală, care ar putea fi utilizate în cadrul județului Iași sunt:

- Compostarea (degradarea aerobă) cu producerea de compost utilizabil în agricultură;
- Degradarea anaerobă cu producere de gaz combustibil;
- Tratare termică;
- Tratare mecano-biologică (degradare aerobă) cu producere de deșuri stabilizate, depozitabile.

Până la finalul anului 2012, în județul Iași nu s-a utilizat nici una dintre metodele enumerate mai sus.

---

³⁸ Sursa: RSMJI 2012, pag. 129

Gestionarea deșeurilor industriale

Activitățile generatoare de deșeuri periculoase din județul Iași sunt:

- Activități industriale (de exemplu, industria lacurilor și vopselelor, acoperiri metalice, industria chimică farmaceutică, producerea săpunurilor și detergenților);
- Activități de reparații auto producătoare de deșeuri de uleiuri uzate, baterii și acumulatori etc.);
- Activități medicale (deșeuri spitalicești, medicamente expirate, reactivi uzați etc.).

Deșeurile periculoase sunt colectate în unitățile generatoare și sunt predate firmelor autorizate specializate în transportul și eliminarea acestora. În ultimii 2-3 ani, ponderea deșeurilor de producție periculoase în totalul deșeurilor industriale generate a fost de 3-4 %.

În județul Iași există doi agenți economici care dețin depozite proprii de deșeuri industriale nepericuloase:

- S.C. C.E.T. II S.A. Holboca cu depozit având o suprafață de 40 de hectare unde, în 2012, au fost depozitate aproximativ 22.000 tone cenușă din arderea cărbunelui și 318 tone de nămoluri de la epurarea efluenților din incintă și
- S.C. FORTUS S.A. Iași cu 3,6 hectare de depozit pe care au fost depozitate în 2012 miezuri și forme, zgură de furnal, deșeuri de materiale refractare și de captușire, pulberi de ardere totalizând 1.053 tone.

În anul 2012 agenții economici din județul Iași, producători și importatori de ambalaje și produse ambalate, au introdus pe piața națională o cantitate totală de 9.049 tone ambalaje (sticlă, plastic, hârtie și carton, aluminiu, oțel, lemn ș.a.) din care 5.196 au fost ambalaje primare, iar 1.659 tone au fost ambalaje reutilizabile.

Gestionarea deșeurilor rezultate din scoaterea din uz a unor echipamente sau utilaje

În această categorie intră deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), vehiculele scoase din uz, baterii și acumulatori și deșeuri de baterii și acumulatori, uleiurile uzate. În tabelul de mai jos se prezintă situația colectării, valorificării și stocării acestor tipuri de deșeuri în județul Iași pentru anul 2012.

Tabel 31 Gestionarea unor categorii speciale de deșuri parțial valorificabile / reciclabile

Tipul de deșeu	UM	Cantități		
		Colectat	Valorificat	Stocat/ eliminat
DEEE	tone	568	552	
Vehicule scoase din uz	număr	1280	2044*	184
Acumulatori auto uzați	tone	895	620	275
Uleiuri uzate	tone	1321	1308	

* Vehicule scoase uz colectate și din alte județe dar tratate (dezmembrate) în județul Iași

Nămoluri de la epurarea apelor uzate municipale

În județul Iași există 19 stații de epurare administrate de doi operatori autorizați, S.C. APAVITAL S.A. Iași și S.C. PREST SERV APA S.A. Pașcani :

- 5 stații urbane (Iași, Târgu Frumos, Hîrlău, Podu Iloaiei și Pașcani);
- 14 stații rurale (Belcești, Cotnari, Dagâța, Gorban, Hălăucești, Ipatele, Lețcani, Miroslava, Moșna, Prisăcani, Răducăneni, Tansa, Țibănești și Vlădeni).

Biodiversitate

În conformitate cu cele prezentate în RSMJI 2012 (cap. 5), județul Iași se caracterizează printr-o biodiversitate bogată cu aproximativ 1760 de specii de floră spontană și peste 450 specii de faună sălbatică.

Tabel 32 Inventarul speciilor de importanță națională sau comunitară în județul Iași

Categorია	Număr specii	
	Interes național	Interes comunitar
Floră sălbatică	107	6
Faună sălbatică	58	164
Habitate		16

Sursa: RSMJ 2012

Pentru protecția și conservarea biodiversității în eșantioane reprezentative de habitate precum și pentru protecția și conservarea speciilor strict protejate prin lege, pe teritoriul județului Iași sunt declarate 27 de *rezervații naturale* însumând o suprafață totală de 5.331 hectare și 25 *situri Natura 2000* cu o suprafață totală de aproximativ 78.000 hectare (19 situri de tip SCI³⁹ și 6 situri de tip SPA⁴⁰).

³⁹ SCI – Situri de importanță comunitară pentru conservarea habitatelor și speciilor de importanță comunitară altele decât păsări.

⁴⁰ SPA – Aree de Protecție Specială Avifaunistică declarate pentru conservarea speciilor de păsări de importanță comunitară.

Conform RSMJI 2012, totalul suprafeței ariilor naturale protejate de interes local, național și european existente pe teritoriul județului Iași este de aproximativ 90.000 hectare, ceea ce reprezintă 16,43 % din suprafața totală a județului.

Întrucât în ultimii 5-6 ani, pentru majoritatea ariilor protejate nu au fost realizate studii pentru evaluarea stării de conservare a habitatelor și speciilor, evaluarea s-a făcut pe baza observațiilor rezultate din activități de monitorizare pe teren. Astfel, s-a constatat că starea de conservare a habitatelor și a speciilor este apreciată a fi în general *favorabilă*, iar impactul produs asupra acestora a fost catalogat ca *ne semnificativ*.

Între aspectele producătoare de impact asupra ariilor protejate au fost identificate (RSMJI 2012, cap.5.2):

- Braconajul piscicol și cinegetic;
- Pomparea neautorizată a apei pentru irigarea grădinilor private limitrofe;
- Fragmentarea sau distrugerea unor habitate prin modul de utilizare a terenurilor pentru agricultură (de exemplu, Fânațele Bârca, pădurea și pajiștile de la Mârzești, Dealul lui Dumnezeu);
- Supra-pășunatul (de exemplu, pădurea și pajiștile de la Mârzești);
- Lipsa unui management adecvat al fondului forestier existent, exploatarea irațională a masei lemnoase, defrișări, tăierea rasă a pădurilor de luncă, tăieri ilegale;
- Turismul neorganizat sau ilegal, practicat în ariile naturale protejate cu folosirea focului deschis și înființarea vetrelor de foc, abandonare de deșeuri, perturbarea speciilor faunistice (de exemplu, locul fosilifer Dealul Repedea, Pădurea Bârnova, Pădurea și pajiștile de la Mârzești);
- Fragmentarea și alterarea unor habitate, poluarea aerului și zgomotul produs de infrastructura de transport existentă sau în extindere;
- Poluarea apelor de suprafață și subterane prin funcționarea defectuoasă a stațiilor de epurare sau prin lipsa unei infrastructuri corespunzătoare de canalizare și epurare a apelor uzate fecaloid menajere;
- Perturbarea ecosistemelor prin exploatarea agregatelor minerale (nisip, pietriș) în ariile naturale protejate (precum râurile Siret și Moldova) sau prin extragere ilegală de rocă (de exemplu, locul fosilifer Dealul Repedea);
- Acte de vandalism.

Riscuri de mediu

La nivelul județului Iași sunt de luat în considerare riscuri naturale, tehnologice, biologice, de incendiu și sociale, potențial generatoare de situații de urgență.

În categoria riscurilor naturale de luat în considerare în județul Iași intră:

- Riscul de inundații produse pe cursurile de apă din județ;
- Risc de incendiu pentru pădurile și culturile agricole;

- Riscuri seismice;
- Riscuri legate de fenomene meteorologice de excepție.

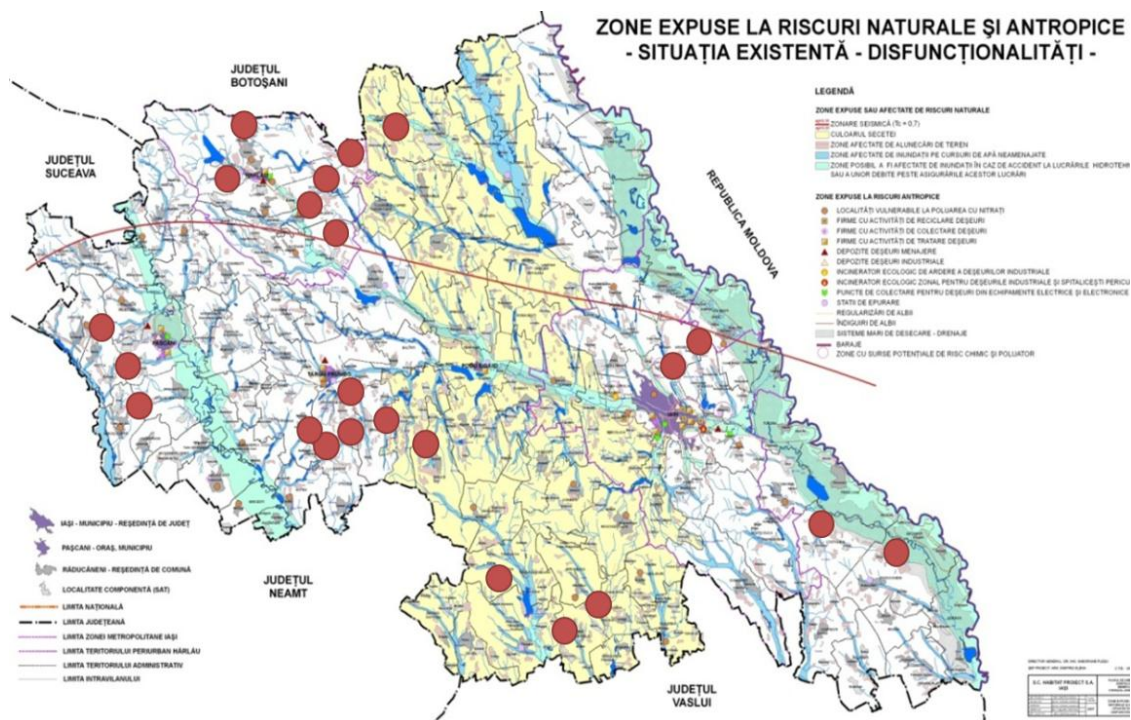
În categoria riscurilor tehnologice intră cele privind:

- Accidente, avarii, explozii și incendii la sediile operatorilor economici;
- Transportul rutier al materialelor periculoase;
- Poluarea accidentală a apelor sau a aerului;

Categoria riscurilor biologice se referă la riscul declanșării unor epidemii/epizootii pornind în principal de la exploatațiile comerciale sau necomerciale de animale.

Riscurile relevante pentru mediu sunt în primul rând cele tehnologice având în vedere că pe teritoriul județului Iași se află un număr semnificativ de operatori economici care desfășoară activități care prezintă pericole de accidente sau accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase.

Figură 49 Zone expuse la riscuri naturale și antropice – situația existentă - disfuncționalități

Sursa: Planul Județean de amenajare a teritoriului, Consiliul Județean Iași

Energii regenerabile

Din cauza reliefului, fără diferențe semnificative de nivel nu se pune problema utilizării hidrocentralelor ca sursă de energie regenerabilă.

Județul Iași nu dispune la această dată de capacități instalate privind generarea de electricitate din surse regenerabile⁴¹. Un număr de localități au demarat măsurători și studii în scopul instalării de astfel de capacități, studii care se află în diverse faze de implementare, după cum urmează:

- Energie eoliană: comunele Dumești, Scobinți, Victoria, Dobrovăț, Deleni, Sirețel, Mironeasa, Țibana, Țibănești, Ipatele, Tansa, Șcheia, Vânători, Ruginoasa;
- Energie solară: comunele Aroneanu, Ciurea, Golăiești, Ipatele, Miroslava, Mogoșești, Tătăruși, Movileni, Popricani și Spitalul clinic de Urgență „Prof. Dr. N. Oblu” Iași;
- Energie geotermală: comuna Ciurea.

---

⁴¹ Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Iași. 2014 – 2018 (draft), http://apmis.anpm.ro/upload/110793_PLAM%202014-2018%20draft.pdf

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Amplasare geografică favorabilă, în proximitatea graniței de est a României, ce permite accesul facil spre Republica Moldova și Ucraina ✓ Resurse naturale ce favorizează culturile agricole ✓ Infrastructură socială relativ dezvoltată ✓ Sistemul de învățământ preuniversitar cu rezultate academice înalte ✓ Reședința de județ, municipiul Iași, este catalizator pentru întreg județul – centru universitar de elită de importanță națională, unul dintre cei șapte poli de creștere desemnați la nivel național, centru cultural și istoric ✓ Municipiul Iași concentrează cea mai mare parte din activitatea economică a Moldovei ✓ Existența unor rezerve de teren și infrastructură industrială importante, propice pentru redezvoltare de tip <i>greenfield</i> și <i>brownfield</i> ✓ Existența unei infrastructuri de transfer tehnologic și de CDI, capabile să susțină economia locală ✓ Specializare în domenii înalt tehnologizate – industria farmaceutică, mașini unelte ✓ Bogăția culturală și patrimoniu cultural impresionant ✓ Punct de atracție pentru talente și tineri – municipiul Iași ✓ Prezența aeroportului internațional Iași 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poziționarea în regiunea cea mai puțin dezvoltată a României ✓ Decalaje majore de dezvoltare între municipiul Iași și restul județului, afectat de sărăcie și lipsa locurilor de muncă ✓ Spațiul rural foarte puțin dezvoltat, dependent de agricultura de subzistență ✓ Orașe mici afectate de procesul de dezindustrializare ✓ Preponderența lohn-ului în domeniul serviciilor IT sau în industria textilă ✓ Lipsa legăturilor dintre sistemul de educație și piața muncii ✓ Lipsa locurilor de muncă și a oportunităților antreprenoriale la nivel local, ce rezultă în migrația forței de muncă, în special în mediul rural și urban mic ✓ Concentrarea semnificativă a actorilor economici în municipiul Iași, în defavoarea celorlalte localități urbane ✓ Accesibilitate și conectivitate redusă pentru majoritatea zonelor din județ, din cauza infrastructurii rutiere și feroviare deficitare ✓ Imposibilitatea valorificării producției agricole, în condițiile lipsei spațiilor de colectare/procesare și a dimensiunilor mici ale exploatațiilor ✓ Acces redus la servicii de utilitate publică ✓ Fenomen de îmbătrânire a populației, sub efectul scăderii natalității și cel al migrației ✓ Dimensiunea mică a centrelor urbane secundare ✓ Potențial turistic neexplorat, din cauza dotărilor necorespunzătoare și accesului greu ✓ Județul nu dispune de drumuri rapide, autostrăzi sau centuri ocolitoare ✓ Structuri de sprijin ale afacerilor slab dezvoltate ✓ Rețeaua rutieră județeană și comunală nemodernizată

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunități de finanțare în ciclul următor de programare europeană, în perioada 2014-2020 ✓ Posibilități pentru finanțări integrate pentru polul de creștere Iași (incluzând zona metropolitană Iași) ✓ Disponibilitatea de finanțare a proiectelor de cooperare transfrontalieră, România-Ucraina-Republica Moldova ✓ Potențial pentru dezvoltarea serviciilor de turism de nișă și agrement ✓ Potențial pentru dezvoltarea industriei și serviciilor intensive în cunoaștere (IT, farmaceutic-medicină, industrii creative) ✓ Potențial pentru agricultura performantă ✓ Creșterea competitivității sectorului agricol ✓ Potențial pentru diversificarea economiei rurale ✓ Susținerea competitivității și inovării în agricultură la nivel european ✓ Grad de asociativitate ridicat între administrațiile publice locale ✓ Restructurarea industriei în lohn, în vederea creșterii valorii adăugate a produselor ✓ Sistemul universitar ieșean creează premisele formării calificate a forței de muncă și atragerii talentelor ✓ Municipiul Iași reprezintă un punct de intersecție pentru căi de transport și comunicație majore la nivel național și internațional 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Competiție cu alte orașe și zone de interes din România pentru investitori (București, Cluj-Napoca) ✓ Stagnarea economiilor europene ✓ Cadru legal instabil și aplicarea deficitară a acestuia ✓ Lipsa de încredere general manifestată în societatea românească, în special în ceea ce privește comunicarea și colaborarea între administrație și mediul de afaceri ✓ Percepțiile în general pesimiste ale cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la dezvoltarea viitoare a județului și a posibilelor oportunități. ✓ Ignorarea legislației de mediu în vigoare ✓ Decalaje majore de dezvoltare, atât la nivel intra-, cât și interjudețean ✓ Lipsa unor politici care să adreseze fenomenul de marginalizare a grupurilor vulnerabile ✓ Circuite de turism importante la nivel internațional și național (Bucovina, masivul Ceahlău) ce nu includ obiectivele din județul Iași ✓ Izolare față de piețe importante la nivel național (București) și european ✓ Prioritizare redusă pentru marile proiecte de infrastructură aferente județului Iași, gestionate la nivel național ✓ Degradarea ecosistemelor din cauza activității umane ✓ Externalități negative asociate activităților economice de exploatare a resurselor naturale

Arborele problemelor pentru județul Iași

